

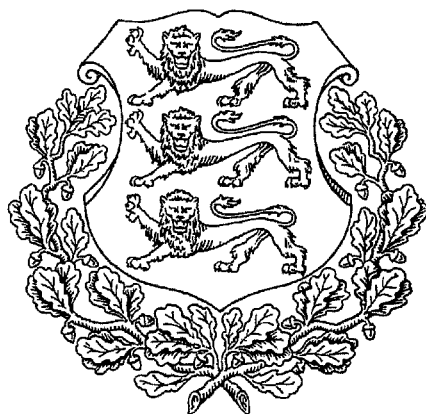
Riigikontrolli
tegevuseülevaade ja revisjonimärkused
riigi 1935/36 a. aruandele

Tallinn, 1937

39

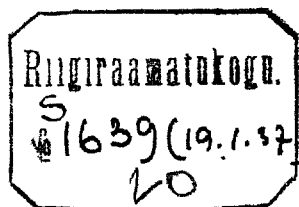
Trükivigu.

Lhk.		Trükitud:	Tuleb lugeda:
4	1 rida alt	1934/35 a.	1935/36 a
„	2 „ „	1934/35 a.	1935/36 a.
32	11 „ ülevalt	tehniliste	tehnilise
52	22 „ alt	Ekspluatatsiooni-	Ekspluatatsiooni-
„	24 „ „	teedemakuses	teedemakuses
57	4 „ ülevalt	1.516.035 kr	1.516.053 kr.
74	9 „ „	tootmistalud	tootmistalud
„	11 „ alt	4,9%	2,39%

Riigikontrolli

tegevuseülevaade ja revisjonimärkused
riigi 1935 36 a. aruandele

Sf 3440 6

Tallinn, 1937

RIIGI TRÜKIKOJA TRÜKK

SISUKORD.

	Lhk.
Sissejuhatuseks	5
I. RIIGIKONTROLI TEGEVUSEÜLEVAADE	7
II. RIIGIKONTROLI REVISJONIMÄRKUSED	13
1. Riigikogu kinnitamisele kuuluvate aruannete õigekstunnistamine	15
2. Riigiasutiste ja -ettevõtete tegevuse revisjonitulemused	23
. Riigiasutised:	
Riigivanem	25
Riigikogu	25
Peaminister ja Riigikantselei	25
Riigikontroll	26
Hariduse- ja sotsiaalministeerium	27
Eesti Punane Rist	29
Kaitseministeerium	30
Kaitseliit	32
Kohtuministeerium	33
Siseministeerium	35
Ajutised maavalitsused	36
Piirivalve valitsus	36
Majanduseministeerium	38
Riigi viljamonopol	38
Põllutööministeerium	45
Teedeministeerium	49
Keskasutis, maanteedevalitsus, töökaitse- ja sotsiaalkindlustuseosakond ning avalikkude tööde osakond	49
Raudteevalitsus	50
Posti-telegraafi-telefonivalitsus	54
Veeteede valitsus	54

	Lhk.
Välisministeerium	57
Üldkokkuvõtte Riigikontrolli poolt selgitamiselevõetud summade lahendamise kohta	58
Riigiettevõtted:	
Eesti Maapank	59
Asundusekapital	61
Pikalaenu Pank	63
Maatulundusekapital	66
Riigihoiukassa	67
Riigi põlevkivitööstus	68
Riigi turbatööstus	70
Riigi trükikoda	71
Kopli kinnisvaravalitsus	73
Arsenal	74
Riigi sadamatehas	75
Riigi Ringhääling	76
Riigi metsatööstus	77
Riigimõisad	78
Lisa nr. 1. Eesti Vabariigi 1934/35 a. eelarve ja eelarve täitmise aruanne, koostatud nettoelarve alusel	79
Lisa nr. 2. Eesti Vabariigi 1934/35 a. nettoelarve täitmise aruande kujundamine	85

SISSEJUHATUSEKS.

„Riigikontrolli tegevuseülevaade ja revisjonimärkused riigi 1935/36 a. aruandele“ ilmuvad tänava eelmise aasta ulatuses väheste läiendustega.

1935/36 a. jooksul on tulnud juurde 2 uut revisjoniala: Riigiparkide valitsus ja Riigi klassiloterii.

Riigiparkide valitsus asutati Riigiparkide valitsemise seaduse põhjal 30. IV. 1935 a.

Riigi klassiloterii korraldamine pandi Majanduseministri otsusega Riigi trükikojale Riigi rahaliste loteriide korraldamise seaduse 3. X. 1934 a. alusel.

I.

Riigikontrolli tegevuseülevaade.

Riigikontrolli tegevus 1935/36 eelarveaastal.

Tegevuse alused. Nagu eelmistel aastatelgi Riigikontroll, teostades 1935/36 aastal eel-, faktiilist ja järelkontrolli, on pannud erilist rõhku faktiilisele kontrollile kui tähtsamale ja tulemusrikkamale funktsioonile, teostades järelkontrolli peaaesjalikult osaliselt 1917 a. vastava seaduse alusel Riigikontrollnõukogu otsuste põhjal.

Riigikontrolli tegevuseala. Riigikontrolli tegevusealasse kuulus 1935/36 aasta lõpul 1812 riigiasutise, -ametikohta ja -ettevõtte arve- ja majapidamise ning rahalise asjaajamise kontrollimine nende korralduses olevate riigi rahasummade ja varade käitlemise, eelarvete täitmise ja majapidamise seadusepärasuse ning otstarbekohasuse suhtes.

Peale selle revideeris Riigikontroll maksvate seaduste ja määruste kohaselt: Kaitseliidu staapi ühes malevatega, Eesti Punast Risti ühes allasutistega, ajut. maavalitsusi ühes allasutistega, kultuur- ja omavalitsuste hariduseosakondi, postkontorite juures asuvaid E. Panga ja Riigihoiukassa agentuure, E. Panga ja selle osakondade arvepidamist riigisummade osas ja Maksudevalitsuse valve all olevaid eraettevõtteid (viinavabrikuid, tubakatehaseid, tolliladusid jne.).

Riigikontrolli koosseis. Riigikontrolli isiklik koosseis oli 1935/36 aastal järgmine:

	Koosseis seaduse järgi	Tegelik koosseis 31. III. 1936 a.
Keskasutis	10	10
Kaitsevaeosakond	19	19
Rahanduseosakond	22	22
Teedeosakond	25	24
Tsiviilosakond	27	26
Kokku	103	101

Peale ametnikkude oli Riigikontrollis ametis üks juriskonsult, 2 ajutist töötõudu ja 8 mitmesugust majateenijat: uksehoidja, käskjalad, koristajad jne.

Riigikontrollnõukogu tegevus. Riigikontrollnõukogu pidas 1935/36 a. 20 koosolekut, kus läbi arutati üldse 199 asja.

Kontrollnõukogu vaatas läbi ja tunnistas õigeks 121 riigiasutiste aruannet ja kinnitas täiendavalt osakondade poolt varemalt selgitamiselevõetud ja aruandeaasta jooksul lahendatud summased 7.632.690 krooni suuruses. Riigi rahalisi nõudmisi kustutati 195 isiku vastu 82.370 krooni suuruses. Nende nõudmiste kustutamise põhjuseks oli maksjate surm, aineiline kehvus jne., mis tegi lootusetuks riigi nõudmise.

Riigiasutiste poolt ekslikult üle normi ja seadusevastaselt makstud summade tagasinõudmise alal määrati tagasimaksu 5 isikult 2.940 krooni.

1935/36 kui ka eelmistel aastatel määratud tagasimaksudest tasuti 1935/36 aastal riigitulude arvele 1.423 krooni ja 1. IV. 1936 a. jäi veel tasumata 12.258 krooni.

Peale selle võttis Riigikontrollnõukogu vastu 13 korraldava iseloomuga otsust.

Osavõtmine koosolekutest, nõukogudest jne. Vabariigi Valitsuse koosolekutest võttis osa Riigikontrolör või tema asetäitja 90 korral, avaldades oma arvamist suuremalt osalt suusõnaliselt. Seisukohavõtmiseks saadetud Vabariigi Valitsuse kavatsuste (ministrite ettepanekud Vab. Val-le) vastu Riigikontrolör avaldas protesti 10 korral. Protestidest on arvesse võetud 3 ja arvesse võtmata jäänud 7.

Peale selle on Riigikontrolli esindajad osa võtnud riigieelarve arutamises Majandusministeeriumi vastavas komisjonis ning teiste enam-vähem alalise iseloomuga komisjonide ja nõukogude (sõja-, tariifinõukogu jne.) koosolekutest 354 korda. Proteste avaldati 4 korral. Protestidest on arvesse võetud 3.

Eelkontroll. Eelkontrolli korras esitati Riigikontrollile läbivaatamiseks mitmesuguste tehingute (resp. lepingute) kavasad varade tasulise omandamise, nende kasutamisele võtmise, ruumide üütramise, riigivarade müümise ja kasutamisele andmise, tööde väljaandmise jne. kohta.

Üldiselt Riigikontroll vaatas läbi 2837 tehingu kavad, avaldades 35 protesti, alusel, et kavatsused ei olnud seadusepärased, ei vastanud riigieelarvele või riigi majanduslikkudele huvidele.

Protestidest võeti arvesse 25.

Mitmesuguste maksude alal riigikassasse ülemäära makstud summade tagasimaksamise kohta on Riigikontrollile esitatud ja tema poolt läbi vaadatud 272 ettepanekut 833.482 krooni suuruses, kusjuures 266 juhul anti nõusolek tagasimaksamiseks, kuna tagasi lükati 6 ettepanekut 109.929 krooni suuruses.

Peale selle on Rahanduseosakonnas viseeritud 106 krediidi avamise ja krediidi annulleerimise nõudmist ning läbi vaadatud 2.505 maksuvõlgade kustutusetoimingut 314.608 krooni suuruses, mille vastu avaldati proteste 1 juhul. Protest võeti arvesse.

Teedeosakonna poolt vaadati läbi kohapeal eelkontrolli korras 2077 arvet ja lõpparvet, mille vastu avaldati proteste 3 juhul. Protestidest võeti arvesse 2.

Faktiline kontroll. Faktilisele kontrollile, s. o. riigiasutiste ja -ettevõtete majandusetegevuse ning arvepidamise revideerimisele on Riigikontroll pühendanud erilist tähelepanu.

Kohapeal on toimetatud 1137 revideerimist, kusjuures puudusi leiti 378 juhul ja võeti esialgu selgitamisele puudusi 283.649 krooni suuruses.

1935/36 kui ka eelmistel aastatel faktilise kontrolli korras selgitamiselevõetud summadest lahendati 1935/36 aasta jooksul 290.427 krooni ja 1. IV. 1936 a. jäi veel lahendamata 184.488 krooni.

Ka faktilist eelkontrolli on Riigikontroll püüdnud teostada võimalikult laiemas ulatuses, võttes osa oma esindajate kaudu riigiasutiste ja -ettevõtete majandusetoimingutest, nagu väljapakumistest, varade ja tööde vastuvõtmistest, nende hindamistest ning proovimistest, riigi tööstusettevõtete väljarentimistest jne. 1335 korral. Proteste on avaldatud 14, nendest arvesse võetud 8.

Järelkontroll. 1935/36 aasta jooksul revideeriti Riigikontrolli poolt aruandeid järgmises ulatuses:

1. eelarve täitmise kulu-tulu aruandeid 167.389.203 kr.
2. erikapitalide ja -summade aruandeid 19.382.086 kr.
3. operatsioonifondide aruandeid 41.633.805 kr.
4. depositeeritud aruandeid 18.248.215 kr.
5. riigiettevõtete läbikäigu aruandeid 196.555.824 kr.
6. riigi rahalisi operatsioone ja bilanss-aruandeid 230.108.747 kr.
7. varade ja materjalide aruandeid 37.562.648 kr.
8. mitmesuguseid, nagu transfertsummade läbikäigu, avalikkude tööde jne. aruandeid 284.365.892 kr.

Revideerimise tagajärjel võeti selgitamisele asutiste operatsioone 5.210.001 krooni suuruses põhjusel, et need ei olnud küllaldaselt tõestatud dokumentidega või tekkis kahtlus nende seadusepärasuse kohta.

1935/36 kui ka eelmistel aastatel järelkontrolli korras selgitamiselevõetud summadest lahendati 1935/36 a. 7.632.690 krooni ja 1. IV. 1936 a. jäi veel lahendamata 14.519.784 krooni.

Kohtu- ja distsiplinaarasjad. Revisjonil avalikukstulnud kuritarvituste tagajärjel saadeti 1935/36 a. prokuratuuri korraldusse 13 asja 14 ametniku kohta eeluurimise algatamiseks.

Suurem osa asjadest on saadetud prokuratuuri korraldusse vahetult Riigikontrolli poolt, kuna aga üksikud asjad — riigiasutiste poolt Riigikontrolli algatusel.

Eelmistel aastatel saadetud asjadest oli 1. IV. 1935 a. jäänud prokuratuuri korraldusse 16, 1935/36 a. saadeti prokuratuuri korraldusse 13 asja; 1935/36 a. on prokuratuuri poolt kohtuvõimudele edasi saadetud 6 asja ja ära lõpetatud 5 asja, 1. IV. 1936 a. on jäänud prokuratuuri korraldusse 18 asja.

Revideerimiste tagajärjel on karistatud distsiplinaarkorras 19 ja ametist tagandatud 4 süüdlast.

Käesolevasse ülevaatesse on paigutatud peaasjalikult statistiline materjal Riigikontrolli tegevusest 1935/36 eelarveaastal, kuna aga laialisem ülevaade tegevusest sisaldub Riigikontrolli revisjonimärkustes riigiaruandele.

K. Soonberg
Riigikontrolör.

A. Leufeldt
Peasekretär.

II.

Riigikontrolli revisjonimärkused.

**1. Riigikogu kinnitamisele kuuluvate aruannete
õigekstunnistamine.**

1935/36 a. eelarve järgi tulused ette nähtud	T u l u d e l i i g i d	1935/36 aastal tulused saadud
Korralised tulud.		
Otsekohesed maksud.		
3.000.000.—	Ptk. I. Tulumaks	3.032.299.93
2.885.000.—	„ II. Ärimaks	2.919.641.57
330.000.—	„ III. Maks kinnisvaradelt	311.385.52
509.500.—	„ IV. Maks kapitali intressidelt	460.361.39
1.040.000.—	„ V. Kinnistusemaks	1.054.606.57
600.000.—	„ VI. Pärandusemaks	489.094.01
8.364.500.—	Kokku otsekohesed maksud	8.267.388.99
Lõivud ja tasumaksud.		
4.224.500.—	Ptk. VII. Tempelmaks ja lõivud	4.211.794.37
100.000.—	„ VIII. Patendid ja proovid	103.090.50
528.000.—	„ IX. Mitmesugused tasumaksud	467.841.85
4.852.500.—	Kokku lõivud ja tasumaksud	4.782.726.72
Kaudsed maksud.		
18.500.000.—	Ptk. X. Tollid	18.534.384.82
6.190.000.—	„ IX. Aktsiisid	6.159.097.43
24.690.000.—	Kokku kaudsed maksud	24.693.482.25
Riigimonopolid.		
13.800.000.—	Ptk. XII. Piiritusemonopol	13.571.882.96
Riigiettevõtted ja -varad.		
850.000.—	Ptk. XIII. Riigikapitalid	876.635.46
4.800.000.—	„ XIV. Maad, hooned, metsad ja veed	4.868.549.65
12.450.000.—	„ XV. Raudteed	12.397.031.99
1.400.000.—	„ XVI. Sadamad ja laod	1.475.216.84
5.250.000.—	„ XVII. Post, telegraaf ja telefon	5.229.401.18
2.337.514.—	„ XVIII. Mitmesugused riigiettevõtted	2.256.144.65
250.070.—	„ XIX. Mitmesugused riigivarad	243.524.40
27.337.584.—	Kokku riigiettevõtted ja -varad	27.346.504.17
864.000.—	Ptk. XX. Segatulud	849.675.07
79.908.584.—	Kokku korralised tulud	79.511.660.16

eelarve täitmise kokkuvõte.

KULUD.

1935/36 a. eelarve alusel lubatud kulutada	Kulude liigid ja asutiste nimetus, kelle poolt kulud tehtud	Kulutatud 1935/36 aastal
Korralised kulud.		
30.813.—	Riigivanem	16.715.45
170.152.—	Riigikogu	157.967.—
1.244.599.—	Peaminister ja Riigikantselei	1.227.985.48
287.005.—	Riigikontroll	286.496.80
12.756.566.—	Hariduse- ja sotsiaalministeerium	12.726.340.53
13.094.457.—	Kaitseministeerium	13.056.156.96
2.833.409.—	Kohtuministeerium	2.819.635.62
3.868.979.—	Majanduseministeerium	3.846.773.13
3.885.440.—	Põllutööministeerium	3.850.172.47
4.552.381.—	Siseministeerium	4.545.138.38
19.362.452.—	Teedeministeerium	19.257.803.01
1.108.247.—	Välisministeerium	1.088.191.14
3.150.838.—	Riigivõlad	3.101.525.32
66.345.338.—	Kokku korralised kulud	65.980.901.29

TULUD.

1935/36 a. eelarve järgi tulusid ette nähtud	T u l u d e l i i g i d	1935/36 aastal tulusid saadud
Erakorralised tulud.		
185.000.—	§ 1. Operatsioonifondide ja laenude tagasimaks	229.521.44
185.000.—	Kokku erakorralised tulud	229.521.44
80.093.584.—	Kõik kokku	79.741.181.60
165.000.—	Tagasimaks eelmiste aastate tuludest	239.337.35
34.917.—	1935/36 a. kulukrediitide ja sama aasta tulude eelarve vahe	—
79.968.501.—	Kokku tulud	79.501.844.25

KULUD.

1935/36 a. eelarve alusel lubatud kulutada	Kulude liigid ja asutiste nimetus, kelle poolt kulud tehtud	Kulutatud 1935/36 aastal
Erakorralised kulud.		
A. Riigi keskasutiste kulud.		
32.000.—	Peaminister ja Riigikantselei	31.966.22
324.000.—	Hariduse- ja sotsiaalministeerium	323.998.88
1.909.889.—	Kaitseministeerium	1.904.732.92
9.296.—	Kohtuministeerium	8.575.17
4.449.733.—	Majanduseministeerium	4.449.572.54
2.085.091.—	Põllutöoministeerium	2.008.809.65
36.910.—	Siseministeerium	36.910.—
2.586.744.—	Teedeministeerium	2.568.139.63
370.000.—	Välisministeerium	267.778.74
11.803.663.—	Kokku riigi keskasutiste kulud	11.600.483.75
B. Operatsioonifondid.		
237.500.—	Hariduse- ja sotsiaalministeerium	237.500.—
1.513.000.—	Majanduseministeerium	1.513.000.—
12.000.—	Põllutöoministeerium	6.269.75
2.000.—	Siseministeerium	2.000.—
50.000.—	Teedeministeerium	40.000.—
1.814.500.—	Kokku operatsioonifondid	1.798.769.75
13.618.163.—	Kokku erakorralised kulud	13.399.253.50
79.963.501.—	Kõik kokku	79.380.154.79
—	Ülejääk 1935/36 a. eelarve täitmisest	121.689.46
79.963.501.—	Kokku kulud ja ülejääk	79.501.844.25

SISSETULEK.

Kassa-

	Kr.	Kr.
Kassasaldo 1. aprilliks 1935 a.:		
Jooksvad arved Eesti Pangas	593.932.91	
Välisvaluuta ja väärtmetallid	2.081.040.31	
Avansside ülejäägid riigiasutiste kassades	155.256.12	2.830.229.34
Eelarve täitmise tulud		79.501.844.25
Mitmesugused sissetulekud:		
Rahvamajanduse elustamise fondi arvel	3.882.451.90	
Mitmesuguste asutiste ja isikute arvel	2.810.000.—	
Riigiasutiste depositide arvel puhtas rahas	379.806.11	
Postivalitsuse transfertsummade arvel	302.017.10	
Väärtpaberite arvel	277.794.53	
Väärtpaberite tagavarakapitali arvel	2.542.50	7.654.612.14
Kokku		89.986.685.73

**2. Riigiasutiste ja -ettevõtete tegevuse
revisjonitulemused.**

Riigiasutised.

Riigivanem.

Riigivanema alal kuluaruande järgi oli kulusid 16.715 kr., mille revideerimisel ei selgunud puudusi. Muud aruanded Riigivanema alal on esitatud ühiselt Peaministri ja Riigikantseleiga ühise asjaajamise tõttu ja nende revisjonitulemused on käsitletud Peaministri ja Riigikantselei osas.

Riigikogu.

Riigikogu alal esitati ja revideeriti riigikulude, riigitulude, materjalsete varade ja deposiitide aruanded. Esitatud aruannete järgi oli kulusid 157.964 kr., tulusid 410 kr., materjalseid varasid 1.224.857 kr. ja deposiite 1.250 kr.

Tähendatud aruannete revideerimisel ei ilmestunud puudusi.

Peaminister ja Riigikantselei.

Peaministri ja Riigikantselei alal esitati ja revideeriti aruandeid riigikulude, riigitulude ja materjalsete varade kohta, kuna deposiite aruandeaastal ei olnud. Esitatud aruannete järgi oli kulusid 1.259.952 kr., määratud tulusid 7.293 kr., millest laekus ja jäi alale 4.363 kr. ja varade seis aruandeaasta lõpuks 585.109 kr., mille juures suurenemine aruandeaastal oli 99.705 kr. ja vähenemine 268.602 kr. Suur vähenemine on tingitud varade üleandmisest Riigiparkide valitsusele. Peale selle revideeriti Riigivanema käsutuses oleva RKL-fondi eelarve täitmise aruanne, mille järgi oli sissetulek 120.000 kr., väljaminek 81.695 kr. ja seis aruandeaasta lõpul 38.505 kr. Ülaltähendatud aruannete revideerimisel võeti selgitamisele kuluaruande alal puudulikult tõestatud 2.016 kr. ja RKL-fondi väljamineku alal 1.075 kr.

Teiste aruannete revideerimisel ei ilmestunud puudusi.

Järelkontrolli korras selgitamiselevõetud summade ja nende õiendamise kohta annab ülevaate järgmine tabel:

Aruandeaasta/liik	Aruandeaastal võeti selgitamisele Kr.	Õiendamata summade seis 1. XI. 1936. a. Kr.
Kulud.		
1935/36 a.	2.016	2.016
RKL-fond.		
1935/36 a. väljaminek	1.075	1.075

Riigiparkide valitsus ja Kadrioru valitsemise komitee.

Riigiparkide valitsemise seaduse põhjal moodustati 30. apr. 1935 a. Riigiparkide valitsus ja anti selle valitsemisele ja korraldamisele riigile kuuluvad Kadrioru-, Keila-Joa ja Oru pargi maaalad ühes neil maaaladel asuvate hoonete ja päraldistega, mis seni osalt kuulusid Kadrioru valitsemise komitee korraldusse. Tähendatud varade valitsemine toimub erieelarve alusel.

Esitatud Kadrioru valitsemise komitee tulude-kulude aruande (1.—30. apr. 1935 a.) järele oli tulusid 6.924 kr. ja kulusid 4.994 kr. ning Riigiparkide valitsuse tulude-kulude aruande järgi tulusid 113.205 kr. ja kulusid 111.938 kr. Aruannete revideerimisel ei ilmestunud puudusi.

Riigikontroll.

Riigikontrolli alal esitati ja revideeriti riigikulude, riigitulude, materjalsete varade ja depositeid aruanded.

Esitatud aruannete järgi oli kulusid 236.496 kr., tulusid 45 kr. ja materjalseid varasid 182.229 kr. Nimetatud aruannete järgi ei jäänud kinnitamata summasid.

Hariduse- ja sotsiaalministeerium.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumil oli aruandeaastal: riigikulude-tulude aruande järgi kulused 13.287.839 kr. ja määratud tulused 201.984 kr.

Tulud-kulud.

Kulude alal võeti selgitamisele 46.803 kr. peamiselt puudulikkude tõenduste ja seadusliku aluseta maksmiste tõttu; tulude alal ei ilmestunud puudusi.

Materjalsete varade aruande järgi varad aruandeaastal suurenesid 3.352.622 kr., vähenesid 1.826.665 kr. ja seis aasta lõpuks oli 23.351.546 kr. Eeltähendatud summadest jäeti kinnitamata vähenemisi 605 kr. puudulikkude tõenduste tõttu ja võeti selgitamisele ostetud, kuid aruannetes näitamata varasid 4.579 kr. Peale selle selgus, et eelmistel aastatel esinenud puudusi ei ole ka käesoleval aastal kõrvaldatud, näiteks: Tarvastu leprosooriumi, Narva-Jõesuu ja Vaivara laste-suvekodude varade seisude ja läbikäikude kohta ei ole esitatud aruandeid käesoleva ega ka eelmiste aastate eest. Samuti seisavad seadustes ettenähtud korras likvideerimata juba aastate eest tegevuse lõpetanud asutiste varad, nagu Kuressaare merekooli, Tartu invaliidide ühiselumaja ja end. vene riigi vallasvara kooles.

Varad.

Erikapitalide (erisummad, erikapitalid ja erifondid) aruannete järgi oli aruandeaastal sissetulekuid 3.518.784 kr., väljaminekuid 3.611.438 kr. ja seis aasta lõpuks 335.941 kr. Eelnimetatud summadest jäeti väljamineku alal kinnitamata 2.231 kr. ja võeti selgitamisele tulude vähemlaekumisi 571 kr.

Erikapitalid.

Tartu ülikooli erisummade aruande järgi oli arvete seis 31. III. 36 a. 745.754 kr., tagavara-summade suurenemine 13.346 kr. ja arvete läbikäik 7.431.761 kr. Aruande revideerimisel ei ilmestunud puudusi.

Kehtna kodumajandusekooli põllumajapidamise aruande järgi oli seis 31. III. 36 a. 180.630 kr., puhaskasu 22.554 kr. ja arvete läbikäik 350.977 kr. Puudusi revideerimisel ei selgunud.

Rahadeposiitide aruande järgi aruandeaastal oli suurenemisi 298.988 kr., vähenemisi 261.597 kr. ja seis aasta lõpuks 79.629 kr. Tähenadatud summadest võeti selgitamisele vähenemise alal 104.189 kr., peamiselt põhjusel, et asutised ei suutnud aruandeaasta lõpuni esitada kõiki tõendusedokumente ja aruandeid.

Rahadeposiidid.

Faktilist kontrolli teostati 48 korral, millejuures 20 asutises oli asjaajamine korras, kuna 28 asutises leiti mitmesuguseid puudusi arve- ja majapidamises, kusjuures Tartu ülikooli ühes allasutises vastuvõetud tulud olid pikemat aega edasi andmata ülikooli keskasutisele ja osa vastuvõetud tulused oli üldse arvestamata.

Peale selle selgus Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi keskasutise alal, et ministeeriumil on raskusi tema valitsemisel olevate end. gildide rahasummade üleandmisega õigusejärglasile seetõttu, et osa tähendatud summadest ministeerium 1926 a. paigutas oma ametnikkude laenu- ja hoiukassasse, kus need ametnikele välja laenati ja kust nüüd nende summade tagasisaamine ministeeriumi korraldusse on takistatud. Vaba summade puudumisel tuli ministeeriumil ühe õigusejärglase kohtukorras rahuldatud nõuet isegi katta ministeeriumi käsutuses olevaist teistest summadest.

Riigikontroll juhtis juba aastate eest ministeeriumi tähelepanu sellele ebakindlale summade paigutamise viisile ja teatas asjast ka Vabariigi Valitsusele, mille tulemusena ministeerium andis lubaduse likvideerida rahalised vahekorrad ametnike laenu-hoiukassaga hiljemalt 1. aprilliks 1934 a. Vaatamata sellele jäi käesoleva aruandeaasta lõpuks (31. III. 1936 a.) laenu-hoiukassalt ikkagi saada gildide summasid 4.127 kr.

Elkkontrolli korras läbivaadatud toimingute kohta peab märkima, et asutised püüavad sageli osta varasid Riigi hangete seaduse (RT 57 — 1934) §§ 68—71 ettenähtud lihtsustatud korras, s. o. vähem- ja valikpakkumisi korraldamata juhtudel, mil selleks puudub alus ja tarvidus. Riigikontrolli nõudel sarnastel juhtudel on mõnel korral korraldatud vähem- või valikpakkumisi, mille tulemusena on teostatud ostusid kuni 17% odavamalt.

Selgitamiselevõetud
summade lahendamine.

Ülevaade järekkontrolli korras selgitamiselevõetud summade lahendamise:

Aruandeaasta/liik	Lahendamatajäänud summad 1. nov. 1935 a. Kr.	Võeti selgitamisele Kr.	Lahendamatajäänud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:			Jai lahendamata 1. nov. 1936 a. Kr.
			seletuste või tuendavalt esitatud dokumentidega Kr.	tagasimaksmisega riigitulude või erisummade arvele Kr.	kokku Kr.	
Riigisummade kulude alal.						
1930/31 a.	2.226	—	2.013	213	2.226	—
1932/33 a.	15.216	—	14.139	1.077	15.216	—
1933/34 a.	4.009	—	—	—	—	4.009
1934/35 a.	133.080	—	110.920	187	111.107	21.973
1935/36 a.	—	46.803	—	—	—	46.803
Kokku	154.531	46.803	127.072	1.477	128.549	72.785
Erisummade kulude alal.						
1933/34 a.	6.229	—	—	—	—	6.229
1934/35 a.	35.117	—	6.099	—	6.099	29.018
1935/36 a.	—	2.231	—	—	—	2.231
Kokku	41.346	2.231	6.099	—	6.099	37.478
Erisummade tulude alal.						
1933/34 a.	1.677	—	—	—	—	1.677
1934/35 a.	63.506	—	—	—	—	63.506
1935/36 a.	—	571	—	—	—	571
Kokku	65.183	571	—	—	—	65.754
Deposiitsummade alal.						
1935/36 a.	—	104.189	—	—	—	104.189
Kokku	261.060	153.794	133.171	1.477	134.648	280.206
Materjalsete varade alal.						
1932/33 a.	466.665	—	—	—	—	466.665
1933/34 a.	436.691	—	—	—	—	436.691
1934/35 a.	625.006	—	—	—	—	625.006
1935/36 a.	—	5.184	—	—	—	5.184
Kokku	1.528.362	5.184	—	—	—	1.533.546

Faktilise revisjoni korras selgitamiselevõetud summade lahendamist näitab alljärgnev tabel:

Aruandeaasta/liik	Jäi lahendamata 1. apr. 1935 a. Kr.	Aruandeaastal võeti selgitamisele Kr.	Kokku Kr.	Selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:			Jäi lahendamata 1. aprilliks 1936 a. Kr.
				riigivõlgnikkude nimekirja ulekandmisega Kr.	tasumiseza krediidi või summade uuendamise arvele Kr.	kokku Kr.	
Tulude ja kulude alal.							
1930/31 a.	781	—	781	—	781	781	—
1931/32 a.	18.201	—	18.201	18.201	—	18.201	—
1933/34 a.	792	—	792	—	792	792	—
1935/36 a.	—	4.201	4.201	—	2.202	2.202	1.999
Kokku	19.774	4.201	23.975	18.201	3.775	21.976	1.999

Eesti Punane Rist.

Aruande järgi oli 1935 aastal tulusid 615.581 kr., millest oli seltskondlik toetus 150.739 kr. (osavusemängude kassad, õnnekaevud, korjandused, peod, annetused ja liikmemaks), maksud E.P.R. kasuks 106.193 kr. (raudteepileti-maks, lõbustusmaks, sadamamaks ja omnibuseliinide-maks), riiklik toetus 53.000 kr., kuna ülejäänud 305.649 kr. moodustas enesest tulusid E.P.R. asutiste ja ettevõtete tegevusest, mille hulka oli arvatud eelmisest aastast ülekantud 42.000 kr.

Eeltähendatud tuludest kulutati: peavalitsuse alal 37.831 kr., tervishoiu alal 82.084 kr., hoolekande alal 111.248 kr., tagavarakapitaliks 3.393 kr., muudeks kuludeks 269.025 kr. ja jäi järgmiseks aastaks 112.000 kr. Arvete seis 31. detsembril 1935 a. oli tasakaalus 1.113.309 krooniga.

Faktilise kontrolli korras revideeriti 10 asutist, mille juures 6 asutise asjaajamine oli korras ja 4 asutises konstateeriti puudusi arve- ja majapidamise alal, kusjuures ühes komitees ilmestus puudujääk mängukaartide alal 1.902 kr. ja edasiandmata tulusid oli 300 kr. ulatuses. Revideerimise tulemusena komitee asjaajaja vabastati ametist ja asjast teatati prokuratuurile. Puudujäänud summad on tasutud.

Kaitseministeerium.

Kulud-tulud.

Kaitseministeeriumi 1935/36 eelarveaasta korrallised, erakorrallised ja eelmisest eelarveaastast ülekantud ülejääkidest tehtud kulud olid 14.960.889.88 kr. Võrreldes eelarvega tehti kulusid vähem 1.102.064.12 kr., millisest ülejäägist arvati järgmise eelarve juure 1.058.608 kr. ning suleti 43.456.12 kr. Võrreldes eelmise aasta kuludega olid kulud vähemad 1.823.598.82 kr. võrra.

Tulusid laekus Kaitseministeeriumi alal 102.282.62 kr., s. o. 25.582.62 kr. rohkem, kui eelarves oli ette nähtud.

Revisjonitulemused.

Eelkontrolli korras läbivaadatud tehingutele anti osaliselt nõusolek tingimusi, mõned tehingud Riigikontrolli ettepanekul viidi läbi hinnaalandusega.

Faktilise kontrolli korras revideeriti väeosi ja asutisi 31 korral (20 üldist ja 11 osalist revisjoni), kusjuures 12 väeosa ja asutist leiti korras, kuna 19 väeosas ja asutises oli mitmesuguseid puudusi, millest teatati vastavatele ülematele. Ühe suurtükiväegrupi revideerimisel avastati kassas puudujääk 9.220.47 kr. suuruses, mille summa oli omastanud grupi arveohvitser. Sõjaringkonna-kohtu otsusega karistati arveohvitseri 6 a. sunnitööga ja grupi majanduseülemat 1 kuu arestiga nõrga järelevalve eest. Ühtlasi mõistis kohus arveohvitserilt välja 9.271.69 kr. ja majanduseülemalt subsidiaarselt 8.779.80 kr.

Ühe jalgväerügemendi revideerimisel selgus, et 191 väljamakstud, kuid kulukskandmata dokumentidest oli 183 dokumenti majanduseülema poolt kinnitamata, missugune asjaolu tõendas puudulikku järelevalvet majanduseülema poolt raha alal. Teised väeosa majanduseohvitserid olid arveohvitserilt raha vastu võtnud, kviteerides seda arvel, edasiandmiseks arveandjale, missugune kord on ebaseaduslik. Summade vastuvõtmisel ei antud välja igakord kviitungeid: ka ei olnud registreeritud kontrollraamatu eriosas kõiki saadud rahasummasid.

Sama rügemendi revideerimisel selgus, et töökompaniülema abi oli enesele muretsenud veoauto, millega toimetas rügemendi vedusid, esitades rügemendile arveid aseisiku — oma palgatud autojuhi — nimel. Ametialalisel juurdlusel selgus, et osalise veo eest määras ta ise veohinna ja maksis enesele välja aseisiku kaudu veoraha osaliselt varem, kui oli teostatud vedu. Ka oli veokaugus arvel osalise veo kohta suuremana märgitud, kui ta oli tegelikult. Diviisiülem, kellele Riigikontrolli poolt tehti ettepanek anda asjale seaduslik käik, karistas süüdlast 14 ööpäevase arestiga. Ka leiti revideerimisel kütetepuude arvestamise alal puudusi, missugused selgitati juurdlusega. Süüdlast majanduseülemat karistati noomitusega.

Maksva majapidamise korra korduvaid rikkumisi leiti ühe väeosa revideerimisel, kus ka varemalt on olnud väärnähteid. Rügemendi majanduseülem sõlmis 5.000 kg seapeki muretsemiseks lepingu hinnaga 90 senti peki kg, olgugi et lepingu sõlmimise ajal oktoobrikuus 1935 a. oli peki õiendusehind 77,4 senti kg (novembris 72,2, detsembris 66,1 ja jaanuaris 60 senti kilogramm). Kuna sarnast kõrget hinda ei võidud maksta, leping aga täita tuli, siis ettevõtja vastutulekul saavutati kokkulepe, et ettevõtja nõustub andma rügemendile seapekki hinnaga 65 senti kg.

Ilma seadusliku aluseta kanti eelarvesummadest erisäästsummadesse 4.701.78 kr., missugusest summast 3.243.27 kr. Riigikontrolli nõudmisel maksti tagasi riigisummadesse (1.458.51 kr. jäi vahepeal tegelikult kujunenud säästu arvele) ühes protsentidega 50.98 kr., mis kanti riigitulude arvele.

Rügemendile ostetud 6300 kg kapsaste eest oli raha 315 kr. kahekordselt tasutud. Riigikontrolli poolt ette võetud asja selgitamisel ilmnas, et toitluseohvitser oli oma allkirjaga tõendanud kapsaste

saamist, mida tegelikult põnud saadud. Diviisiülem, kellele asjast teatati Riigikontrolli poolt, karistas toituluseohvitseri noomitusega. Väärnähted tähendatud väeosas kanduvad edasi ka järgmisesse eelarveaastasse.

Üksikute puudustest, mis leiti revideeritud väeosades ja asutistes, oleks märkida: ostetud kauba eest oli rohkem makstud kui õigus 116.14 kr.: summa nõuti tagasi; sõduritepoe raha 100.14 kr., mis seisis pangas, oli raharaamatutes kuluks kantud ja revideerimisel näidati ette raha selle summa võrra vähem. Summa tasuti sõduritepoe juhataja poolt poesummade arvele. Ühe tehnilise väeosa allüksuses oli toiduainete päevalehtede ümbertegemisi, et näidata toiduainete kulu suuremana. Asjatoimetis saadeti ülemuse kaudu kohtu-uurija korraldusse.

Korduvatest puudustest oleks märkida, et mõnel juhul jäeti puhkuselelastud sõdurid toidult maha arvamata.

Faktilistel revideerimistel võeti varasid arvele 3.022.44 kr. väärtuses, peamiselt tehnilise varustuse, toiduainete, küttepuude ja kraamivarustuse alal ning tasuti puudujääkide ja ebaõigete kulude arvel riigituludesse 2.621.58 kr. ja krediidi uuendamisele 4.144.17 kr., kokku 6.765.75 kr.

Järelokrolli teostamisel selgusid eksimused väeosade ja asutiste aruannetes, mis ühenduses riigi kahjudega. Eksimusi oli ametisõitute ja paigutuste eest tasumaksimise alal, palkade ja teenistusevanusetasu alal, toidu, hobusemoona, kütte ja valgustusega varustamise aladel. Ühel juhul oli väeosa eksinud ka enese kahjuks 2.000 kr. suuruses artimeetilise eksimuse tagajärjel. Aritmeetilisi eksimusi oli ka riigi kahjuks. Väeosade ja asutiste poolt tasuti kahjude katteks riigituludesse 3.442.54 kr.

Alljärgnev tabel näitab faktilise revisjoni korras selgitamiselevõetud summade lahendamist:

Selgitamiselevõetud summade lahendamine.

Aruande-aasta	Jäi lahendamata 1. apr. 1935 a. Kr.	Aruande-aastal võeti selgitamisele Kr.	Kokku Kr.	Selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:				Jäi lahendamata 1. apr. 1936 a. Kr.
				seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumisega		kokku Kr.	
					riigitulude arvele Kr.	krediidi või summade uuendamise arvele Kr.		
1932/33 a. .	152.71	—	152.71	152.71	—	—	152.71	—
1933/34 a. .	326.36	—	326.36	326.36	—	—	326.36	—
1934/35 a. .	12.786.50	—	12.786.50	10.250.45	—	6.27	10.256.72	2.529.78
1935/36 a. .	—	21.416.34	21.416.34	2.769.39	2.621.58	4.137.90	9.528.87	11.887.47
Kokku	13.265.57	21.416.34	34.681.91	13.498.91	2.621.58	4.144.17	20.264.66	14.417.25

Järelokrolli korras selgitamiselevõetud summade lahendamine:

Aruande-aasta/liik	Jäi lahendamata summaksid 20. nov. 1935 a. Kr.	Võeti selgitamisele Kr.	Lahendamatajäänud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:					Jäi lahendamata summaksid 10. detš. 1936 a. Kr.
			seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumisega		riigivõlgn. nimekirja ülesvõtmisega seaduse jõusse astunud otsuste põhjal Kr.	kokku Kr.	
				riigitulude arvele Kr.	krediidi uuendamise arvele Kr.			
Kulud.								
1932/33 a. . .	3.346.01	—	3.346.01	—	—	—	3.346.01	—
1933/34 a. . .	114.326.71	—	112.453.18	1.873.53	—	—	114.326.71	—
1934/35 a. . .	3.143.078.74	—	752.346.64	1.515.92	—	1.886.26	755.748.82	2.387.329.92
1935/36 a. . .	—	1.594.387.33	130.242.71	3.169.76	272.78	—	133.685.25	1.460.702.08
Kokku	3.260.751.46	1.594.387.33	998.388.54	6.559.21	272.78	1.886.26	1.007.106.79	3.848.032.—

Kaitseliit.

Kulud-tulud.

Kaitseliidu 1935/36 eelarveaasta riikliku toetussumma kassaaruande järgi oli sissetulekus: eelmise aasta ülejääk 33.226.52 kr. (välja arvatud propagandafondisumma 22.621.37 kr.), riiklik toetussumma ühes eelmise aasta krediidi ülejäägiga ja protsentidega jooksvate arvete pealt 665.860.78 kr. ja muud sissetulekud (müüdnud varustus, muud sissetulekud, üleminevad summad) 99.984.72 kr., kokku sissetulek 799.072.02 kr. Väljaminekus olid eelarve täitmise kulud 670.178.63 kr. ja muud väljaminekud 80.750.73 kr., kokku väljaminek 750.929.36 kr. Sellega ülejääk (kassasaldo 31. III. 1936 a.) järgmiseks 1936/37 eelarveaastaks 48.142.66 kr. Kaitseliidu kuludeks 1935/36 eelarveaastal oli ette nähtud krediite eelarve järgi 677.718 kr., millest tarvitati 670.178.63 kr., ülejääk määratud krediidist 7.539.37 kr. Kulude eelarve krediitide ülejääk on tekkinud peamiselt teenistusetasude, riigiteenijate toetuste, relvade ja laskemoona, sideabinõude ja tehniliste varustuse summade alal, peale selle veel vähematest ülejääkidest teistel kulualadel. Riikliku toetussumma eelarve täitmise kulud, võrreldes eelmise eelarveaasta samade kuludega, on suurenenud 90.186.15 kr. võrra, missugune asjaolu on seletav Kaitseliidu koosseisude ja ühes sellega ka tegevuse suurenemisega.

Revisjonitulemused.

Faktilise kontrolli alal. Kaitseliidu eelarve täitmisel ei teostata eelkontrolli. Revideerimine sünnib faktilise ja järelkontrolli korras. Faktilises korras revideeriti kaitseliidu asutisi 12 korral. Puudustest tuleb märkida ühes malevas kulutuste tegemist seltskondliikkudest summadest ilma maleva juhatuse otsuseta. Teises malevas kuludokumentid seisid kauemat aega kassaraamatust läbi kandmata. Ühel juhtumil polnud võimalik teostada faktilist revideerimist ühes malevas, kuna sekretäri puhkuse ajaks polnud tema poolt kellegile üle antud raha- ja vararaamatuid, samuti ka rahasummasid. Ülejäänud malevates tuli ette vähemaid puudusi arvepidamises ja asjaajamises.

Järelkontrolli alal. Kaitseliidueelarve kulude revideerimisel ei jäänud õigekstunnistamata summasid. Võrreldes eelmiste aastatega arvepidamine ja asjaajamine Kaitseliidus on märksa paranenud.

Faktilise revisjoni korras selgitamiselevõetud summade lahendamist näitab alljärgnev tabel:

Aruandeaasta/liik	Jai lahendamata 1. aprilliks 1935 a. Kr.	Aruandeaastal võeti selgitamisele Kr.	Kokku Kr.	Selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:			Jai lahendamata 1. aprilliks 1936 a. Kr.
				seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumisega krediidi või summade uendamise arvele Kr.	kokku Kr.	
1934/35 a.	30.84	—	30.84	30.84	—	30.84	—
1935/36 a.	—	44.79	44.79	37.69	3.40	41.09	3.70
Kokku	30.84	44.79	75.63	68.53	3.40	71.93	3.70

Alltoodud tabel annab ülevaate järelkontrolli korras selgitamiselevõetud summade lahendamise kohta:

Aruandeaasta/liik	Lahendamata jäänud summad 1. nov. 1935 a. Kr.	Lahendamatajäänud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:		
		seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumisega Kaitseliidu tulude arvele Kr.	kokku Kr.
Kulud.				
1934/35 a.	2.022.53	1.666.10	356.43	2.022.53
1935/36 a.	—	—	—	—
Kokku	2.022.53	1.666.10	356.43	2.022.53

Kohtuministeerium.

Kohtuministeeriumi alal esitati ja revideeriti aruanded riigikulude, riigitulude, materjalsete varade, deposiitide ja vangimajade tööstuse kohta.

Riigikulude ja -tulude aruannete järgi oli Kohtuministeeriumi alal 1935/36 a. kulusid 2.828.211 kr., määratud tulusid 342.639 kr., millest laekus ja jäi alale 256.775 kr. Tuluaruande revideerimisel selgus, et puudusid alused 276 kr. tagasimaksmise kohta ja et vangimajade tööstuse 1933/34 a. puhastulu riigiosast 3.117 kr. ja 1934/35 a. puhastulust riigiosa 44.483 kr., kokku 47.600 kr. on määratud tähtajaks jäetud edasiandmata riigitulude arvele. Kuluaruande revideerimisel võeti selgitamisele puudulikult tõestatud kulusid 26 kr.

Kulud-tulud.

Materjalsete varade aruande järgi oli varade seis aruandeaasta lõpuks 5.481.218 kr., suurenemine aruandeaasta jooksul 1.075.553 kr. ja vähenemine 878.879 kr. Revideerimisel selgus, et aruandes oli sissetulekus näitamata varasid 754 kr. väärtuses, väljaminekus näitamata (kahekordselt arvel) varasid 970 kr. eest ja väljaminekus näidatud summast tõestamata 90 kr.

Varad.

Aruannete järgi oli Kohtuministeeriumi alal aruandeaasta lõpuks rahadeposiite 2.233.691 kr. ja deposiite väärtpaberite ja välisvaluuta alal 225.136 kr. Rahadeposiitide väljamineku alal oli puudulikult tõestatud 595 kr.

Deposiidid.

Vangimajade tööstuse aruande järgi oli arvete seis 31. III. 1936 a. 670.166 kr., millejuures 1935/36 a. puhaskasu oli 76.152 kr. Aruande revideerimisel ei ilmestunud puudusi.

Vangimajade tööstus.

Eelkontrolli korras läbivaadatud tehingutele anti osaliselt nõusolek tingimisi ja ühel juhul avaldati protest, milline võeti arvesse.

Faktilist kontrolli toimetati 18 asutises, kusjuures 29 asutises asjaajamine oli korras ja 19 asutises leiti puudusi, mille tulemusena võeti selgitamisele 1.791 kr.

Puudusi esines kohtuasutistes peamiselt lõivude määramise ja tagasimaksmise alal, mis oli tingitud seaduste ochaõigest tõlgitsemisest. Ühes ringkonnakohtus oli deposiitsummade arvepidamine puudulik, ametnike palkadele pööratud nõuete rahuldamisel oli kaldutud kõrvale seatud korrast ja ühe ametniku poolt ilma kviitungiteta vastuvõetud kuulutuserahadest oli osa vastavalt edasi andmata, mille tõttu ametnik vabastati ametist ja toimetis saadeti asutise poolt prokuratuuri korraldusse.

Kohtuasutiste alal viimastel aastatel avastati nii Riigikontrolli kui ka asutiste eneste poolt mitmel juhul tarvitatud kohtumarkide teistkordset tarvitamist ja nõudepalvete puudulikku lõivustamist kohtumarkidega. Selle tõttu võeti Riigikontrolli algatusel revideerimisele senine kohtumarkide kustutamise kord ja asendati Kohtuministri poolt uute eeskirjadega, mille järgi markide kustutamisest võtavad osa ka kohtunikud, mis suuremal määral kindlustab paberite õiget lõivustamist.

Tegevus.

Selgitamiselevõetud
summade lahendamine.

Faktilise ja järelkontrolli korras selgitamiselevõetud summade ja nende õiendamise kohta annavad
ülevaate järgmised tabelid:

Faktilise kontrolli tabel.

Aruandeaasta	Jäi õienda- mata 1. IV. 1935 a.	Aruande- aastal võeti selgitamisele	Õiendatud 1. IV. 1935 kuni 1. IV. 1936 a.:			Jai lahenda- mata 1. IV. 1936 a.
			seletuste ja dokumen- tidega	tasumisega riigitulude arvele	kokku	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1931/32 a.	979	—	979	—	979	—
1932/33 a.	65	—	65	—	65	—
1933/34 a.	32.639	—	32.491	44	32.535	104
1934/35 a.	1.608	—	24	105	129	1.479
1935/36 a.	—	1.791	282	60	342	1.449
Kokku	35.291	1.791	33.841	209	34.050	3.032

Järelkontrolli tabel.

Aruandeaasta/liik	Õiendamata summade seis 1. XI. 1935 a.	Aruande- aastal võeti selgitamisele	Õiendatud 1. XI. 1935 a. kuni 1. XI. 1936 a.:				Jai õienda- mata 1. XI. 1936 a.
			seletuste ja dokumen- tidega	tasumisega riigitulude arvele	arvele võtmisega	kokku	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Kulud.							
1933/34 a.	46	—	—	—	—	—	46
1935/36 a.	—	26	—	—	—	—	26
Kokku	46	26	—	—	—	—	72
Tulud.							
1934/35 a.	105	—	—	—	—	—	105
1935/36 a.	—	276	—	—	—	—	276
Kokku	105	276	—	—	—	—	381
Varad.							
1932/33 a. väljam.	335	—	—	—	—	—	335
1934/35 a. sisset. .	962	—	18	—	944	962	—
1935/36 a. sisset. .	—	754	—	—	—	—	754
1935/36 a. väljam. alal	—	1.060	—	—	—	—	1.060
Kokku	1.297	1.814	18	—	944	962	2.149
Vangitööd.							
1934/35 a.	9.776	—	9.776	—	—	9.776	—
Deposiidid.							
1935/36 a. väljam.	—	595	—	—	—	—	595
Mitmes. summad.							
1935/36 a. sisset. .	—	1.450	—	—	—	—	1.450
Kokku	11.224	4.161	9.794	—	944	10.738	4.647

Siseministeerium.

Siseministeeriumi alal esitati ja revideeriti aruanded riigikulude, riigitulude, materjalsete varade, deposiitide ja politseiametkonnas vastuvõetud ja edasiantud summade kohta. Peale selle esitati ja revideeriti ajutiste maavalitsuste aruanded.

Esitatud aruannete järgi oli Siseministeeriumi alal kulusid 3.476.299 krooni ja määratud tulused 381.720 kr., millest laekus ja jäi alale 321.071 kr. Tuluaruande revideerimisel ei ilmestunud puudusi. Kuluaruande revideerimisel võeti selgitamisele puudulikult tõestatud kulusid 227 kr. ulatuses.

Kulud-tulud.

Materjalsete varade aruande järgi oli varade seis aruandeaasta lõpuks 3.636.670 kr., suurenemine aruandeaasta jooksul 663.216 kr. ja vähenemine 503.725 kr. Materjalsete varade aruande revideerimisel võeti selgitamisele ostetud, kuid aruandes näitamata varasid ja materjale 1.522 krooni väärtuses.

Varad.

Aruande järgi oli aruandeaasta lõpuks rahadeposiite 98.034 kr., suurenemine aruandeaasta jooksul 242.978 kr. ja vähenemine 221.246 kr. Aruande revideerimisel selgus, et oli tõestatud puudulikult vähenemine 12.046 kr. ulatuses.

Deposiidid.

Politseiametkonnas vastuvõetud ja edasiantud summade aruande järgi oli aruandeaastal vastu võetud 2.957.047 kr. ja edasi antud 2.957.051 kr. Aruande revideerimisel ei selgunud puudusi.

Eelkontroll. Eelkontrolli korras läbivaadatud tehingutele anti osaliselt nõusolek tingimisi. Ühelt kavatselt tehingult saavutati protesti tagajärjel hinnaalandus 1.150 kr.

Revisjonitulemused.

Faktiline kontroll. Faktilist kontrolli 1935/36 a. jooksul toimetati 51 korral, millejuures 30 asutise asjaajamine oli korras ja 21 asutises leiti puudusi. Puudustena esinesid peaausjalikult vähemad kõrvalekaldumised arvepidamise alal, mis lahendati läbirääkimiste ning kirjavahetuse teel.

Faktilise ja järelkontrolli korras selgitamiselevõetud summade ja nende õiendamise kohta annavad ülevaate järgmised tabelid:

Selgitamiselevõetud summade lahendamine.

Faktilise kontrolli tabel.

Aruandeaasta	Jäi õiendamata 1. IV. 1935 a.	Aruandeaastal võeti selgitamisele	Õiendatud 1. IV. 1935 kuni 1. IV. 1936 a.:				kokku	Jäi lahendamata 1. IV. 1936 a.
			seletuste ja dokumentidega	tasumisega		riigivõlgade nimelike ja võtmisega seadusejõusse astunud otstuste põhjal		
				riigitulude arvele	krediidi või summade uuendamise arvele			
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
1932/33 a.	401	—	401	—	—	—	401	—
1933/34 a.	6.408	—	—	—	—	4.768	4.768	1.640
1935/36 a.	—	344	—	13	3	—	16	328
Kokku	6.809	344	401	13	3	4.768	5.185	1.968

Järelekontrolli tabel.

Aruandeaasta/liik	Õiendamata summade seis I. XI. 1935 a. Kr.	Aruandeaastal võeti selgitamisele Kr.	Õiendatud I. XI. 1935 kuni I. XI. 1936.:				Jai õiendamata I. XI. 1936 a. Kr.
			seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumisega		kokku Kr.	
				riiigitulude arvele Kr.	krediidi uuendamise arvele Kr.		
Kulud.							
1935/36 a.	—	227	46	68	—	114	113
Varad.							
1935/36 a. sissetulek	—	1.522	—	—	—	—	1.522
Deposiidid.							
1934/35 a. valjaminek	424	—	332	—	92	424	—
1935/36 a. valjaminek	—	12.046	—	—	—	—	12.046
Kokku deposiidid	424	12.046	332	—	92	424	12.046
Kokku	424	13.795	378	68	92	538	13.681

Ajutised maavalitsused.

Esitatud aruannete järgi oli ajutistel maavalitsustel kokku, arvatud välja Teedekapitali tulud-kulud, eelarvelisi tulusid 2.396.084 kr. ja eelarvelisi kulusid 2.223.457 kr. Arvete läbikäik pearaamatute järgi oli 34.132.456 kr.

Aruannete revideerimisel selgus mõnes aj. maavalitsuses kõrvalekaldumisi Riigi hangete seaduse nõuetest, mõningaid ebaseaduslikke kulusid peamiselt teenistusevanusetasu, arstiabi ja sõidukulude alal ning puudusi arvepidamises, millistest osa kõrvaldati aj. maavalitsuste poolt ja ühe osa kohta teatati Siseministrile seisukohavõtmiseks.

Järva ajut. maavalitsuses selgusid suuremad väärnähted rahasummade omastamise näol, mille varjamiseks oli koostatud fiktiivdokumente ja arveraamatutesse tehtud ebaõigeid kandeid. Asjast teatati Siseministeriumile ja prokuratuurile, kes alustas juurdlust ja eeluurimise, mille tulemusena tagandati ametist aj. maavalitsuse liikmed ja pearaamatupidaja. Esialgsetel revideerimise andmetel võeti selgitamisele operatsioone 37.236 kr. ulatuses.

Piirivalve valitsus.

Kulud-tulud.

Piirivalve valitsuse 1935/36 eelarveaasta korralsed ja erakorralsed kulud olid 1.107.748.96 kr. Võrreldes eelarvega tehti kulusid vähem 8.052.04 kr., millisest ülejäägist arvatü järgmise eelarve juure 5.560 kr. ning suleti 2.492.04 kr.

Võrreldes eelmise aasta kuludega olid kulud suuremad 48.704.42 kr. võrra. Tulusid laekus ühes administratiivtrahvidega 12.259,94 kr.

Revisjonitulemused.

Faktilise kontrolli korras revideeriti eelarveaastal piirivalve 3 asutist. Vähemaid puudusi arvepidamise alal leiti 2 asutises, millest teatati Piirivalve valitsusele.

Järelekontrolli korras eelarve kulude revideerimisel tuli ilmsiks mõningaid eksitusi ametisõitude eest tasumaksimiste ja küttekulude alal.

Järelekontrolli korras selgitamiselevõetud summade lahendamise kohta annab ülevaate alltoodud tabel:

Selgitamiselevõetud summade lahendamine.

Aruandeaasta/liik	Lahendamatajäänud summad 15. nov. 1935 a. Kr.	Võeti selgitamisele Kr.	Kokku Kr.	Lahendamatajäänud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:			
				seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumisega riigitulude arvele Kr.	riigivõlgn. nimekirja ülevõtmisega seaduse jõusse astunud otsuste põhjal Kr.	kokku Kr.
Kulude alal.							
1927/28 a.	98.44	—	98.44	—	—	98.44	98.44
1935/36 a.	—	11.177.68	11.177.68	11.094.89	82.79	—	11.177.68
Kokku	98.44	11.177.68	11.276.12	11.094.89	82.79	98.44	11.276.12

Majanduseministeerium.

Kulud. Majanduseministeeriumi 1935/36 a. korralised kulud ühes riigivõlgadega olid 6.948.298 kr. (1934/35 a. 7.147.780 kr.) ja erakorralised — 5.962.573 kr. (1934/35 a. 1.249.958 kr.)

Korralised kulud vähenesid aruande järgi 199.482 kr. ehk 2,8%, kuid nimetatud vähenemine on vaid näilik ja oleneb sellest, et aruandeaasta lõpuks jäi piiritusemonopolil tasumata arveid 743.893 kr. võrra enam kui läinud aastal. Tõeliselt korralised kulud aga suurenesid aruandeaastal 544.411 kr. ehk 7,6%, kusjuures riigivõlgade tasumiseks kulutati 228.483 kr. ehk 8% võrra rohkem kui möödunud aastal. Kulude suurenemine riigivõlgade tasumise alal oli tingitud soodustatud ajajärgu lõppemisest, mille tagajärjel suurenesid aastamaksud ühe välislaenu alal.

Erakorralised kulud suurenesid võrreldes eelmise aastaga 4.712.615 kr. ehk 377%, kuna aruandeaastal määrati rahvamajanduse elustamise fondi 2.650.072 kr. enam kui eelmisel aastal, loodi väärt-paberite operatsioonifond 1.500.000 kr. ja määrati teravilja operatsioonifondile teraviljaturu korraldamise toetamiseks 549.573 kr.

Tulud. Majanduseministeeriumi keskasutise, rahanduse-, kaubanduse-, ja tööstuseosakonna ning krediit-asutiste inspeksiooni korralised tulud olid aruandeaastal 1.274.175 kr., mis on vähem eelmise aasta tuludest 302.334 kr. ehk 19,2%. Selle hulgas langesid tulud riigikapitalidelt — 163.598 kr. ehk 24,5% ja segatulud (p. XX) — 142.116 kr. ehk 76,5%. Tulude vähenemise riigikapitalidelt põhjustas peamiselt intresside ärajäämine Pikalaenu Panga secria E võlakirjadelt nimesväärtusega 5.650.000 kr., millised seoses ühe panga saneerimisega anti tagasi Pikalaenu Pangale. Segatulud vähenesid eripõhikirja alusel töötavate riiklikkude ettevõtete ametnikkudelt palgavähendamise seaduse alusel kinnipeetud palgavahe riigituludesse kandmise ärajäämise tõttu ühenduses uute palganormide maksmapanekuga 1. aprillist 1935 a.

Erakorralised tulud olid aruandeaastal 8.500 kr., mis on vähem 1934/35 a. tuludest 270.091 kr. ehk 96,9%.

Nimetatud vähenemine võrreldes eelmise aastaga on tingitud peamiselt sellest, et eelmisel aastal lasti liikvele ja näidati erakorraliste tulude all vahetuseraha 277.341 kr., mida aruandeaastal ei olnud.

Riigi viljamonopol.

Tegevus. Teraviljaturu korraldamiseks vajalikkude operatsioonide läbiviimiseks Riigi viljamonopol teotses 1935/36 eelarveaastal vilja kokkuostu, selle hoiu ja realiseerimise ning jõusööda valmistamise ja selle turustamise alal. Vilja kokkuost kohalikest põllupidajailt teostus eelmistel aastatel väljakujunenud korra kohaselt, kuna aga jõusööda valmistamine oli uudne. Jõusööda valmistamist alustas Riigi viljamonopol Vabariigi Valitsuse sellekohasel otsusel, sest oli karta loomatoidu vähese saagi tõttu karja ja sigade arvu vähendamise paratamatust. Loomatoidu vähese saagi tõttu olid ka põllupidajad ettevaatlikud rukimüügiga Riigi viljamonopolile, mille tõttu 1935 a. lõikusest saadi osta nendelt rukist kõigest 2.116,3 tn., eelmise aasta 34.698,3 tn. vastu. Alates viljamonopoli loomisest on tähendatud rukkikvantum kõige väiksem senistest kokkuostetud kvantumitest. Veel väiksemaks jäi ikalduse tõttu nisu kokkuost, mis võrdub kõigest 2,8 tn., 9.416,5 tn. vastu eelmisel aastal.

Kuna oli ette näha, et laosolevast rukkitagavarast ühes põllupidajailt juureostetud kvantumiga ei jätku kõigi Riigi viljamonopolil täita olevateks operatsioonideks, osteti Vabariigi Valitsuse loal välismaalt rukist juure 15.000,0 tn. ning peale selle veel jõusööda valmistamiseks mitmesuguseid loomatoidu aineid.

Aruandeaastal realiseeriti rukist 40.954,1 tuh. tn. ja nisu 5.123,0 tn. Aasta lõpuks jäi lattu rukist 16.883,9 tn. ja nisu 739,3 tn.

Jõutoiduna valmistati aruandeaastal karjasööta ja sigadesööta, milleks tarvitati rukist 10.428,8 tn. ja mitmesuguseid lisaaineid 2.041,8 tn. Sellest saadi karjasööta 8.183,8 tn. ja sigadesööta 4.256,5 tn., kus-

juures kadu oli 30,3 tn. ehk 0,24%. Jõutoidu valmistamine toostus eelnimetatud ainete jahvatamise ja segamise teel kaitseväe- ja craveskites eriteadlaste poolt kindlaksmääratud vahekorras. Valmistatud jõutoidust müüdi kuni 1. IV. 1936 a. karjasööta 8.061,8 tn. ja sigadesööta 4.156,7 tn., esimene— hinnaga 9 sn. ja reine — 8,5 sn. kg.

Aruandeaastal oli viljamonopolil tulusid 225,0 tuh. kr. ja kulusid 145,3 tuh. kr., seega puhaskasu 79,7 tuh. kr.

Aruande revideerimisel tuli ilmsiks mitmesuguseid arvepidamise eksitusi 32,7 tuh. kr. ulatuses, mis parandati viljamonopoli poolt.

Aruanne kinnitati Riigivanema otsusega 9. dets. 1936 a., mille järgi äriseis 3. III. 1936 a. tasakaalus 4.153.221.29 kr.

Maksudevalitsus.

Eelkontrolli teostamisel on avaldatud ühel juhul riigituludest ülekandmiseks vähemas summas nõusolekut, kui Maksudevalitsus oli ette pannud. Selle tagajärjel hoiti kokku 1.042.23 kr., milline summa kanti üle mitte riigituludest, vaid Maksudevalitsuse ja politsei lisarahade deposiidist. Tuludokumentide revideerimisel leiti, et mitmel juhul oli määratud ekslikult vähem maksu või jäetud maksustamata maksuobjektid, mille tagajärjel aruandeaastal selgus juurdemaksusid 195.617.19 kr. ulatuses, millest õiendati kuni 1.XI.1936.a. 158.907.48 kr., sellest rahas tasumisega 99.806.47 kr., maksude kõrgendamise, mis veel sisse nõudmata, 59.044.36 kr. ja täiendavate seletuste ning andmete esitamisega 56.65 kr. Eeltähendatud juurdemaksu summas on arvestatud ka 36.817.70 kr., mille kohta andmed isikute täiendavaks maksustamiseks leidsid küll aruandva ettevõtte maksustamistoimetises, kuid täiendav maksustamine ise toimus peale Riigikontrolli revideerimist. 1935/36 eelarveaasta dokumentide järgi on aga kuni 1.XI.1936 a. selgitatud juurdemaksu 11.343.82 kr. ulatuses.

Mis puutub otsemaksude tulude arvestamisse ja aruandnisse, siis eelmise aasta võrreldes see on küll paranenud, kuid oli siiski veel puudulik ega võimaldanud revideerida tuluaruannet täies ulatuses. Selle tõttu ka Riigikontroll ei saanud tunnistada õigeks Maksudevalitsuse aruannet põhiäri- ja läbikäigumaksude alal. Tähendatud maksude arvepidamise ja aruandmise puudulikkusele Riigikontroll on juhtinud Maksudevalitsuse tähelepanu ning nõudnud arvepidamise ja aruandmise korra väljatöötamist. Maksudevalitsuse direktori ringkirjadega on vastavad korraldused tehtud maksuinspektoritele aruandmise ja arvepidamise sisseseadmiseks.

Tulude nimetus	1935/36 a. eelarves ette nähtud Kr.	Tegelikud tulud		1935/36 a. tegelikud tulud rohkem (+) või vähem (—) võrreldes			
		1935/36 a.	1934/35 a.	1934/35 a. tuludega		1935/36 a. eelarvega	
		Kr.	Kr.	Kr.	%	Kr.	%
Ptk. X.							
1. Sisseveotoll . . .	14.320.000	18.314.014	15.095.709	+3.218.305	+21,3	+3.994.014	+27,9
2. Väljaveotoll . . .	10.000	31.038	19.053	+11.985	+62,9	+21.038	+210,4
3. Lisatoll	30.000	37.318	34.057	+3.261	+9,6	+7.318	+24,4
4. Kantseleimaks . . .	55.000	70.085	62.339	-7.746	+12,4	+15.085	+27,4
5. Trahvid	45.000	29.074	47.469	-18.395	-38,7	-15.926	-35,4
6. Mitmesugused tulud	40.000	52.855	50.403	+2.452	+4,9	+12.855	+32,1
Kokku	14.500.000	18.534.384	15.309.030	+3.225.354	+21,1	+4.034.384	+27,8

Eeltoodud tabelist nähtub, et laekumine tollitulude alal on suurenenud võrreldes eelmise aasta laekumisega üle 3,2 miljoni krooni (21,1%) ja ületanud 1935/36 a. eelarves ettenähtud tulud üle 4 miljoni krooni või 27,8%. Peaosa käesoleva aruandeaasta enamlaekumisest langeb sisseveotolli arvele. Siin

Tulud ja kulud.

Revisjonitulemused.

Otsemaksude ala.

Revisjonitulemused.

Tolli ala.
Tulud.

enamlaekumine ületab möödunud aruandeaasta laekumise üle 3 miljoni krooni ja eelarve ligi 4 miljoni krooni. Laekumised teiste tolli tululiikide alal näitavad samuti suurenemist peale trahvisummade laekumise, kus vähenemine on üle 18.000 krooni või 38,7%. Vähenemine trahvisummade laekumise alal on peamiselt tingitud Maksukaristuse seaduse kehtivusest, kuna viimase seaduse alusel laekunud trahvisummadest kantakse riigitulude arvele ainult 20% senise 40% asemel. Enamlaekumised muude tolli tululiikide alal on tingitud üldisest majanduselu konjunktuuri tõusust, mis soodustas kaupade suurenevast sisse- ja väljavedu.

Lao- ja sadamamaksude suurenevast laekumist tolliasutistes kui ka temale alluvates asutistes (sadamakaptenid, piirivalve) iseloomustab alljärgnev tabel:

Tulude nimetus	Tegelikud tulud		1935/36 a. tegelikud tulud rohkem (+) või vähem (—) võrreldes	
	1935/36 a.	1934/35 a.	1934/35 a. tuludega	
	Kr.	Kr.	Kr.	%
Ptk. XVI.				
§ 1. Maks ladude tarvitamise eest	93.293	79.228	+14.065	+17,8
§ 2. Laeva- ja sadamamaksud	1.262.981	1.201.007	+61.974	+5,2
Kokku	1.356.274	1.280.235	+76.039	+5,9

Tulud ladude tarvitamise eest kasvasid 17,8% ehk 14.000 krooni, võrreldes 1934/35 a. laekunud tuludega. Suurenemine laomaksude arvel on tingitud osalt tollialuste kaupade suurenevast läbikäigust ja osalt korraldusest paigutada võimalikult rohkem tollialuseid kaupu eratolliladude asemel riigiladudesse. Viimast soodustas N. Vene kaubanduslikult esinduselt riigi valdusse ülevõetud tolliladod, millised oma suuruse ja otstarbekohase asendi (otse sadamaisildadel) tõttu võimaldavad suurte kaubahulkade paigutamist ladudesse ja sealjuures minimaalsete transportkuludega.

Laeva- ja sadamamaksude alal laekus aruandeaastal ligi 62.000 krooni ehk 5,2% rohkem kui möödunud aruandeaastal. Kaupade suurenev sisse- ja väljavedu elustas ka sadamate tegevust, mille tagajärjel kasvas ka laeva- ja sadamamaksude laekumine 76.039 kr., näidates 5,9% tõusu võrreldes eelmise aruandeaasta tuludega.

Revisjonitulemused.

Eelkontrolli korras vaadati läbi ja võeti seisukohti tolliasutiste poolt eelkontrolli korras läbivaatamiseks saadetud 188 mitmesuguse tehingu kava kohta 656.087,59 kr. suuruses. Nõusolekut avaldati tehingute täitmiseks 183 korral 547.200,36 kr. suuruses, kuna protesti avaldati tehingute täitmise vastu 5 juhul 108.887,23 kr. suuruses, kuna tehingute kavad ei ohud kooskõlas maksvate seaduste (eelkontrolli määruse § 5 p. 1) ja määrustega.

Tallinna tolliinspektor palus Riigikontrolli nõusolekut 108.504,40 krooni sisseveotoll tagasimaksimiseks riigitulude arvelt kahele tubakatööstusele.

Tubakatööstuste poolt ekspordeeriti välismaale tubakajahu (tubakatolmu), millelt tasutud sisseveotoll tööttused palusid tagasi maksta.

Vastav sisseveotoll tagasimaksu-määrus näeb ette sisseveotoll tagasimaksu ainult väljaveetud tubakasaadustelt, mitte aga tubakajahult ehk tubakatolmolt. Eeltooduga arvestades Riigikontroll keeldus nõusoleku andmast 108.504,40 krooni tagasimaksimiseks, mille tulemusena tähendatud summa on seni tubakatööstustele tagasi maksmata.

Mitmesugustest komisjonidest ja nõukogudest võeti osa 40 korral.

Faktilisele revisjonile allus aruandeaastal 9 tolliinspektsiooni ühes 35 tolli- ja piirivalvepunktiga (kus piirivalve või politsei täidab tollifunktsioone), riigi tolliladusid ja laopaike 25, tollivalve all olevaid eraladusid 105 (aasta keskmine), era kui ka riiklikke vabaladusid 8, sisevete sadamaid, millistes ette nähtud sadamamaksude võtmine — 4 sadamat.

Faktilist revisjoni teostati aruandeaastal 57 korral, millest oli: a) tolliasutiste ja tolliladude alal 41 korral; b) tollivalve all olevate eraladude ja vabaladude alal 9 korral; c) sisevete sadamate alal 1 korral ja d) piirivalvele alluvate sadamate ja piiripunktide alal 6 korral (toll- ja sadamamaksude alal).

Mitmesuguseid vähema tähtsusega puudusi arvepidamise, asjaajamise j.n.e. alal leiti 36 korral ja nimelt: a) tolliasutistes ja tolliladudes 21 korral; b) tollivalve all olevates eraladudes ja vabaladudes 9 korral; c) sisevete sadamais 1 korral ja d) piirivalvele alluvates sadamates ja piiripunktides 5 korral (toll- ja sadamamaksude alal).

Vabaladude revideerimisel ilmnes, et vabalao kaupadega varustati ka siseturul mitmesuguseid riiklikke asutisi ja ettevõtteid, samuti ka eraorganisatsioonide ja välissaatkondi, milline olukord ei olnud kooskõlas eelnimetatud seadusega. Viimasele puudusele juhiti Majanduseministri tähelepanu, mille tulemusena vastavalt muudeti seadus.

Esialgselt võeti selgitamisele faktilise revideerimise korras mitmesuguseid tulude vähemmääramisi või määratud tuludes vaidlust tekitavaid summasid 9.770.81 kr. suuruses. Eeltähendatud summast võeti selgitamisele: 1) kaupade kontroll-revideerimiste alal 123.40 kr.; 2) tollivalve all olevates ladudes tollialuste kaupade alal: a) bensiini, petrooleumi, gaasiõlide j.n.e. puudujääkide alal, millised teatavasti oma füüsiliste omaduste poolest kergelt auravad 9.332.44 kr. (toll- ja muud maksud), ja b) muude kaupade puudujäägi alal 27.17 kr. (laos rohkem leitud kaubad kanti täiendavalt laoraamatusse); 3) arvepidamise ning asjaajamise korras tolliasutistes 287.80 kr. Selgitamisele võetud summadest lahendati aruandeaastal: 1) tasumisega riigitulude või deposiidi arvetele 8.757.82 kr.; 2) tollinõukogu otsustega lahendati vaielust tekitanud tulude määrämiste alal 107.75 kr.; 3) tolliseaduse § 289 alusel 6.60 kr.; 4) bensiininaksust vabastamisega 905.24 kr. ja 5) dokumentidega ja täiendavate seletustega 8.64 kr.

Järelekontrolli korras võeti aruandeaastal esialgselt selgitamisele vähemmääramisi riigitulude alal 7.300.49 kr. ja deposiitsummade alal vähemmääramisi 242.73 kr. suuruses. Peetud kirjavahetuse tagajärjel lahendati kuni 1. nov. 1936 a. esialgselt selgitamisele võetud vähemmääramistest riigitulude alal alljärgnevalt: a) tasuti s/rahas riigitulude arvele 2.256.38 kr. ja õiendati täiendavate dokumentidega ja seletustega 648.16 kr. Lahendamata jäänud summade (4.395.95 kr.) kohta selgitamine kestab.

Esialgselt selgitamisele võetud vähemmääramistest deposiitsummade alal selgitati kuni 1. novembrini 1936 a.: a) tasumisega deposiitarvetele 143.12 kr. ja b) õiendati täiendavate dokumentide esitamisega ja seletustega 41.34 kr.: 58.27 kr. deposiitsummade kohta selgitamine kestab.

Piiritusemonopoli erikulud 1935/36 aruandeaastal olid 2.140.128 kr. eelmise aasta 2.644.801 kr. vastu, seega kulutati vähem 504.673 kr. ehk 19,1% võrra. Võrreldes eelmise aastaga olid piiritusemonopoli erikulud üksikute kululiikide alal järgmised:

Aktiisi ja piiritusemonopoli ala.
Kulud.

Kulude nimetus	1935/36 a.	1934/35 a.	Rohkem (+) vähem (—)	
	Kr.	Kr.	Kr.	%
Piirituseost	1.210.550	1.728.452	—517.902	—30,0
Piiritusepuhastus	181.893	115.540	+66.353	+57,4
Materjalid	79.990	64.545	+15.445	+23,9
Pudelid ja kastid	19.193	1.163	+18.030	+1.550,3
Tööliste tasu	72.009	63.335	+8.674	+13,7
Jõukulu	12.263	11.070	+1.193	+10,8
Vedu	125.293	121.100	+4.193	+3,5
Komisjonitasud	437.500	538.000	—100.500	—18,7
Piiritusekindlustus	1.419	1.483	—64	—4,3
Mitmesugused kulud	18	113	—95	—84,1
Kokku	2.140.128	2.644.801	—504.673	—19,1

Selgub, et kulud kõikidel aladel on tõusnud, välja arvatud piirituse ostukulud, komisjonitasud, piiritusekindlustus ja mitmesugused kulud.

Piirituse ostukulude vähenemine 517.902 kr. ehk 30% võrra ei tähenda seda, et piiritust oleks vähem või odavamalt ostetud, vastuoksa, aruandeaastal osteti piiritust eelmisest aastast suuremal hulgal ja makseti vastavalt tootmiskulude tõusule ka kõrgemat hinda. Kulude vähenemine on tingitud sellest, et aruandeaasta lõpuks jäi tasumata arveid eelmisest aastast rohkemal määral. Samuti jäi aasta lõpuks vastavast krediidist suuremal määral riigitulude arvele üle kandmata piirituse- ja viinahinnast mahaarvatud komisjonitasu, mistõttu kulud sel alal näitavad 18,7% langust, kuna tegelikult komisjonitasu on tõusnud piirituse ja viina läbinüügi suurenemise tagajärjel. Kulud piiritusepuhastamise, tööliste tasu, jõukulu, veo, samuti materjalide, pudelite ja kastide soetamise aladel on suurenenud seoses viina- ja piiritusetarvitamise tõusuga. Mis puutub piiritusepuhastamise kulude suurenemisse nii suurel määral (57,4%), siis ei ole see tingitud ainult piiritusetarvitamise kasvamisest, vaid siin on jällegi tegemist asjaoluga, et aasta lõpuks jäi vabrikutele tasumata vähem arveid kui eelmisel aastal. Pudelite ja kastide soetamise kulud tõusid eelmise aasta 1.163 kroonilt 19.193 kroonile sel põhjusel, et eelmisel aastal ei olnud vajadust pudelite ja kastide juuremuretsemiseks, kuna aruandeaastal suurenenud viinamüügi tagajärjel tekkis tarvidus viinapudelite juureostmiseks.

Tulud.

Piiritusemonopolist saadi aruandeaastal 13.571.883 kr. tulusid, sellest piirituse, viina ja alamsortide müügi alal 13.553.604 kr. ja mitmesuguseid tulusid 18.279 kr. Eelmise aastaga võrreldes laekus tulusid kogusummas 1.638.045 kr. ehk 13,7% võrra rohkem, mis on seletatav piirituse- ja viinamüügi tõusuga.

Aktsiisimaksudest laekus tulusid 6.159.098 kr. Üksikute tulunomenklatuuri jaotuste järgi kujunesid aktsiisitulud järgmiseiks:

Tulude nimetus	1935/36 a. eelarves ette nähtud	Tegelikud tulud		1935/36 a. tegelikud tulud rohkem (+) või vähem (—) võrreldes			
				1934/35 a. tuludega		1935/36 a. eelarvega	
		1935/36 a.	1934/35 a.	1934/35 a. tuludega	%	1935/36 a. eelarvega	%
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	%	Kr.	%	
Aktsiis tubakalt	3.545.000	3.637.982	3.354.390	+283.592	+8,5	+92.982	+2,6
„ paberossi-kestadelt	260.000	272.752	206.200	+66.552	+32,3	+12.752	+4,9
„ tuletikkudelt	120.000	120.000	120.000	—	—	—	—
„ õllelt	460.000	451.450	380.315	+71.135	+18,7	— 8.550	—1,9
„ veinidelt	70.000	75.090	54.130	+20.950	+38,7	+5.080	+7,3
„ napsidelt ja likööridelt	187.000	200.526	148.048	+52.478	+35,4	+13.526	+7,2
„ piirituselt	3.000	2.878	2.520	+358	+14,2	—122	—4,1
„ parmilt	145.000	147.852	141.780	+6.072	+4,3	+2.852	+2,0
„ bensiinilt	1.195.000	1.045.177	620.661	+424.516	+68,4	—149.823	—12,5
Muugimaksud	195.000	199.409	205.811	—6.402	—3,1	+4.409	+2,3
Mitmesugused tulud	10.000	5.992	10.264	—4.272	—41,6	—4.008	—40,1
Kokku	6.190.000	6.159.098	5.244.119	+914.979	+17,4	—30.902	—0,5

Nagu tabelist näha, tõusid tulud eelmise aastaga võrreldes 914.979 kr. ehk 17,4% võrra. Välja arvatud tulud müügi maksudest ja mitmesugused tulud, suurenesid aktsiisid kõikidelt ainetelt nende ainete tarvitamise tõusu tagajärjel. Aktsiisi tubakalt laekus 283.592 kr. ehk 8,5% võrra rohkem, kuid seejuures maksustati lahtist tubakat 252.302,4 kg. eelmise aasta 151.064,3 kg. vastu, seega 67% rohkem, sellest hulgast maksustati IIIa sordi tubakat 96.774,6 kg ja IIIb sordi tubakat 142.018,5 kg eelmise aasta 103.244,5 kg. (IIIa sort) ja 34.909,25 kg (IIIb sort) vastu. Sellest nähtub, et lahtise tubaka tarvitamine on tõusnud nii suurel määral just IIIb sordi, s. o. odavalt maksustatud piibutubaka arvel.

Mis puutub aktsiisitulude suurenemisse paberossikestadel (32,3%), siis ei ole käesoleval aruandeaastal paberossikestade tarvitamine tõusnud vastavalt selle protsendile. Nimelt, paberossikeste on maksumustatud 341.106.750 tükki eelmise aasta 325.573.800 tüki vastu, s. o. maksumustati ainult 4,8% rohkem. Tulude rohkemlaekumine on tingitud paberossikestade aktsiisi kahekordseks tõstmisest 3. VIII. 34 a.

Aktiisitulude suurenemine õllelt, veinidelt, napsidelt-likööridelt, pärmilt ja bensiinilt tabelis tähendatud % võrra on kooskõlas nende ainete tarvitamise tõusuga.

Tulude vähenemine (3,1%) müügituludest on tingitud piirituse- ja aktsiisimaksule alluvate ainete valmistusettevõttele müügitulude ärajätmisest.

Riigi- ja aktsiisivalve alla kuuluvaid eraasutisi revideeriti aruandeaastal faktilise kontrolli korras 93 juhul, kusjuures tuli ilmsiks vähema tähtsusega puudusi 17 juhul, milledest teatati Maksuvalitsusele nende kõrvaldamiseks.

Revisjonitulemused.

Selgitamiselevõetud summade lahendamine.

Faktilise revisjoni korras selgitamiselevõetud summade lahendamine Majanduseministeeriumi alal:

Aruandeaasta/liik	Jäi lahendamata 1. IV. 1935 a.	Aruandeaastal võeti selgitamiseks	Selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:				Jäi lahendamata 1. apr. 1936 a.
			seletuste ja dokumentidega	tasumisega riigi tulude arvele	riigivõlgkude nimekirja ulesvõtm. seaduse jõusse astunud otsuste põhjal	kokku	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Maksuvalitsusele al- luvad piirituse- ja viinatagavaralaod: tulud 1935/36 a. . .	—	41.67	—	41.67	—	41.67	—
Maksuvalitsusele al- luvad asutised otse- maksude alal:							
tulud: 1932/33 a. . .	111.77	—	—	45.77	66.—	111.77	—
1933/34 „ . . .	11.195.42	—	—	11.185.92	9.50	11.195.42	—
1934/35 „ . . .	17.315.98	— ³⁾	—	6.263.81	—	6.263.81	11.052.17
1935/36 „ . . .	—	195.617.19	—	95.812.68	55.497.90	151.310.58	44.306.61
Maksuvalitsusele al- luvad asutised tolli alal:							
a) tulud: 1934/35 a.	15.24	—	15.24	—	—	15.24	—
1935/36 „ . . .	—	9.770.81	1.012.99	8.757.82 ⁴⁾	—	9.770.81	—
b) deposiidid 1930/31 a.	5.103.21 ¹⁾	—	—	—	—	—	5.103.21
Eesti Maapanga riik- like ja põlluma- jan. laenu- ja ostu- võlgade osakond 1932/33 a.	5.521.36	—	—	—	—	—	5.521.36
Kokku	39.262.98	205.429.67	1.028.23 ²⁾	122.107.67	55.573.40	178.709.30	65.983.35

Märkused: 1) 5.103.21 kr. kõrvaldatud Tallinna tolliinspeksiooni oksjoniasjaaja poolt.

2) 1.028.23 kr. on lahendatud:

- a) tollinõukogu otsustega 107.75 kr.
- b) tolliseaduse § 289 alusel 6.60 „
- c) bensiinimaksust vabastatud 905.24 „
- d) dokumentide ja seletustega 8.64 kr. 1.028.23 kr.

3) Sellest 36.817.70 kr. mille kohta andmed isikute taiendavaks maksumiseks leidsid küll aruandva ettevõtte maksumistoimetises, kuid isikute maksumistoimetised olid eraldamata teistest toimetistest ning taiendav maksumine toimus peale Riigikontrolli revideerimist.

4) Sellest summast 22.05 kr. tasutud deposiitarvele.

Majanduseministeeriumi alal järelkontrolli korras selgitamiselevõetud summade lahendamiskäiku näitab järgmine tabel:

Aruandeaasta/liik	Lahendamatajaanud summad 1. XI.1935 a. Kr.	Võeti selgitamisele Kr.	Lahendamatajaanud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:				Jäi lahendamata 1. XI. 1936 a. Kr.
			seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumisega		kokku Kr.	
				riigitulude arvele Kr.	krediidi või summade uuendam. arvele Kr.		
Tulud.							
1933/34 a.	287.85	—	—	—	—	—	287.85
1934/35 a.	2.685.87	—	1.60	1.827.69	—	1.829.29	856.58
1935/36 a.	—	7.300.49	648.16	2.256.38	—	2.904.54	4.395.95
Kokku	2.973.72	7.300.49	649.76	4.084.07	—	4.733.83	5.540.38
Kulud.							
1930/31 a.	294.91	—	294.91	—	—	294.91	—
1931/32 a.	562.00	—	562.00	—	—	562.00	—
1934/35 a.	141.37	—	27.70	113.67	—	141.37	—
1935/36 a.	—	253.89	—	—	—	—	253.89
Kokku	998.28	253.89	884.61	113.67	—	998.28	253.89
Deposiidid.							
1933/34 a.	19.04	—	—	—	—	—	19.04
1934/35 a.	313.14	—	—	264.02	—	264.02	49.12
1935/36 a.	—	242.73	41.34	143.12	—	184.46	58.27
Kokku	332.18	242.73	41.34	407.14	—	448.48	126.43
Erifondid.							
1933/34 a.	1.329.57	—	1.329.57	—	—	1.329.57	—
Riiklikud ettevõtted.							
1932 a.	17.897.97	—	—	—	—	—	17.897.97
1934 a.	311.863.47	—	303.015.80	—	—	303.015.80	8.847.67
1935 a.	—	45.845.57	4.111.92	—	10.569.47	14.681.39	31.164.18
Kokku	329.761.44	45.845.57	307.127.72	—	10.569.47	317.697.19	57.909.82
Kõik kokku	335.395.19	53.642.68	310.033.00	4.604.88	10.569.47	325.207.35	63.830.52

Põllutööministeerium.

Võrreldes eelmise aasta kuludega vähenesid aruandeaastal Põllutööministeeriumi celarvekulud 6.838.583 kroonilt 5.865.252 kroonile, s. o. 973.331 krooni või 14,2% võrra.

Kulud.

Üksikute kululiikide alal olid Põllutööministeeriumi kulud võrreldes eelmise aastaga järgmised (kroonides):

	1935/36 a.	1934/35 a.	Aruandeaastal enam (+) või vähem (—)	
	k r o o n i d e s			% o o - d e s
Korralised kulud.				
Keskasutises	811.425	807.253	+4.172	+0,5
Katastri- ja maakorralduseosakonnas	158.223	221.089	—62.866	—28,4
Põllumajanduseosak.	727.015	798.620	—71.605	—9,0
Loomatervishoiuosak.	118.203	107.955	+10.248	+9,5
Riigimaade- ja -metsadevalitsuses	2.035.306	1.914.296	+121.010	+6,3
Kokku	3.850.172	3.849.213	+959	+0,02
Erakorralised kulud.				
Keskasutises	—	103.546	—103.546	—100
Katastri- ja maakorralduseosakonnas	—	96.628	—96.628	—100
Põllumajanduseosak.	1.780.803	2.092.730	—311.927	—14,9
Riigimaade- ja -metsadevalitsuses	228.007	646.466	—418.459	—64,7
Kokku	2.008.810	2.939.370	—930.560	—31,7
Operatsioonifond.				
Operatsioonifond	6.270	50.000	—43.730	—87,5
Kõik kokku	5.865.252	6.838.583	—973.331	—14,2

Sellest nähtub, et korralised kulud olid ligikaudu võrdsed eelmise aasta kuludega. Muudatustest võiks märkida Katastri- ja maakorralduseosakonnas vähenemist kultuuriliste toetuste (§ 15) alal 19.926 kr. ja maakorraldamise ja maaparandamise (§ 63) alal 43.941 kr., millised kulud osaliselt kandusid Asundusekapitalile ja Riigimaade ja -metsadevalitsuse eelarve § 66-le.

Erakorralistes kuludes jäid ära aruandeaastal keskasutises ümberehituse- ja kinnistamiskulud, Katastri- ja maakorralduseosakonnas — toetused veetühingutele, mis üle läksid Asundusekapitalile. Põllumajanduseosakonna alal langevad ära erakorralised kulud maksuks seakasvatamise edendamiseks (10.000 kr.), toetuseks võihinna kindlustamise fondile (1.980.000 kr.) ja siguri- ja sibulakuivatise ehitamiseks (12.246 kr.). Vähenesid kulud toetuseks piimatühingutele 27.500 kroonilt 15.410 kroonile. Suurenesid erakorralised kulud ehitusteks põllumajandusliikides koolides 62.984 kroonilt 175.392 kroonile ning esmakordselt esinevad toetused Maatulundusekapitalile 1.330.000 kr. ja tööstuste sisseseadmiseks 260.000 kr. suuruses.

Riigimaade ja -metsadevalitsuse alal erakorralised kulud vähenesid aruandeaastal võrreldes eelmise aastaga järgmiselt: uute hoonete ehitamise kulud 37.984 kroonilt 29.999 kroonile: asunduse- ja renditaludel kasvava metsa hindamise kulud 18.393 kroonilt 12.659 kroonile ning metsamajapidamise parandamise kulud 586.574 kroonilt 185.348 kroonile. Täieliselt jäi ära kulu metsamaa juuremuretsemise alal, milleks eelmisel aastal kulutati 3.514 krooni. Operatsioonifondide alal kulutati aruandeaastal avansiks Põllutöökojale 6.270 krooni valimiste kuludeks, eelmise aasta Riigimõisade valitsuse tegevusekapitali täiendamiseks antud 50.000 kr. vastu.

Eelarvega lubatud krediidist kulutas Põllutööministeerium 1935/36 a. korraliste kulude alal 98,8%, erakorraliste kulude alal 92,3% ja operatsioonifondide alal 52,3%.

Järelkontrolli korras kuluaruannete revideerimise tulemustel Riigikontrollnõukogu jättis kinnitamata 3.026 krooni korraliste kulude alal puuduliku tõestamise tõttu.

Nende summade selgitamist Riigikontroll nõudis ministeeriumilt märkuselehtedega ning sellel alal jätkub kirjavahetus.

Tulud.

Riigitulusid laekus 1935/36 a. Põllutöoministeeriumi alal 6.547.169 krooni.

Võrreldes eelmise aastaga kujunes tulude laekumine 1935/36 a. üksikute tululiikide järele järgmiselt:

Tululiikide nimetus		Tegelikult laekunud E. P.		Võrreldes eelmise aastaga suurenemine +, vähenemine —		
		1935/36 a. Kr.	1934/35 a. Kr.	Summaliselt Kr.	%%	
Ptk.	VIII. § 4.	Mitmesug. proovid ja analüüsid	233	396	—163	—41,16
„	IX. § 5.	Maks lubadelt, tunnist. jne. . . .	9.603	9.779	—176	—1,8
„	XIV. § 1.	Rent maadelt, metsadelt ja vetelt	52.527	35.397	+17.130	+48,39
„	XIV. § 2.	Rent hoonetelt	8.155	10.669	—2.514	—23,56
„	XIV. § 3.	Tulud metsadest	4.554.552	3.786.195	+768.357	+20,29
„	XIV. § 4.	Tulud kalapüügist	12.124	15.913	—3.789	—23,81
„	XIV. § 5.	Mitmesugused tulud	71.867	99.803	—27.936	—27,99
„	XIV. § 6.	Trahvid ja viivituserahad	46.086	48.583	—2.497	—5,14
„	XVIII. § 4.	Riigimetsatööstus	1.673.799	624.511	+1.049.288	+168,02
„	XIX. § 1.	Vallasvara kasutamine	2.464	2.442	+22	+0,9
„	XIX. § 2.	Trükitööde müük	194	154	+40	+25,97
„	XIX. § 3.	Mitmesug. varanduste müük	48.242	20.793	+27.449	+132,01
„	XIX. § 4.	Konfiskeer. ja leitud varandused	—	40	—40	—100,0
„	XX. § 1.	Kuludeks kantud summade tagasimaks	44.155	52.673	—8.518	—16,17
„	XX. § 4.	Trahvid ja viivituserahad, mis mujal pole ette nähtud	1.274	11.128	—9.854	—88,55
„	XX. § 5.	Juhuslikud (ühes eelmiste aastate tuluvõlgadega) tulud	42.215	47.245	—5.030	—10,65
Korralised tulud kokku			6.567.490	4.765.722	+1.801.768	+37,81
Erakorralised tulud:						
§ 2.	Sissemaks Põllutöömin. maareformi teostamisest kujunenud operatsioonisummadest		—	50.000	—50.000	—100
§ 3.	Tulud metsadest		—	618.352	—618.352	—100
Kokku tulused			6.567.490	5.434.074	+1.133.416	+20,86
Tagasi makstud eelmiste aastate tuludest			20.321	17.339	+2.982	+17,20
Kokku			6.547.169	5.416.735	+1.130.434	+20,87

Eeltoodud tabelist selgub, et riigitulud Põllutöoministeeriumi alal 1935/36 majanduseaastal suurenesid võrreldes eelmise aastaga 1.130.434 krooni ehk 20,87% võrra.

Põllutöoministeeriumi tulude üldsummast moodustavad tulud metsamüügist 6.228.351 krooni ehk 95,13%. Seega riigitulude suurenemine Põllutöoministeeriumi alal on tingitud metsamüügist saadud tulude ja Riigimetsatööstuse puhaskasu suurenemisest, kuid seda mitte täiel määral metsamüügihinna tõusu, vaid osaliselt ka müügihinna intensiivsema laekumise arvel.

Metsamüügihind suurenes 1935/36 a. võrreldes eelmise aastaga umbes 12% võrra, kuna trahvid ja viivituserahad (ptk. XIV § 6) vähenesid 5,14%. Viimane vähenemine näitab, et metsamüügihinna laekumine toimus aruandeaastal korralikumalt kui eelmisel aastal.

Revisjonitulemused.

Lahkarvamised ministeeriumi ja Riigikontrolli vahel eelkontrolli teostamise juures lahendati läbi-rääkimiste ja kirjavahetuse teel, välja arvatud üksikud juhud, mis aasta lõpuks jäid lahendamata.

Faktilise kontrolli korras Riigikontroll revideeris Põllutöoministeeriumi asutisi 61 korral. Asjaajamine leiti korras 22 juhul, kuna 39 korral märgiti mitmesuguseid puudusi peamiselt arvepidamise alal.

Kastre riigilauatehase revideerimisel selgus, et metsamaterjalide transporteerimisel Kastrest Tartu on lodjamehed sadamamaksude maksmisel antavates deklaratsioonides veetud materjali hulka kuni 50%

vähem näidanud, kui tegelikult veetud. Vähemmaksustamisi on võetud selgitamisele umbes 4.000 krooni ulatuses. Asjatoimetis Maksudevalitsuse poolt on saadetud prokuröri korraldusse.

Kärda metskonnas Kallaste vahtkonnas avastati suurem riigimetsa kõrvaldamine. Lõplikult tehti kindlaks, et sealt on 1935/36 a. jooksul kõrvaldatud 2049 puud 1.299.91 kr. väärtuses. Asjatoimetis on saadetud prokuröri korraldusse järelevalveametnikkude vastutusele võtmiseks.

Kirjavahetuse korras võeti selgitamisele Saare metskonna alal fiktiivsete päevatöötabelite koostamise ja riigirahade omastamise küsimus. Kogutud andmed saadeti küsimuse lõplikuks selgitamiseks prokuröri korraldusse.

Kilingi metskonna revideerimisel jäid leidmata metsamaterjalide veolepingud. Hiljem esitati metskonna poolt nimetatud lepingud, kuid tempelmargide vaatlusel selgus, et lepingud olid tempelmaksustatud osalt sarnaste tempelmargidega, mis välja lastud peale nimetatud lepingute sõlmimist. Lepingud saadeti maksuinspektori korraldusse. Viimase poolt on asjaosalised karistatud tempelmaksu trahviga kokku 971,40 kr. suuruses, millest summast on 339,04 kr. sisse nõutud, kuna ülejäänud 632,40 kr. on kustutatud Majanduseministri otsustega 9. IV. ja 8. VII. 1935 a.

Varad. Varade aruande revideerimisel selgus, et varade kui ka materjalide arvestamisel ei ole ministeeriumi allasutistes suudetud veel maksuma panna ühtlast korda, mis on tingitud asjaolust, et keskasutis materjalsete varade üldaruande koostamisel ei kontrolli küllalt täpselt allasutiste aruandeid. Vaatamata Riigikontrolli tsiviilosakonna korduvatele märkustele eelmiste aastate arvannete revideerimiste puhul, korduvad 1935/36 a. varade aruannete juures samad puudused, mis eelmistelgi aastatel, nagu näiteks osa varasid ja materjale on jäetud sissetulekuna arvestamata ning väljamineku osas maha kantud varasid rohkem, kui dokumentidega on tõestatud. Revideerimise tagajärjel on võetud selgitamisele sissetulekuna näitamata varasid 1.363.78 kr. väärtuses ja väljamineku osas jäi kinnitamata 1.081.37 kr., kui dokumentaalselt tõendamata väljaminek.

Jahikapital. Jahikapitali aruande revideerimisel selgus, et Põllutöoministeeriumi kantselei ei ole teostanud küllaldast järelevalvet jahikapitali summade laekumise osas, mille tõttu omavalitsuse asutised, kes jahiseaduse alusel võtavad vastu väljaantud jahitunnistuste pealt jahikapitali heaks kuuluvaid summasid, ei ole pidanud kinni nende summade sissemaksmise ja aruannete esitamise tähtaegadest.

Omavalitsuse asutiste aruannete juures esitatud jahitunnistuste talongide kontrollimisel selgus, et mõned talongid on aruande juure lisamata ja summad jäänud laekumata, kuigi numbrite järjekorda arvesse võttes pidi olema nende järele laekumisi. Peale selle mõned vallavalitsused on annud välja jahitunnistusi nagu võib otsustada talongide järele, määruse vastaselt plankettidel, mis mitte Riigi trükkikojas ei ole trükitud, ega Põllutöoministeeriumi poolt pole välja saadetud.

Faktilise revisjoni korras selgitamiselevõetud summade lahendamine:

Selgitamiselevõetud summade lahendamine

Aruande-aasta/liik	Jäi lahendamata 1. aprillil 1935 a.	Aruande-aastal võeti selgitamisele	Kokku	Selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:					Jäi lahendamata 1. nov. 1936 a.
				seletuste ja dokumentidega	tasumise rahas	riigi kanda võtmise vastava ülemuse otsuste põhjal	riigivõlgnikkude nimekirja ülesvõtmise seaduse jõusse astunud otsuste põhjal	kokku	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1930/31 a. . .	12.503.10	—	12.503.10	1.486.—	338.90	2.472.44	1.544.—	5.841.34	6.661.76
1931/32 a. . .	15.028.49	—	15.028.49	11.496.19	168.54	—	—	11.664.73	3.363.76
1932/33 a. . .	5.302.90	—	5.302.90	1.618.06	482.45	—	472.61	2.573.12	2.729.78
1933/34 a. . .	8.967.46	—	8.967.46	—	2.307.22	—	4.487.95	6.795.17	2.172.29
1934/35 a. . .	9.998.40	—	9.998.40	6.744.10	889.38	—	—	7.633.48	2.364.92
1935/36 a. . .	—	3.324.11	3.324.11	1.548.34	1.775.77	—	—	3.324.11	—
1936/37 a. . .	—	1.286.08	1.286.08	—	129.94	—	—	129.94	1.156.14
Kokku	51.800.35	4.610.19	56.410.54	22.892.69	6.092.20	2.472.44	6.504.56	37.961.89	18.448.65

Kõikide järelkontrolli korras selgitamiselevõetud summade lahendamise:

Aruandeaasta/liik	Lahendamatajäänud summad 1. novembril 1935 a. Kr.	Võeti selgitamisele Kr.	Lahendamatajäänud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:				Jai lahendamata 1. nov. 1936 a. Kr.
			seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumise- ga rahas Kr.	laulumisega jalajumisest 1 evi-joni korras nõukogu otsuste põhjal Kr.	kokku Kr.	
Kulude alal.							
1930/31 a.	305.50	—	36.—	269.50	—	305.50	—
1934/35 a.	85.058.43	—	83.570.09	105.25	—	83.675.34	1.383.09
1935/36 a.	—	3.378.32	182.—	141.—	29.39	352.39	3.025.93
Kokku	85.363.93	3.378.32	83.788.09	515.75	29.39	84.333.23	4.409.02
Tulude alal.							
1934/35 a.	38.83	—	—	38.83	—	38.83	—
1935/36 a.	—	100.000.—	—	—	—	—	100.000.—
Kokku	38.83	100.000.—	—	38.83	—	38.83	100.000.—
Erikapitalide alal.							
1932/33 a.	300.—	—	150.07	149.93	—	300.—	—
1934/35 a.	3.382.87	—	3.367.50	15.37	—	3.382.87	—
1935/36 a.	—	4.764.36	—	—	—	—	4.764.36
Kokku	3.682.87	4.764.36	3.517.57	165.30	—	3.682.87	4.764.36
Riigimõisade alal.							
1934/35 a.	1.820.77	10.—	1.820.77	10.—	—	1.830.77	—
Riigimetsatööstuse alal.							
1933/34 a.	87.60	—	—	87.60	—	87.60	—
1934/35 a.	—	1.133.92	1.081.78	52.14	—	1.133.92	—
Kokku	87.60	1.133.92	1.081.78	139.74	—	1.221.52	—
End. Maakorralduse peavalits. (maareformi teostamine).							
1920—1930 a.	7.421.229.—	—	—	—	—	—	7.421.229.— ¹⁾
Varade ja materjalide alal.							
1933/34 a. suurenemine .	321.361.03	—	—	—	—	—	321.361.03
1934/35 a. suurenemine .	2.442.51	—	—	—	—	—	2.442.51
1933/34 a. vähenemine .	847.283.61	—	—	—	—	—	847.283.61
Kokku suurenemine + vähenemine	1.171.087.15	—	—	—	—	—	1.171.087.15
Kõik kokku	8.683.310.15	109.286.60	90.208.21	869.62	29.39	91.107.22	8.701.489.53

¹⁾ Vastav aruanne ministeeriumilt Riigikontrollis ülevaate koostamise ajal saadud ja on läbivaatamisel.

Teedeministeerium.

1935/36 aruandeaastal ministeeriumi alal oli kulusid 21.865.942 kr. eelmise aasta 19.902.762 kr. asemel, seega rohkem 1.963.180 kr. ehk 9,9%.

Tulusid laekus 17.924.851 kr. eelmise aasta 17.549.894 kr. asemel, seega rohkem 374.957 ehk 2,1%.

Keskasutis, maanteedevalitsus, töökaitse- ja sotsiaalkindlustuseosakond ning avalikkude tööde osakond.

Ministeeriumi keskasutise aruandeaasta tulud 6.569 kr.—peamiselt rent maadest, üürid majadest, trükitööde müük ja kuluks kantud summade tagasimaksud — moodustavad vaevalt tunduva osa riigitulude üldsummast. Tulud.

Keskasutise, maanteedevalitsuse ning töökaitse- ja sotsiaalkindlustuseosakonna korraliste kulude kogusummast 2.352.260 kr. suurem osa 2.149.360 kr. ehk 91,4% läks teede, sildade ja parvede ehitamiseks ja korrashoidmiseks. See summa võrdub peaaegu eelmise aasta summale. Teised korralised kulud kokku 202.900 kr. (8,6%) võrreldes eelmise aastaga suurenesid 21.000 kr. võrra peamiselt teenistusetasude arvel. Kulud.

Aruandeaastal Maanteedevalitsus sõlmis ettevõtjatega lepingud 13 suurema silla ehitamiseks 3.025.955 kr. eest. Kõik sillad peavad lõplikult valmima 1. novembriks 1938 a. Üksikute sildade ehitamisega alati aruandeaastal ning kulu sellel alal oli 108.365 kr.

Keskasutise erakorralised kulud 207.950 kr. eelmise aasta 189.300 kr. asemel suurenesid 18.650 kr. võrra suuremast toetusest laevaliinidele ja lennuasjandusele.

Avalikkude tööde osakonna aruandeaasta korralised kulud 411.100 kr. eelmise aasta 16.000 kr. asemel suurenesid 395.100 kr. võrra. See suurenemine esimeses järjekorras on tingitud teiste riigiasutiste kapitaal- ja jooksva remondi krediidi paigutamiseks Avalikkude tööde osakonna eelarvesse 379.500 kr. suuruses. Kultuuriline toetus (tööstöörsidele) 7000 kr., samuti ka vallasvara soetamine ja sõidu- ning veokulud (1500 kr.) puudusid eelmise aasta väljaminekutes. Teenistusetasu 19.800 kr. eelmise aasta 13.800 kr. asemel suurenes 6000 kr. võrra palkade tõstmise ja koosseisude ümberkorraldamise tõttu.

Erakorraline kulu 1.567.100 kr. eelmise aasta 368.100 kr. asemel suurenes 1.119.000 kr. võrra, kuna osakonna moodustamise esimesel aastal ehitustööd olid alles suuremaltjaolt kaalumisel.

Teedeministeeriumi töökorralduse erifondist aruandeaastal kulutati 133.051 kr. eelmise aasta 1.035.475 kr. asemel. Aruandeaasta summad suuremas osas kulutati eelmisest aastast poolelijäänud tööde lõpetamiseks; uusi suuremaid töid selle fondi arvel ei algatatud, kuna pärast 1. aprilli 1935 a. äriettevõtelt võetavast ajutisest läbikäigumaksust laekuvad summad Teedeministeeriumi senise töökorralduse erifondi asemel loetakse Majanduseministeeriumi juures asuva rahvamajanduse elustamise fondi tuludeks.

Rahvamajanduse elustamise fond. Teedeministeeriumi keskasutise, maanteedevalitsuse ja avalikkude tööde osakonna korraldusse aruandeaastal anti rahvamajanduse elustamise fondist 462.800 kr. mitmesuguste ehitustööde teostamiseks, osalt ka haritud tööjõududele töö võimaldamiseks. Osa summast anti tööde teostamiseks laenuna kuni vastava krediidi määramiseni eelarve või lisaeelarve korras. Mõned tööd kestsid edasi ka pärast 1. aprilli 1936 a. ning nende kohta ei ole veel esitatud aruandeid.

Jõuvankrimaksu aruandeaastal laekus 284.948 kr. Sellest summast jaotati maaavalitsustele 112.262 kr., linnavalitsustele 90.730 kr. ja alevivalitsustele 2.764 kr. Osa laekunud summast 79.192 kr. suuruses jäi jaotamata aruandeaasta lõpuks.

Lennuasjandus. Lennujaamade ehitamise, sisseseadete soetamise ja eksploateerimise 1935/36 a. erieelarve täitmise aruande järgi oli tulused 51.079 kr., sellest toetusena riigi üldisest eelarvest 24.847 kr., eelmisel aastal need summad olid vastavalt 29.029 kr. ja 16.737 kr. Kulused oli aruandeaastal 51.066 kr. Aruandeaasta lõpuni on kulutatud Tallinna lennujaama ehitamiseks ja sisseseadete soetamiseks 557.760 kr. Peale selle on saadud Tallinna linnalt tasuta maaala 56.760 kr. väärtuses. Seega oleks üldkulu 614.520 kr.

Revisjonitulemused.

Avalikkude tööde osakonna kuuaruannete rahalised dokumendid esitati hilinemisega ühe-kahe kuu võrra; töökorralduse erifondi aastaaruanne esitati hilinemisega 5 kuu võrra.

Avalikkude tööde osakonna kuludokumentide revideerimisel Riigikontroll mitmel korral juhtis osakonna tähelepanu puudustele dokumentide tempelmaksutamisel, mille tulemusena puuduv tempelmaks tasuti ühes trahviga ning hilisemate dokumentide koostamisel ja vastuvõtmisel osakond on püüdnud vältida puuduste kordumist.

Mitmed ehitustööd valmisid enne aruandeaasta lõppu, mõned ka järgneva aasta alul, kuid avalikkude tööde osakond veel ei ole jõudnud esitada tehnilisi aruandeid.

On ette tulnud mitmed juhud, kus kümnetuhandelisesse summadesse ulatavaid ehitisi on hakatud püstitama, ilma et selleks oleks määratud varem krediiti või et oleks olemas vastavalt poolt kinnitatud projekte või plaane.

Mitmel korral krediidi lõppemisel või puudumisel vastavaks tööks on selle jaoks kasutatud teisteks töödeks määratud krediite ning ühtlasi sellega arvepidamises on jäetud täitmata seaduse kategooriline nõue (Üldarves. § 81) tehtud laenamata kirjutada sissetulekuks enne kulutamist; selle tagajärjel kapitali ja fondide arvetes tekivad mõttetud deebetsaldod (1935 a. juunikuul bilansis oli töökorrald. erifondi arve deebetsaldo 25.272.96 kr.). Hiljem, vastava krediidi avamisel lubamata kulutamine storneeriti õigesse kohta eksikombel tehtud „vea“ parandamise näol.

Tööliste tähtajaks väljamaksmata jäänud tasud makseti määrustes ettenähtud krediidi uuendamise arve asemel riigituludesse, kust need hiljem anti välja asjaomaste tööliste nõudmisel tagasimakskudega. Riigikontrolli poolt juhiti tähelepanu sellele määrustele mittevastavale korrale ning Teedeministeerium loobus sellest korrast.

Materjalsete varade aruannete revideerimisel ilmnisid mitmed vähemad ptudused inventari arvestamise alal.

Raudteevalitsus.

Korralised kulud.

Eelarvega lubatud korraliste kulude krediidist 11.875.767 kr. tarvitati 11.776.621.54 kr. ehk 99,2%, kuna 99.145.46 kr. ehk 0,8% jäi kasutamata. Sellest krediidijäägist arvati järgneva aasta eelarve juurde 26.511 kr. ja suleti 72.634.46 kr.

Riigikassa aruandeaastal ei õiendanud möödunud aastatel Raudteevalitsuse tegevusekapitalist eelarvekrediitide arvel tehtud ja 1. aprilliks 1935 a. tasumatajäänud võlga 460.000 kr.

Võrreldes tegelikke kulusid 11.776.621 kr. eelmise aasta vastavate kuludega (11.087.319 kr.), ilmneb kulude tõus aruandeaastal 689.302 kr. ehk 6,2%, mida põhjustasid peamiselt järgmised asjaolud:

Teenistusetasu tõusis 126.937 kr. ehk 2,6% peaaesjalikult vastavate seaduste ja määrustega 1. IV. 1935 a. maksmapandud uute palganormide kui ka teenistusevanusetasu-õigusliste arvu ja teenitud aja tõusu tõttu.

Riigiteenijate toetused tõusid 27.509 kr. ehk 6,2% tingitult riigiteenijate lasteabiraha maksmise ümberkorraldamisest alates 1. IV. 1935 a., samuti haigestunute arvu kasvust ambulatoorse kui ka statistonaarse ravimise alal ravilais.

Ametnike ja teenijate varustusekulu langes 46.057 kr. ehk 24,7% sõltuvalt peaaesjalikult varustuse kandmise tähtaegadest.

Majapidamiskulu langes 7.657 kr. ehk 4,9% kütte- ja valgustusainete odavnemise tõttu.

Rongide liikumis- ja kaubaveokulu tõusis tegelikult 105.242 kr. ehk 5,5% peamiselt liiklemise suurenemise tagajärjel. (Aruande järgi on kulu väiksem tegelikest kuludest 14.702 kr. võrra, sest krediidi puudusel jäi kandmata osa märtsikuu kütteenainete kuludest krediidikuluks). Seda kulu on mõjutanud ka teised tegurid, nagu see selgub alljärgnevast:

Vedurite kütteenainete kulu tõusis igalt 1.000 tonnkilomeetrilt laiarööpmelisel 2.64 kroonile eelmise aasta 2.46 kr. vastu, ehk suhteliselt 7,3%, ja kitsarööpmelisel 2.70 kroonile eelmise aasta 2.53 kr. vastu, ehk suhteliselt 6,7%, tingitult peamiselt kallimate kütteenainete, s. o. kütteeõli ja bensini, tarvitamise suurenemisest, mõnede rongide kiiruse tõstmisest, kui ka rongikilomeetrite arvu suhtelisest tõusust koormatuse vastu.

Elektrirongide energiakulu langes igalt 1.000 reisijakilomeetrilt 3.73 kroonile eelmise aasta 4.56 kr. vastu, ehk suhteliselt 18,2% elektrienergia odavnemisest (12,6%). Kvantitatiivselt energiakulu tõusis igalt 1.000 telgkilomeetrilt 15,2 kv. võrra ehk 2,5%, sest telgede koormatuse tõus nõudis suhteliselt ka rohkem energiat.

Veerevate abinõude korrashoiukulu tõusis 109.785 kr. ehk 5,7% tingitult peamiselt raudteede koormatuse suurenemisest reisijateveo alal, veereva koosseade suuremal arvul parandamisest kui eelmisel aastal, mõnede vedurite varustamisest õlikütteseadeldisega ja aurülekuumendajatega ning tööliste palgalise puhkeaja andmisest.

Teede ja raudtee ehitiste korrashoiukulud tõusid 377.231 kr. ehk 27,9% peamiselt rööbaste ja liiprite vahetuse alal. Nii pandi aruandeaastal teesse uusi rööpauid vanade asemele 10 kilomeetri ulatuses 215.029 kr. maksuses ning vahetati liipreid rohkem kui eelmisel aastal laiarööpmelisi 70.965 ja kitsarööpmelisi 30.918 liiprit 157.209 kr. maksuses.

Erakorraliste kulude krediidist 624.963 kr. kulutati aruandeaastal 568.421.04 kr. ehk 91% ning jäi kasutamata 56.541.96 kr. ehk 9%. Sellest jäägist kanti järgneva aasta eelarve juurde 40.496 kr. ning suleti 16.045.96 kr.

Erakorralisest krediidist tarvitati üle 50% veereva koosseade muretsemiseks ja ümberehitamiseks ning ülejäänud osa peaaesjalikult jaamade laiendamiseks, uute hoonete ehitamiseks ning Tartu-Petseri ja Rapla-Virtsu raudteede ehitustööde lõpuleviimiseks.

Nimetatud raudteede ehitamiseks on ehitustööde algusest kuni aruandeaasta lõpuni kulutatud krediiti:

	1928/29—1934/35 a.	1935/36 a.	Kokku
Tartu-Petseri rdt.	6.299.350.36	33.855.37	6.333.205.73
Rapla-Virtsu „	3.953.029.13	38.677.10	3.991.706.23
Administratsioonikulud	655.936.44	—	655.936.44
Kokku	10.908.315.93	72.532.47	10.980.848.40

Erakorralised kulud.

Tulud.

Raudteed andsid aruandeaastal tulusid 12.792.328.66 kr., mis suurem eelarves ettenähtud tuludest 342.328.66 kr. ehk 2,7%.

Eelmise aasta vastu tõusid tulud üldiselt 46.137.96 kr. ehk 0,4%, kuna üksikute tululiikide järgi oli tulude tõus reisijateveost 475.752.36 kr. ehk 11,4%, pagasiveost 17.753.60 kr. ehk 3,9% ja mitmesugustest tuludest 146.787.97 kr. ehk 35,7% ning vähenesid kaubaveost 564.695.16 kr. ehk 7,6%, transiitveost 16.505.38 kr. ehk 90,6%, maksudest eelmiste aastate eest 12.770.70 kr. ehk 5,7% ja trahvidest 184.73 kr. ehk 1,8%. Tulude tõusu põhjustasid reisijate- ja pagasiveo suurenemine.

Revisjonitulemused.

Immutusetehase teenijaile ja töölistele makseti preemiat 3.536.59 kr. Tehase aruande ja dokumentide revideerimisel selgus, et preemia maksmiseks arvutatud kokkuhoiusumma on saadud sel teel, et töid näidati täidetuks suuremal määral, kui tegelikult tehtud ja et tehase eelarvesse võeti kulused, mis tegelikult tasuti Raudteevalitsuse eksploatatsioonikulude krediitidest, kütteained palju kõrgema hinnaga, kui olid Raudteevalitsuse nomenklatuurhinnad, tööde üksusehinnad kuni 80% kõrgemad, kui aastate kestel töölistele tegelikult maksetud, koosseis suurem tegelikust tarvidusest jne.

Et säärase andmete põhjal arvutatud vähemkulu eelarve vastu ei sisalda niisugust kokkuhoidu, millest Preemia ja lisatasu seadusega lubatakse maksta preemiat, Riigikontroll nõudis preemiakmsaksetud summa tagasimaksmist.

Raudteevalitsuse 1935/36 a. bilansi revideerimisel selgus, et kindlustajate arvel seisab kreditorina üks töövõtja 11.140 krooniga, milline summa juba aastaid tagasi jõusseastunud lõpparve põhjal kuulus kandmisele riigituludesse. Pärast nähtuse avastamist Raudteevalitsus kandis selle summa riigituludesse.

Tartu-Petseri ja Rapla-Virtsu raudteed võeti eksploateeritavate raudteede võrku 1931 a. lõpul, kuid teede ja päraldiste maksus 9.562.710.98 kr. ei ole seniajani võetud teedemakuses arvele. Riigikontroll nõudis varade võtmist teedemakuses arvele.

Ekspluatatsiooni- ja ehituseametis teenistusevanusetasu maksmise aluseks olnud dokumentide revideerimisel selgus, et teenistuseajana on võetud arvesse aega, mida kehtiva seaduse järgi ei saa arvestada, samuti ka teenistuseaega, mille kohta puuduvad igasugused tõendid. Rohkemmaksetud teenistusevanusetasu tõuseb 2.000 kroonile. Riigikontroll nõudis rohkemmaksetud tasude tagasimaksmist.

Üldiste nähtustena ametite alal kordusid puudused teenistuseasude, abirahade, toetuserahade, päevarahade, kilomeetirahade ja töölisvanemate tasude maksmises ning varade arvestamises.

Materjaliladude revideerimisel leiti puudujääke kui ka arvestamata ökonomiaid.

Tuluaruannete ja jaamade revideerimisel ilmsid järgmised puudused:

Vaivara jaama revideerimisel selgus, et vagunite etteandmises Sillamäe haruteele ja seisuraha võtmises valitses puudulik kord, mistõttu seisurahad jäid osalt võtmata. Asjast teatati Raudteevalitsusele, kes puuduvad seisurahad sisse nõudis ja stiiüdlased ametnikud paigutas teistesse jaamadesse.

Kõnnu jaama revideerimisel selgus, et jaamaülem ametikohuste täitmise kõrval kauples metsamaterjalidega Raudteevalitsuse loata ning oli kodanikele vastutulemata. Raudteevalitsus karistas jaamaülemat paigutamise madalamale ametiastmele.

Peale selle selgus jaamade revideerimisel vähemaid puudusi, nagu, näiteks: kaupu välja antud allkirja võtmata või volikirjata teistele isikutele; raudtee maaalad antud kasutada materjalide laadimiseks, kuid lepingud sõlmimata või sõlmitud väiksemale maaalale, kui tegelikult kasutatud, või rendirahad sisse nõudmata; leitud kaupu veodokumentideta ja veodokumente kaupadeta, tempelmaksustamata ja puudulikult tempelmaksustatud volikirju ning kassades väiksemaid vahesid; tähtplankettide tagavararaamat peetud korratult; veotariifis ettenähtud tunnistusi hinnaalanduse saamiseks täidetud puudulikult, need tunnistused mõnel juhul ei vastanud tariifis ettenähtud nõuetele j.n.e.

Tööhulga nimetus	Tonnikilomeetrid tuhandetes		1935/36 a. rohkem (+) vähem (-)	
	1935/36 a.	1934/35 a.	arvudes	%
Reisijatevedu: (1 reisijakm. = 1 tonnkilome.)				
laiarööpmelisel	219.803	199.281	+20.522	+10,3
kitsarööpmelisel	57.505	52.768	+4.737	+9
Kokku	277.308	252.049	+25.259	+10
Pagasivedu:				
laiarööpmelisel	389	328	+61	+18,6
kitsarööpmelisel	147	118	+29	+24,6
Kokku	536	446	+90	+20,2
Kaubavedu:				
laiarööpmelisel	162.859	179.866	-17.007	-9,5
kitsarööpmelisel	54.453	61.215	-6.762	-11
Kokku	217.312	241.081	-23.769	-9,9
Üldse: laiarööpmelisel	383.051	379.475	+3.576	+0,9
kitsarööpmelisel	112.105	114.101	-1.996	-1,7
Kokku	495.156	493.576	+1.580	+0,3

Nagu nähtub ülaltoodust, tõusis eelmise aasta vastu reisijatevedu 10% ja pagasivedu 20,2%, kuna kaubavedu langes 9,9%. Üldiselt on aga koormatus jäänud eelmise aasta tasemele. Reisijate- ja pagasiveo tõusu võib põhjendada peaaesjalikult majandusekonjunkturi paranemisega ning kaubaveo langust metsaveo tagasiminekuaga.

Raudtee tulude ja korraliste kulude vahetõrka selgitab alljärgnev kokkuvõte:

	1935/36 a.	1934/35 a.	1935/36 a. rohkem (+) vähem (-)	
	Kr.	Kr.	Kr.	%
Tulusid saadi				
1000 tonnikilomeetrilt:				
laiarööpmelisel	24.29	24.09	+0.20	+0,8
kitsarööpmelisel	29.22	29.63	-0.41	-1,4
Korralistest kuludest langeb:				
1) 1000 tonnikilomeetrile:				
laiarööpmelisel	22.03	20.55	+1.48	+7,2
kitsarööpmelisel	29.76	28.82	+0.94	+3,3
2) 100 bruttotulu-kroonile (eksploatatsiooni-koeffitsient):				
laiarööpmelisel	90.70	85.31	+5.39	+6,3
kitsarööpmelisel	101.85	97.27	+4.58	+4,7
Mõlemate järgi kokku	93.60	88.54	+5.06	+5,7

Toodust nähtub, et tulud tööühikult üldiselt jäid peaaegu endisteks, sellevastu aga korralised kulud tõusid laiarööpmelisel 7,2% ja kitsarööpmelisel 3,3%, mida põhjustas peamiselt üldine kulude tõus (6,2%).

Tulude ja korraliste kulude vahetõrka kujunes laiarööpmelise alal tulude kasuks 865.305 kr. ehk 9,3% ja kitsarööpmelise alal tulude kahjuks 60.587 kr. ehk 1,8%, üldiselt siiski tulude kasuks 804.718 kr. ehk 6,4%, andes eksploatatsiooni-koeffitsiendi laiarööpmelisel 90,70 ja kitsarööpmelisel 101,85, mõlemate järgi kokku 93,60, milline on halvem eelmise aasta omast 5,06 punkti võrra, kuid parem 1932/33 a. ja 1933/34 a. omast, mil see oli 106,74 ja 97,91.

Posti-telegraafi-telefonivalitsus.

Kulud. Posti-telegraafi-telefonivalitsuse kulud aruandeaastal, võrreldes eelmise aastaga, vähenesid üldsummas 146 tuh. krooni ehk 3,8% võrra ja seda peamiselt erakorraliste kulude osas. Korralised kulud suurenesid 56 tuh. kr. ehk 1,5% võrra.

Korralised kulud suurenesid peamiselt teenistusetasu alal (§ 1) 84,8 tuh. kr. ja telegr.-telefoni korrashoiu ja arendamise alal (§ 72) — 32,5 tuh. kr.

Kulude vähenemine esineb peamiselt varustuse alal (§ 5) — 48 tuh. kr. ja rahvusvaheliste maksude alal (§ 84) — 24 tuh. kr.

Teenijate tasudeks (§ 1), ametisõitudeks (§ 2), toetusteks (§ 3) ja varustuseks (§ 5) kulutati aruandeaastal 56,6% ametkonna kõigi kulude kogusummast.

Erakorralised kulud vähenesid Tallinna telefonikeskjaamade automatiseerimise lepingu järgi koostuste edasilükkamise tagajärjel. (RT 39 — 1931 a. art. 265).

Korraliste kulude eelarvega lubatud krediidist 3.723.445 kr. jäi tarvitamata 21.110 kr.

Tulud. Laekunud tulud aruandeaastal, võrreldes eelmise aastaga, suurenesid kogusummas 424 tuh. kr. ehk 8,8% võrra. Üksikute liikide järgi oli suurenemine: posti alal — 226.753 kr. ehk 9,7% võrra, telegraafi ja raadio alal 17.732 kr. ehk 5,3% ja telefoni alal 183.970 kr. ehk 8,7%. Vähenesid vaid muud tulud 4.433 kr. ehk 14,7% võrra.

Aruandeaasta lõpul jäi üleandmata tulusid 45.977 kr. võrra rohkem kui eelmisel aastal.

Tulude suurenemise põhjustas tegevuse kasvamine.

Võrreldes eelarvega laekus aruandeaastal p.t.t. tulusid vähem 20,6 tuh. kr., kui eelarves oli nähtud ette.

Kõrvutades postiametkonna alal laekunud tulude kogusummat 5.255.049 kr. korraliste ja erakorraliste kulude kogusummaga 3.732.812 kr. on tulude ülekaal aruandeaastal 1.522.237 kr., eelmise aasta 952.226 kr. vastu.

Revisjonitulemused. Eelkontrolli korras selgusid vähemad puudused, mis kõik lahendati postivalitsusega. Faktilise revisjoni korras ilmestusid peamiselt eksimised postiasutistes sisemäärustikkude vastu. Postivalitsuse korraldustega on need puudused kõrvaldatud. Faktilist revisjoni toimetati 130 postiasutises, 119 riigihoiukassaagentuuris postkontorite juures ja 68 postiagentuuris raudteejaamade juures.

Tegevus. Raudtee tulude kogumine, lunasummade ja kuludeks summade saatmine postiasutiste kaudu, samuti postioperatsioonide suurenemine, uute kõrvaloperatsioonide juuretulek (riigiloterii piletite müük, raudtee kauba- ja pagasisaadetised) ning ringhäälingu abonentide kasv j.n.e. on märksa tõstnud postiametkonna rahalist läbikäiku.

Välisriikidega arvete õiendamisel posti-telegraafi-telefoni- ja muude maksude ning transfertide alal saadi aruandeaastal välismaalt 593.474 kr. ja makseti välismaale 254.924 kr., seega saldo Eesti kasuks 338.550 kr.

Postiametkonna tegelik koosseis suurenes aruandeaastal 17 inimese võrra ja oli aruandeaasta lõpul 1676 inimest.

Veeteede valitsus.

Kulud. Veeteede valitsuse kulud aruandeaastal, võrreldes eelmise aasta kuludega, vähenesid kogusummas 117.491 kr. ehk 8,6% võrra, kusjuures korralised kulud vähenesid 3.308 kr. ehk 0,3% võrra ja erakorralised kulud 114.183 kr. ehk 32,8% võrra.

Korralised kulud vähenesid peaausjalikult hoonete remontide ja sadamasildade korrashoiu alal, kusjuures aga suurenesid kulud teenistusetasu, ametnikkude ja teenijate varustuse ning majapidamise

alal. Erakorralised kulud vähenesid peaausjalikult selle tõttu, et aruandeaastal ei tulnud maksta j/m „Merikaru“ ega merepraami ehituse eest, millised kulud eelmisel aastal moodustasid kaaluva osa erakorralistest kuludest.

Võrreldes Veeteede valitsuse tegelikke kulusid eelarves ettenähtud kuludega, selgub, et eelarvega lubatud summast 1.272.965 kr. kulutati aruandeaastal 1.249.674 kr. ehk 98,2%, kuna kulutamata jäi 23.291 kr. ehk 1,8%. Vähem kulutati põhjusel, et osa arveid jäi tasumata, kajaloodi kohaletoomine viibis ning tõmbemasinahoone töö jäi lõpetamata, mille tõttu jäi kasutamata osa krediiti.

Veeteede valitsuse tulud suurenesid eelmise aasta 232.019 kr. pealt 260.856 kr. peale aruandeaastal, s. o. 28.837 kr. võrra ehk 12,4%, peamiselt kraanade tarvitamise ja mitmesuguste varanduste müügi alal.

Veeteede valitsus kavatses anda tasuta kasutada ühele laevaühingule maaala Lääne muulil kontori ja laoruumi ehitamiseks tingimusega, et hoone valmisaamisel jääb see tasuta riigi omanduseks, kuid vastutasuks kasutab laevaühing hoonet 15 aasta jooksul tasuta. Riigikontroll ei olnud Veeteede valitsuse kavatsusega nõus, kuna lepingu sõlmimisega oleks mööda mindud eelarveseadusest (tasuks maaala kasutamise eest oleks ehitatud riigile hoone) ning riik oleks pidanud laevaühingule maksma kuni 1.500 kr. sel juhul, kui riik oleks vajanud maaala enne 15 aastat. Veeteede valitsus loobus siis oma kavatsusest. Hiljem renditi laevaühingule kontori ja laoruumi asutamiseks osa ühest aidast 10 aasta peale 4.925 krooni eest.

Veeteede valitsuse allüksuste faktilisel revideerimisel selgusid vähemad vahed materjalide seisus ja puudused materjalide arvestamisel. Puudused kõrvaldati ja vahed materjalide seisus reguleeriti.

Asutise aruannete revideerimisel ilmsikstulnud puudustest võiks nimetada: osa töid lasti teha (Sadamatehases) ilma lepinguid sõlmimata, millise puuduse peale Riigikontrolli poolt on juhitud korduvalt juba varem Veeteede valitsuse tähelepanu: osa kinnisvarasid oli arvele võtmata; kordusid vähemad puudused, nagu allkirjade puudumine raha vastuvõtmise kohta, kulud polnud täiel määral tõestatud dokumentidega, päevaraha ja arstiabi oli ekslikult rohkem makstud.

Faktilise revisjoni korras selgitamiselevõetud summade lahendamist Teedeministeeriumi alal näitab alljärgnev tabel:

Aruandeaasta	Jäi lahendamata 1. IV. 1935 a. Kr.	Aruandeaastal võeti selgitamisele Kr.	Selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:				kokku Kr.	Jäi lahendamata 1. IV. 1936 a. Kr.
			seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumisega:		kahju riigi kanda võtmisega vastavate ülemuste otsuste põhjal Kr.		
				riigitulude arvele Kr.	krediidi või summade uuendamise arvele Kr.			
1931/32 a.	659	—	659	—	—	—	659	—
1933/34 a.	292	—	—	292	—	—	292	—
1934/35 a.	24.081	—	23.379	330	—	—	23.709	372
1935/36 a.	—	3.178	1.416	1.632	124	6	3.178	—
Kokku	25.032	3.178	25.454	2.254	124	6	27.838	372

Tulud.

Revisjonitulemused.

Selgitamiselevõetud summade lahendamine

Altoodud tabel annab ülevaate järelkontrolli korras selgitamiselevõetud summade lahendamise kohta Teedeministeeriumi alal:

Aruandeaasta ja liigid	Lahendamatajäänud summad 1. novembriks 1935 a. Kr.	Võeti selgitamisele Kr.	Lahendamatajäänud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:				Jai lahendamata 1. novembriks 1936 a. Kr.
			seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumisega:		kokku Kr.	
				iiigitulude arvele Kr.	krediidi või summade uendamise arvele Kr.		
Kulud.							
1928/29 a.	13.542	—	—	—	—	—	13.542
1929/30 a.	10.156	—	—	—	—	—	10.156
1930/31 a.	390	—	390	—	—	390	—
1934/35 a.	95.214	—	76.638	497	—	77.135	18.079
1935/36 a.	—	37.727	7.624	865	636	9.125	28.602
Kokku	119.302	37.727	84.652	1.362	636	86.650	70.379
Tulud.							
1934/35 a.	811	—	512	299	—	811	—
1935/36 a.	—	1.025	778	18	—	796	229
Kokku	811	1.025	1.290	317	—	1.607	229
Operatsioonifondid.							
1934/35 a.	1.471	—	596	875	—	1.471	—
1935/36 a.	—	11.094	7.416	129	—	7.545	3.549
Kokku	1.471	11.094	8.012	1.004	—	9.016	3.549
Deposiidid.							
1935/36 a.	—	3.340	—	—	—	—	3.340
Kokku	—	3.340	—	—	—	—	3.340
Erikapitalid ja -summad.							
1932/33 a.	95	—	—	—	—	—	95
1933/34 a.	4.168	—	3.853	—	—	3.853	315
1934/35 a.	439.989	—	438.432	—	—	438.432	1.557
1935/36 a.	—	7.961	7.609	—	—	7.609	352
Kokku	444.252	7.961	449.894	—	—	449.894	2.319
Materjalid ja varad.							
1934/35 a.	844	148	992	—	—	992	—
1935/36 a.	—	6.147	1.647	—	—	1.647	4.500
Kokku	844	6.295	2.639	—	—	2.639	4.500
Kõik kokku	566.680	67.442	546.487	2.683	636	549.806	84.316

Välisministeerium.

Välisministeeriumi alal esitati ja revideeriti aruanded riigikulude, riigitulude, materjalsete varade ja depositeerimise kohta. Esitatud aruannete järgi oli kulused 1.355.969 kr., määratud tulused 145.552 kr., mille alal laekus ja jäi alale 141.957 kr., materjalsete varasid 1.516.035 kr. ja depositeerimise 10.924 kr.

Aruanded ja nende revideerimise tulemused.

Aruannete revideerimisel ei selgunud puudusi.

Järelekontrolli korras selgitamiselevõetud summade õiendamise kohta annab ülevaate järgmine tabel:

Selgitamiselevõetud summade lahendamine.

Aruandeaasta/liik	Õiendamata summade seis 1. XI. 1935 a. Kr.	Õiendatud 1. XI. 1935 a. kuni 1. XI. 1936 a.			Õiendamata summade seis 1. XI. 1936 a. Kr.
		tasumisega riigitulude arvele Kr.	seletuste ja dokumentidega Kr.	kokku Kr.	
Kulud.					
1933/34 a.	462	243	219	462	—
1934/35 a.	12.596	—	—	—	12.596
Kokku	13.058	243	219	462	12.596

Üldkokkuvõte

Riigikontrolli poolt selgitamiselevõetud summade lahendamise kohta
a) faktilise kontrolli alal.

Aruandeaasta	Lahendamatajäänud summad 1. IV. 1935 a. Kr.	Aruandeaastal võeti selgitamiseks Kr.	Lahendamatajäänud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:						Jäl lahendamata 1. IV. 1936 a. Kr.
			seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumisega		riigi kanda võtmisega vastavate ülemuste otsuste põhjal Kr.	riigivõlgn. nimekirja ülesvõtmisega sead. järelestatud otsuste põhjal Kr.	Kokku Kr.	
				riigitulude arvele Kr.	krediidi või summade uuendamise arvele Kr.				
1930/31	18.387.31	—	1.436.—	338.00	781.—	2.472.44	1.544.—	6.622.34	11.764.07
1931/32	34.867.49	—	13.134.19	168.54	—	—	13.201.—	31.503.73	3.363.76
1932/33	11.554.74	—	2.236.77	528.22	—	—	533.61	3.303.60	2.251.14
1933/34	60.620.24	—	32.817.36	13.829.14	792.—	—	9.265.45	56.703.95	3.916.29
1934/35	65.835.90	—	40.443.63	7.385.19	6.27	—	—	48.088.00	17.707.87
1935/36	—	241.014.09	7.066.41	119.844.40	6.470.30	6.—	55.497.90	179.885.07	61.120.92
Kokku	191.265.74	241.014.09	97.184.36	133.297.45	8.040.57	2.478.44	85.046.96	326.056.78	106.223.05

b) järeloktrrolli alal.

Aruandeaasta ja liigid	Lahendamatajäänud summad 1. XI. 1935 a. Kr.	Aruandeaastal võeti selgitamiseks Kr.	Lahendamatajäänud ja selgitamiselevõetud summadest on lahendatud:						Jäl lahendamata summasid 1. XI. 1936 a. Kr.
			seletuste ja dokumentidega Kr.	tasumisega		loobumisega jälgimisest revid. korras k.p.a.k. otsuste põhjal Kr.	riigivõlgn. nimekirja ülesvõetud seadusejärelestatud otsuste põhjal Kr.	Kokku Kr.	
				riigitulude arvele Kr.	krediidi või summade uuendamise arvele Kr.				
Kulude alal.									
1927/28	98.44	—	—	—	—	—	98.44	98.44	—
1928/29	13.542.—	—	—	—	—	—	—	—	13.542.—
1929/30	10.156.—	—	—	—	—	—	—	—	10.156.—
1930/31	3.216.41	—	2.733.01	482.50	—	—	—	3.216.41	—
1931/32	502.—	—	562.—	—	—	—	—	562.—	—
1932/33	18.502.01	—	17.485.01	1.077.—	—	—	—	18.502.01	—
1933/34	118.843.71	—	112.072.18	2.116.53	—	—	—	114.788.71	4.055.—
1934/35	3.471.191.07	—	1.025.168.53	2.775.27	—	—	1.886.26	1.029.830.06	2.441.361.01
1935/36	—	1.695.996.22	149.180.60	4.326.55	908.78	20.39	—	154.454.32	1.541.541.90
Kokku	3.636.171.64	1.695.996.22	1.307.811.23	10.777.85	908.78	20.39	1.984.70	1.321.511.05	4.010.655.91
Tulude alal.									
1933/34	287.85	—	—	—	—	—	—	—	287.85
1934/35	3.610.70	—	513.60	2.165.52	—	—	—	2.679.12	961.58
1935/36	—	108.601.49	1.428.16	2.274.38	—	—	—	3.700.54	104.000.95
Kokku	3.928.55	108.601.49	1.939.76	4.439.90	—	—	—	6.379.66	106.150.38
Fondide, deposiitide ja muude summade alal.									
1930/31	7.421.220.—	—	—	—	—	—	—	—	7.421.220.—
1932/33	435.292.97	—	150.07	149.93	—	—	—	300.—	484.992.97
1933/34	1.182.067.25	—	5.182.57	—	—	—	—	5.182.57	1.176.884.68
1934/35	1.933.696.36	—	765.245.07	1.241.99	92.—	—	—	766.579.06	1.167.117.30
1935/36	—	211.363.58	22.055.04	334.26	10.569.47	—	—	32.658.77	178.404.81
Kokku	11.022.285.58	211.363.58	792.632.75	1.726.18	10.669.47	—	—	805.020.40	10.428.623.76
Kõik kokku	14.662.385.77	2.015.961.29	2.102.333.74	16.043.93	11.570.25	20.39	1.984.70	2.132.912.01	14.545.435.05

1) Põllutööstusministeeriumi alal üendamise tähtajaks on võetud 1. november.

2) Kaitseministeeriumi kulude üendamise tähtajaks on võetud 10. detsember.

3) Maareformi teostamisega seotud operatsioonide alal.

Riigiettevõtted.

Eesti Maapank.

Eesti Maapanga tegevus koosnes 1935 aastal, nagu eelmistelgi, kahest osast: laenuoperatsioonidest omal arvel ning laenuoperatsioonidest võõral arvel panga valitsmisel olevast Asundusekapitalist ja riigifondidest. Mõlemas osas kokku osutas panga tegevus aruandeaastal 5%-st suurenemist, nagu see nähtub laenuportfelli seisust, mis oli aruandeaasta alul 78.143,8 tuh. kr., aasta lõpul aga 82.069,4 tuh. kr. ehk suurem 3.925,6 tuh. kr. võrra.

Suurem osa panga tegevusest moodustas aruandeaastal põllumajanduslike võlgade ümberlaenustamise jätkamine ja lõpuleviimine. Aasta jooksul jõuti lõpule kõige tarviliste dokumentidega varustatud ümberlaenustamise sooviavalduste otsustamisega. Järele on veel jäänud peamiselt ümberlaenustamise asjad, kus ei ole täidetud kõiki vorminõudeid. Üldse lahendati lõplikult ning anti välja aruandeaastal 1694 ümberlaenustamise laenu kogusummas 2.755,7 tuh. kr.

Väga tunduvalt suurendas panga tööd aruandeaastal ka ilmunud riigimaade omandamise seadus, mis kutsus esile uue laenude liitmise ning andis massilist tööd arvepidamise alal.

Uute laenude andmine panga enese arvel osutas aruandeaastal teatud kasvamist. Tõusutendentsi näitas uute laenude andmine eriti aasta teisel poolel. Aruandeaastal anti üldse välja 374 uut laenu kogusummas 306,6 tuh. kr. Eelmisel aastal oli antud 223 uut laenu üldsummas 155,3 tuh. kr.

Uute laenude andmine võõral arvel panga valitsemisel olevast Asundusekapitalist ja Maaparan-duselaenu fondist püsis aruandeaastal üldiselt möödunud aasta tasapinnal, näidates väikest kahane-mist. Nii anti välja aruandeaastal tähendatud laene 780,9 tuh. kr., kuna eelmisel aastal oli antud 803,7 tuh. kr.

Suurel määral vähenes aruandeaastal aga ostuvõlgade juuretulek panga valitsemisele, milline oli väiksem eelmisest aastast ümmarguselt 46% võrra. Nii anti aruandeaastal maapangale valitsemiseks Põllutöoministeriumilt mitmesuguseid ostuvõlgasid kogusummas 3.046,8 tuh. kr., kuna eelmisel aastal aga — 5.673,7 tuh. kr. Ostuvõlgade väiksemal määral üleandmine maapanga valitsemisele oli tingitud riigimaade müügi lõpupoole jõudmisest, mille tagajärjel väheneb aastast-aastasse üleantavate ostuvõl-gade kogusumma.

Alltoodud kokkuvõte annab ülevaate maapanga tegevusest aruandeaastal võrreldult eelmise aas-taga (tuh. kr):

	Laenuport-felli seis 31. XII.	Uusi laene antud:			Põllumajan-duslike võl-gasid ümber laenustatud	Maapanga valitsemisele juure tulnud ostuvõlgasid
		maapanga arvel	Asunduse-kapitali arvel	Maaparan-duselaenu fondi arvel		
1935 a.	82.069,4	306,6	680,0	100,9	2.755,7	3.046,8
1934 a.	78.143,8	155,3	715,4	88,3	3.971,7	5.673,7

Laenude tasumine.

Aruandeaasta jooksul pidi laekuma panga enese laenude alal jooksvaid ning eelmistel aastatel võlgujäänud tähtajalisi makse 1.006,3 tuh. kr., millest tegelikult laekus aga 766,6 tuh. kr. ehk 76,2%. Mõõdunud aastal laekus tähendatud makse 57,6%.

Kohustuste mittetäitmise pärast kuulutati välja oksjonid 284 talule, millest müüdi 31, kuna teised õiendasid oma kohustusi selle võrra, et oksjonid muudeti. Eelmisel aastal oksjoneeriti 60 talu. Nagu eeltoodust nähtub, osutas aruandeaastal tasumine panga enese laenude osas tunduvalt paranemist.

Tagasimineku tendentsi näitas aruandeaastal aga Asundusekapitali laenude tasumine. Nii tasuti aruandeaastal laekumisele kuuluvatest liidetud laenude ja maaostuvõlgade tähtajalistest maksudest 56,5%, kuna eelmisel aastal tasuti 59%. Sundmüügile määrati Asundusekapitali alal aruandeaastal 161 kinnisvara, millest müüdi 19. Eelmisel aastal müüdi 14.

Arvestades tasumise protsendi langemisega ning oksjonite arvu suurenemisega tuleb konstateerida, et Asundusekapitali likviidsus ei ole paranenud vaatamata mitmesugustele soodustustele, mis on antud võlglastele.

Tegevusetulemused.

Panga ärikulud suurenesid aruandeaastal 10,6% võrra. Ärikulude suurenemine oli tingitud panga operatsioonide laienemisest kui ka asjaolust, et pangal tuli teha aruandeaastal mitmesuguseid erakorralisi pangatehnilisi töid seoses uute seadustega (riigimaade omandamise seadus). Tähendatud tööd osutusid kiireiseloormulisteks ja niivõrd laiaulatuslisteks, et pangal tuli võtta juure üle 100 ajutise tööjõu ning töötada 2 vahetusega päevas. Vaatamata töökoormatuse erakordsele tõusule on ärikulude vahetõrge laenude kogusummaga jäänud enam-vähem endiseks. Nii moodustasid nimetatud kulud eelmisel aastal 0,62% laenude seisust aasta lõpuks, kuna aruandeaastal need moodustasid 0,63%. Laenude valitsemine on seega aruandeaastal vaid vähe kallinenud.

Tegevuseaasta lõppes 168,6 tuh. kroonilise puhaskasuga, kusjuures tulusid oli 684,5 tuh. kr. ja kulusid 515,9 tuh. kr.

Revisjonitulemused.

Aastaaruande revideerimisel ei tulnud ilmsiks rahalisi puudusi. Arvepidamise ja asjaajamise osas juhtis revisjon panga tähelepanu mõnesugustele nähtustele, paludes nende kõrvaldamist tulevikus, millega suusõnalistel läbirääkimistel ka nõustuti.

Aastaaruanne kinnitati Riigivanema otsusega 2. juulil 1936 a.

Asundusekapital.

Asundusekapitali tegevus arenes 1935 a. nagu eelmistel aastatelgi tõusu suunas. Aruandeaasta lõpus oli äriseis 75.171,6 tuh. kr., laenude seis 72.251,2 tuh. kr. ja eelarve tasakaalus 6.285,5 tuh. kr., kuna eelmisel aastal olid nimetatud summad vastavalt 71.262,2 tuh. kr., 68.069,1 tuh. kr. ja 6.025,7 tuh. kr. Eelmise aastaga võrreldes osutas aruandeaasta tegevus ümmarguselt 5%-st suurenemist. Tegevuse suurenemine aruandeaastal oli tingitud uute ostuvõlgade üleandmisest Asundusekapitalile Põllutöoministeeriumi poolt, mis mõjus suurendavalt äri- ja laenude seisule.

Asundusekapitali üldine sissetulek oli aruandeaastal 6.285,5 tuh. kr. ehk 80,1% eelarvest. Tähen- datud tuludest laekus rahas 5.667,8 tuh. kr. ja võõrandatud maade eest tasumise pantkirjades 617,7 tuh. kr. Rahas laekunud tuludes oli korralisi tulusid 4.227,1 tuh. kr. ja erakorralise iseloomuga tulusid eelmiste aastate ülejääkide (940,7 tuh. kr.) ning laenu (500,0 tuh. kr.) näol 1.440,7 tuh. kr.

Kulusid oli rahas aruandeaastal 5.589,4 tuh. kr. Sellest tagasitulemata kulusid 3.387,1 tuh. kr., mis tekkisid mitmesuguste kohustuste täitmisest ühenduses maareformi teostamisega ning tagasitulevaid eelarve kulusid 2.202,3 tuh. kr., mis järgnesid laenude andmisest kui ka paigutustest muudesse akti- vadesse.

Laenud. Laenuandmine Asundusekapitalist püsis aruandeaastal üldiselt eelmise aasta tasemel, näidates vaid väikest kahanemist. Nii anti välja aruandeaastal uusi laene 680,0 tuh. kr., kuna eelmisel aastal oli antud 715,4 tuh. kr. Tunduvalt vähenes aruandeaastal aga ostuvõlgade üleandmine Põllu- töoministeeriumilt Asundusekapitalile, mida oli 3.046,8 tuh. kr. eelmise aasta 5.673,7 tuh. kr. vastu. Ostuvõlgade üleandmise kahanemine aruandeaastal oli tingitud asjaolust, et riigimaade müük jääb aas- tast-aastasse vähemaks, mille tagajärjel kahaneb ka ostuvõlgade üleandmine Asundusekapitalile.

Laenude tasumine näitas aruandeaastal tagasimineku tendentsi. Laekumisele kuuluvatest liidetud laenude ja maaostuvõlgade tähtajalistest maksudest tasuti aruandeaastal 56,5%, kuna eelmisel aastal — 59%. Maksude tasumata jätmise pärast müüdi aruandeaastal sundkorras 19 talu. Eelmisel aastal müüdi 14 talu. Arvesse võttes tasumise protsendi langust ja oksjonite arvu suurenemist ning pidades silmas, et aruandeaastal ilmunud riigimaade omanduseks andmise seaduse alusel suur osa tähtajalisi makse on arvatud tasutuks nende liitmise puhul laenudega, tuleb konstateerida, et Asundusekapitali likviidsus ei ole paranenud vaatamata mitmesugustele soodustustele, mis antud võlglastele.

Alltoodud tabel annab ülevaate aruandeaasta tegevusest võrreldult eelmise aastaga (tuh. kr.):

	Äriseis 31. XII.	Laenude seis 31. XII.	Taitunud eelarve	Laenu antud	Ostuvõlgasid üle võetud Põminilt	Tahtajalistest maksudest tasutud
1935 a.	75.171,6	72.251,2	6.285,5	680,0	3.046,8	56,5%
1934 a.	71.262,2	68.069,1	6.025,7	715,4	5.673,7	59,0%

Asundusekomisjon.

Asundusekomisjon kulutas 1935 a. Asundusekapitali summadest 1.306,6 tuh. kr., nimelt: asundusemaade omandamiseks ja asundamiseks 588,3 tuh. kr.; asunduselaenude andmiseks 62,3 tuh. kr.; Asundusekomisjoni kuludeks 122,7 tuh. kr.; toetusteks 335,5 tuh. kr. ning peaveejuhtmete kaevamiseks ja korrastamiseks uudismaadel 197,7 tuh. kr.

Samal ajal oli Asundusekomisjonil tulusid: asundusekapitali arvel omandatud maade käsutamisest ja müügist 28,1 tuh. kr. ja asundusekapitalist antud asunduselaenude tähtajalistest maksudest 3,5 tuh. kr., kokku 31,8 tuh. kr.

Revisjonitulemused.

Asundusekomisjoni avansiarvest oli maha kantud kuluna ilma tõendusedokumentideta Asunduseameti korralduste põhjal 1.102,58 kr.

Faktilise kontrolli korras revideeriti 1935 a. keskasutises kassat ja arvepidamist ja 3 juhul kohadel tööde juhatajate kassasid. Keskasutises osutusid registreerimata lepingud ja puudusid tööde kohta kontroll-lehed. Tööde juhatajate kassades 2 juhul ei ilmnenu puudusi, kuna ühel juhul tööde juhatajal ei olnud ette näidata avansisummasid 353,33 kr. Tööde juhatajale on tehtud ülemuse poolt märkus hoiatusega.

Asundusekapitali aruanne kinnitati Riigivanema poolt 7. oktoobril 1936 a.

Pikalaenu Pank.

Pikalaenu Panga operatsioonid näitasid ka 1935 a. koondumise tendentsi, nagu see nähtub järgmistest muudatustest: laenude kogusumma, mis oli aruandeaasta alul 46.421,3 tuh. kr. langes aasta lõpuks 43.942,9 tuh. kroonile, kuna äriseis langes 84.861,6 tuh. kroonilt 84.696,0 tuh. kroonile.

Tegevus.

Tehniline töö operatsioonide läbiviimisel püsis aruandeaastal aga eelmise aasta tasapinnal, kuna pangal tuli täita mõnesuguseid erakorralisi ülesandeid, mis tekitasid tööd, kuid ei suurendanud operatsioone. Nii teostas pank aruandeaastal piimaühingute võlgade ümberlaenustamist, mis tõstis arvepidamise ja pantide ümberhindamise tööd, kuid ei mõjunud suurendavalt operatsioonidele, kuna ümberlaenustamise puhul teostati võlgade redutseerimisi, mis mõjus kahandavalt laenude seisule. Peale selle võttis pank osa mõnede sekvestri ja likvideerimise all olevate ettevõtete valitsemisest, mis temale pandud vastavate korraldustega. Rohket tööd tekitas aruandeaastal ka suuremate tööstusevarade hindamine, milliste kindlustusel võeti laene.

Majandusealade finantseerimine. Üksikutest majandusealadest finantseeris pank aruandeaastal suurimal määral suurtööstust, andes sinna uut raha 1.952,3 tuh. kr. Eelmisel aastal oli antud tähendatud tööstusele uut krediiti 436,3 tuh. kr. Kõik suurtööstuse-laenud on antud hariliku pangaprotsendiga, s. o. 7%-ga, välja arvatud üks 6%-ne laen.

Teises järjekorras krediteeris pank aruandeaastal omavalitsusi, andes neile uusi laene kogusummas 755,3 tuh. kr. Kõik tähendatud laenud on antud 6%-ga, välja arvatud kaks — üks 5,5%-ne ning teine 7%-ne.

Kolmandal kohal uute laenude poolest asus ehituseala, saades aasta jooksul uut raha 743,5 tuh. kr. Kõik nimetatud laenud on 7%-sed.

Neljandas järjekorras krediteeris pank aruandeaastal laevandust, andes sinna 514,2 tuh. kr. Osa tähendatud laenudest 109,7 tuh. kr. anti 7%-ga, osa — 404,5 tuh. kr. 4%-ga. 4% võeti laenudelt, mis läksid uute laevade ostmiseks. 7% võeti laenudelt, mida ei kasutatud tonnaži suurendamiseks. Odavaprotsendiliste laenude andmine laevandusele oli võimalik riigi kaasabil, kes nõustus pidama oma käes Pikalaenu Panga võlakirju vastavas summas odavama protsendiga.

Ülejäänud majandusealad finantseeris pank aruandeaastal väiksemal määral, andes järgmiselt laene: põllumajand. tööstusele 264,8 tuh. kr., kesk- ja väiketööstusele 237,6 tuh. kr. ning põllumajandusele 233,3 tuh. kr. Kesk- ja väiketööstusele antud laenud olid 7%-sed. Põllumajanduse ja põllumajand. tööstuse laenudest oli rõhuv enamuse 1/2%—3%-si, kuna väike osa — ca 179,0 tuh. kr. oli 7%-si.

Alltoodud tabel annab ülevaate üksikute majandusealade finantseerimisest aruandeaasta jooksul, kui ka nende kasutuses olevate krediitide üldsummast aruandeaasta lõpuks (tuh. kr.):

Krediitsaajad	1935 aastal antud:							1935 a. lõpuks kokku krediiti väljas ühes eelm. aast. krediitidega	1934 a. lõpuks oli krediiti väljas	1935 a. krediit suurenenud (+) või vähenenud (-)
	Laenud panga arvel			Laenud võõral arvel panga valits. võetud riigifondidest ja -kapitalidest			K o k k u			
	Hüpoteeklaenud	Laenud mitmesugustel kindlus.	Laenud omavalits. Vab. Val. tagatis- kir. kindlust.	„A“ liigi laenud	Riiklikud fondi- laenud	Maatunduse- kapitali laenud				
Suurtööstus	411,0	1.500,0	—	30,0	—	—	1.941,0	11.418,6	10.315,4	+1.103,2
Kesk- ja väiketööstus	9,50	228,1	—	—	—	—	237,6	1.265,2	1.280,1	—14,9
Põllumajandus	—	99,0	—	—	19,9	114,4	233,3	1.576,5	1.212,2	—335,7
Põllumajand. tööstus	11,0	68,9	—	—	—	184,9	264,8	4.076,6	4.247,9	—171,3
Põllumajand. koolid, katsejaamad ja kirjastus	—	—	—	—	—	4,0	4,0	415,3	467,2	—51,9
Ehitusetegevus	231,6	511,9	—	—	—	—	743,5	4.613,1	4.303,0	+310,1
Kalandus	—	—	—	—	—	61,0	61,0	155,1	157,3	—2,2
Laevandus	325,0	189,2	—	—	—	—	514,2	1.571,1	1.159,1	+412,0
Pangad	—	25,5	—	—	—	—	25,5	8.631,8	11.060,9	—2.429,1
Koolimajade ehitused	—	—	—	—	367,2	—	367,2	3.632,7	3.576,9	+55,8
Kirjandus ja muud hariduslikud ülesanded	—	—	—	—	1,5	—	1,5	75,9	114,7	—38,8
Omavalits. ja muud alad	89,2	175,1	491,0	—	—	—	755,3	6.511,0	6.508,6	+4,4
Põllutöoministeerium	—	—	—	—	—	—	—	—	1.320,0	—1.320,0
Kokku	1.077,3	2.797,7	491,0	30,0	388,6	364,3	5.148,9	43.942,9	46.421,3	—2.478,4
Riigiettevõtete põhi- ja tagavarakapitalid ning omandatud erasettevõtete aktsiad ja osatähed	—	—	—	—	—	—	—	30.381,6	29.372,3	+1.009,3

Laenude valitsemise kulu. Laenude valitsemine näitas aruandeaastal teatud kallinemist. Eelmisel aastal olid nimetatud kulud laenude üldsummast 0,66%, kuna aruandeaastal 0,72%.

Laenuitingimused. Pikalaenu Panga esimestel tegevuseaastatel asuti seisukohal, et pangal võib olla vaid üks üldine laenu protsendimäär, ühtlane kõigile, nagu see järgneb panga põhikirja § 79 p. 5-st. Sellelt seisukohalt on nüüd loobutud ja leitud, et võib anda laene ka mitmesuguse protsendimääraga, kui see osutub tarvilikuks. Selle tulemusena leidub käesoleval ajal pangaportfellis laene üheksa isesuguse protsendimääraga, nagu see nähtub alljärgnevast tabelist (tuh. kr.):

	Protsendimäär								
	ilma %%	2%	3%	4%	4,5%	5%	5,5%	6%	7%
Laenusumma	243,5	854,0	401,3	442,1	133,5	117,9	250,0	482,5	14.405,3

Laenuandmine erinevate protsendimääradega on vaevalt soovitatav ning kooskõlas Pikalaenu Panga kui riigiasutise positsiooniga, kuna see võib tekitada õigustatud nurinat.

„A“ liigi laenud.

Laenude likvideerimine. Aruandeaasta jooksul likvideeriti „A“ liigi laene 1.279,9 tuh. kr. väärtuses, kusjuures aasta lõpuks jäi saldosse nimetatud laene 8.116,8 tuh. kr.

Likvideeritud laenudest tasuti rahas 845,2 tuh. kr., võeti üle Pikalaenu Panga arvele 61,6 tuh. kr. ja kustutati Vabariigi Valitsuse otsustel 373,1 tuh. kr.

Laenude tulukus. Aruandeaasta lõpuks oli väljas „A“ liigi laene järgmiste protsendimääradega järgmistes summades (tuh. kr.):

	Laenu protsendimäär							Kokku
	ilma % %	2,5%	3%	4%	5%	6%	7%	
Laenude kogusumma . .	894,1	98,5	24,9	1.354,3	48,5	308,3	4.277,5	7.006,1

Tulusid saadi laenudele aruandeaastal 493,0 tuh. kr. Samal ajal makseti laenude valitsemise eest tasu Pikalaenu Pangale 141,8 tuh. kr. ning kustutati kahtlasi võlgasid sellekohaste Vabariigi Valitsuse otsuste põhjal 373,1 tuh. kr., nii et aruandeaasta lõppes 21,9 tuh. kr. puudujäägiga.

Pikalaenu Panga tegevus lõppes aruandeaastal 500,5 tuh. kroonilise puhaskasuga. Eelmisel aastal oli puhaskasu 534,1 tuh. kr. Puhaskasu väike tagasimineku oli tingitud osalt kõrgemaprotsendiliste laenude tasumisest 4%-liste Asundusekapitali võlakirjadega, mida oli 745,0 tuh. kr. ja mis vähendas panga teenistust, osalt „A“ liigi laenude koondumisest, mis samuti vähendas panga teenistust nimetatud laenude valitsemise alal.

1. Pank on andnud soodustusi üksikutele klientidele — laevaomanikkudele suuremal määral, kui ette nähtud Vabariigi Valitsuse sellekohases otsuses 13. IV. 1934 a. ning võimaldatud panga põhikirjaga, mille tõttu on pank saanud vähem intresse 18,4 tuh. kr.

2. Vastavalt panga nõukogu otsusele 23. V. 1935 a. on pank kustutanud 5,9 tuh. kr., kuigi laenu oli kindlustatud täieväärsete pantidega. Panga põhikiri ei näe ette kindlustatud laenude kustutamist.

3. Ühe laenu võlgnevatele intressidelt, kogusummas 68,6 tuh. kr., oli jäetud võtmata viivituse-rahaga 10,6 tuh. kr., missugune summa nõuti sisse pärast revisjoni.

4. Majanduseministeeriumi vastaval korraldusel ei ole pank asunud võlgade sissenõudmisele ühe end. a/s. juhatuse liikmetelt, kes on jätnud täitmata või on täitnud vaid osaliselt oma kohustusi riigi vastu, kuigi Vabariigi Valitsuse sellekohase otsuse järgi 15. IV. 1932 a. oli pank kohustatud asuma nimetatud võlgade sissenõudmisele. Tähenatud isikutelt kuulub sissenõudmisele 21,2 tuh. kr.

5. „A“ liigi laenude aruandes on näidatud kasu aruandeaasta eest 351,2 tuh. kr., kuid peab olema kahju 21,9 tuh. kr., mis tingitud sellest, et pank ei ole kustutatud nõudmisi kogusummas 373,1 tuh. kr. kannud maha tulude-kulude aruandest, vaid „A“ liigi nõudmiste seisust passivas. Panga talituse viis käesolevas küsimuses on omapärane, sest kustutatud nõudmised osutuvad igal juhul kahjudeks ning tulevad näidata kui niisugused ka tulude-kulude aruandes. Praegune aruande koostamise viis ei ole vastuvõetav, kuna aruanne annab moonutatud pildi tõelisest seisukorrast.

6. Raamatupidamise alal tulid ilmsiks mõned süsteempuudused, mis panga poolt kõrvaldati.

Äritulemused.

Revisjonitulemused.

Maatulundusekapital.

Tegevus.

Maatulundusekapitali operatsioonid näitasid tagasiminekut ka 1935 a. Laenude kogusumma, mis oli läinud aastal 4.809,7 tuh. kr. langes aruandeaasta lõpuks 4.452,0 tuh. kroonile, kuna äriseis langes 6.438,7 tuh. kroonilt — 5.029,9 tuh. kroonile, nii et Maatulundusekapitali operatsioonid osutusid aruandeaastal tunduvalt vähenemist.

Laenude liikumine. Uusi laene anti välja aruandeaastal 364,3 tuh. kr., millest piimatallitustele 160,6 tuh. kr., ikalduse puhul kahjusaanule 71,1 tuh. kr., kalandusele 61,0 tuh. kr., põllumajandusliikude tehniliste leiutiste finantseerimiseks 43,0 tuh. kr. ning muudeks otstarveteks 4,3 tuh. kr. Belmisel aastal oli antud nimetatud laene 140,2 tuh. kr.

Rõhuv osa laenudest näitas aruandeaastal tagasiminekut. Suuremal määral vähenesid aruandeaastal piimaühingute laenud, kahanedes aasta jooksul 224,5 tuh. kr. võrra. Vähenemine oli tingitud osalt sellest, et laenusid rohkem tasuti, kui uusi anti, osalt aga laenude suuremal määral kustutamisest, mida oli 132,3 tuh. kr. ja mis leidis aset piimaühingute saneerimiste ja likvideerimiste puul.

Suuremal määral vähenesid aruandeaastal ka põllumajand. kutsekoolide ja katsejaamade laenud, millised kahanesid eduka tasumise tõttu aasta jooksul 55,6 tuh. kr. võrra.

Samuti vähenesid aruandeaastal suuremal määral ka seemnevilja laenud, minnes tagasi 34,4 tuh. kr. võrra. Tagasimineku oli tingitud laenude tasumisest, osalt ka laenude kustutamisest.

Ülejäänud laenud näitasid osalt suurenemist, osalt vähenemist, kusjuures nimetatud muudatused osutusid väikesummalisteks.

Vanade kõrgemaprotsendiliste laenude ümberkorraldamine soodsamatele laenuitingimustele jätkus ka aruandeaastal. Tunduvalt vähenesid aasta jooksul 5,5%-sed laenud. Samuti vähenesid aasta kestel tunduvalt ka 4%-sed laenud. Aasta lõpuks oli väljas Maatulundusekapitali laene kaheksa isesuguse protsendimääraga, kusjuures keskmine protsendimäär oli 1,9%.

Alltoodud tabel annab ülevaate laenuprotsendi liikumisest aruandeaastal (tuh. kr.):

	Laenuprotsendi määr								Kokku	Keskmine %
	ilma %	0,5%	1%	2%	3%	4%	5,5%	6%		
Laenude kogusumma 31. XII. 1935 a.	231,6	155,1	2.028,5	139,1	1.564,3	347,1	58,4	2,0	4.526,1	1,9
Laenude kogusumma 31. XII. 1934 a.	252,5	144,3	2.628,1	123,9	1.079,2	479,6	100,0	2,1	4.809,7	1,8

Äritulemused.

Tulusid oli aruandeaastal 79,1 tuh. kr. ja kulusid 186,1 tuh. kr., nii et tegevus lõppes 107,0 tuh. kr. puudujäägiga. Tegevuse puudujääk on tingitud kahtlaste võlgade mahakirjutamisest, mida oli 140,1 tuh. kr.

Maatulundusekapitali aruande revideerimisel ei leitud puudusi.

Aastaruanne kinnitati Riigivanema otsusega 2. VII. 1936 a.

Revisjonitulemused.

Riigihoiukassa.

Riigihoiukassa tegevus jätkas hoogsat kasvamist ka 1935 a. Aasta jooksul suurenesid hoiusummad 22%, läbikäik 27%, tehingute arv 17% ja hoiuarvete arv 21%, millest järgneb, et kogu hoiukassa tegevus on suurenenud aruandeaastal ümmarguselt 22% võrra.

Tegevus.

Alltoodud tabel annab ülevaate aruandeaasta tegevusest võrreldult eelmise aastaga (tuh. kr.):

	1935 a.	1934 a.	Suurenemise %
Hoiusummad	10.229,0	8.384,0	22
Hoiusummade läbikäik	12.830,0	10.124,0	27
Hoiutehingute arv	55,6	47,5	17
Hoiuarvete arv	19,1	15,8	21

Hoiusummade pealt maksis Riigihoiukassa 1935 a. intresse: tähtajata arvete pealt 2½% ja tähtajaliste pealt kestvusega vähemalt 6 kuud — 3% ja 1 aasta — 3½%. Oktoobris alandas hoiukassa intressi 1% võrra hoiusummadelt, mis ületasid 5.000 kr., kuna väiksemate hoiusummade pealt maksis endist intressi.

Intresside alandamise põhjuseks oli asjaolu, et mõned asutised paigutasid Riigihoiukassasse suuremaid summasid, milliseid ei saanud paigutada väärtpaberitesse piiratud väärtpaberite turu tõttu, ning need seisis tuluta jooksval arvel Eesti Pangas, kes ei maksa tähendatud arvetelt protsente. Kuna saadavatest tuludest ei jätkunud intresside maksmiseks endisel määral, siis võeti ette suurematelt hoiusummadelt intressimäära alandamine. Keskmiselt makseti hoiusummadelt 2,69% aastas.

Hoiusummade paigutamine. Aasta jooksul ostis Riigihoiukassa juure väärtpabereid 1.859,6 tuh. kr. nimesväärtuses (Eesti Maapanga VII s. pantk. 280,0 tuh. kr., Eesti Maakrediitseltsi pantk. 620,0 tuh. kr. ja Asundusekapitali võlak. 959,6 tuh. kr.). Eesti Maapanga ja Eesti Maakrediitseltsi pantkirjad osteti börsikursiga. Asundusekapitali võlakirjad osteti ühispankadelt kursiga 100, kusjuures börsikurs oli 90, nii et viimaste eest makseti 10 punkti võrra üle turuhinna.

Äritulemused. Tulusid oli Riigihoiukassal aruandeaastal 342,6 tuh. kr. ja kulusid 292,2 tuh. kr., millest passiivintresse hoiusummadelt 258,2 tuh. kr. ja administratsioonikulu 34,0 tuh. kr., nii et tegevusaasta lõppes 50,4 tuh. kr. ülejäägiga.

Aastaaruanne revideeriti Riigikontrolli poolt kohapeal, kusjuures ei tulnud ilmsiks puudusi. Aruanne kinnitati Riigivanema otsusega 29. IV. 1936 a.

Revisjonitulemused.

Riigi põlevkivitööstus.

Tegevus.

Riigi põlevkivitööstuse tegevus jätkas kasvamist ka 1935 a., näidates suurenemist põlevkivi ja toorõli tootmise kui ka viimaste realiseerimise alal.

Toodang. Põlevkivi võeti välja aruandeaasta jooksul 249,8 tuh. tonni, mis ületas eelmise aasta toodangu 5,2% ning eelarve 6,3% võrra. Nagu eelmiselgi aastal teostati ka 1935 a. põlevkivi väljavõtmist ainult Kohtla-Käva kaevanduses.

Kuigi toorõlivabrik töötas aasta läbi täie koormatusega, suudeti toodangut tõsta ainult 7,3% võrra, millest järgneb, et õlivabrik on saavutanud oma praeguse sisseseadega maksimumtoodangu. Aasta kestel töötati ümber 67,8 tuh. tonni põlevkivi, saades sellest 11,8 tuh. tonni ehk 22,1% toorõli. Eelmisel aastal töötati ümber 62,5 tuh. tonni põlevkivi, saades 11,0 tuh. tonni ehk 20,2% toorõli, seega on toorõlisaagi protsent aruandeaastal paranenud ca $\frac{1}{10}$ võrra.

Tunduvat tagasiminekut näitab aruandeaastal toorõli ümbertöötamine. Eelmisel aastal töötati ümber 9,6 tuh. tn., kuna aruandeaastal langes see 7,1 tuh. tn., seega 2,5 tuh. tn. võrra vähem. Väheha ümbertöötamise põhjuseks oli bensiinivabriku tegevuse vähendamine bensiini ebasoodsate müügingimuste tagajärjel välisturul. Samal ajal aga avanesid toorõlile avaramad turustamise võimalused, mis põhjustas õlirealiseerimist ümbertöötamatult.

Toodangurealiseerimine. Põlevkivi realiseeriti aruandeaastal 271,4 tuh. tonni, millest 126,1 tuh. tonni ehk 46,5% kogu toodangust saadeti eraturule. Kuna eraturg tarvitas põlevkivi 1934 a. 64,7 tuh. tonni ja 1935 a. 96,8 tuh. tonni, siis selgub, et põlevkivi tarvitamine eraturul on kiirelt tõusnud kahe viimase aasta jooksul. Peale eraturu oli suuremaks põlevkivi tarvitajaks Raudteevalitsus — 71,8 tuh. tn. ja tööstuse oma õlivabrik — 67,8 tuh. tn.

Õlisaaduste turustamine edenes aruandeaastal küllalt edukalt, ulatudes üldsummas 14,8 tuh. tonni. Eelmisel aastal realiseeriti õlisaadusi 2,7 tuh. tonni võrra vähem. Kuna aasta jooksul turustatud õlisaaduste kvantum ületas 3,0 tuh. tonni võrra aruandeaasta produktisooni, olid õlilaod aasta lõpul minimaalsed, välja arvatud küllalt suur bituumeni tagavara.

Alltoodud tabel annab ülevaate saaduste tootmisest ja realiseerimisest kolmel viimasel aastal (tuh. tonnides):

	Produtseeriti			Realiseeriti	
	põlevkivi	toorõli	toorõli ümbertöötam. saadusi	põlevkivi	toorõli ja selle ümbertöötamise saadusi
1935 a.	249,8	11,8	6,5	271,4	14,8
1934 a.	237,4	11,0	8,6	230,0	12,1
1933 a.	209,3	10,4	6,9	193,0	10,6

Abitööstused — kaevanduse jõujaam, mehaanikatöökoda, saeveski ja laboratoorium töötasid peaaesjalikult põlevkivitööstuse enese tarvete rahuldamiseks. Neist produtseeris väljaspoole vaid jõujaam, müües eratarvitajatele aasta jooksul 73,6 tuh. kvt. elektrienergiat.

Teedehitusetööd. Aruandeaastal algas Riigi põlevkivitööstus uue alana valmistama omavalitsustele bituumenteekatteid, et levitada kodumaal selle tarvitamist teedehituse materjalina. Tegevusehooajal valmistati põlevkivitööstuse poolt ca 16.000m² mitmesugust tüüpi bituumenteekatteid.

Kasude ja kahjude arve järgi oli põlevkivitööstusel aruandeaastal tulusid 528,4 tuh. kr. ja kulusid 464,8 tuh. kr., seega puhaskasu 63,6 tuh. kr.

Aastaaruanne revideeriti Riigikontrolli poolt kohapeal, kusjuures ei tulnud ilmsiks puudusi.

Revisjonitulemused.

Aruanne kinnitati Riigivanema otsusega 12. aug. 1936 a., mille järgi äriseis 31. XII. 1935 a. tasakaalus 7.107.495.41 kr. ning puhaskasu 63.609.64 kr.

Riigi turbatööstus.

Toodang ja realiseerimine.

Riigi turbatööstuse 1935 a. tegevus näitas kütteturba valmistamise alal vähemat tagasiminekut. Aruandeaastal valmistati Ellamaal ja Arukülas kokku 96,4 tuh. m³ kütteturvast, mis on vähem eelmise aasta toodangust 8,9% võrra.

Samal ajal kütteturbamüük tarvitajatele näitas ligi 50-re protsendilist tõusu, ulatudes 83,5 tuh. m³ eelmise aasta 56,8 tuh. m³ vastu. Samuti oli jõujaamas, tingitult viimase produktsiooni suurenemisest, kütteturba tarvitus 4,6 tuh. m³ võrra suurem eelmisest aastast, tõustes 40,1 tuh. m³.

Alusturba tootmine ja selle eksport toimus ka aruandeaastal veel küllalt tagasihoidlikes piirides, kusjuures ilmnnes välisturu osatähtsuse kasvamine. Aasta jooksul realiseeriti alusturvast kokku 6,1 tuh. palli, sellest siseturul 2,4 tuh. palli.

Ellamaa jõujaama toodangu kasvamine jätkus ka 1935 aastal ületades 15% võrra eelmise aasta produktsiooni, tõustes aruandeaastal 7,4 mil. kvt. eelmise aasta 6,33 mil. kvt. vastu. Sellest müüdi tarvitajatele 5,73 mil. kvt. Keskmise kvt. müügihind oli aruandeaastal 9,07 senti. Eelmisel aastal oli tähendatud hind 9,93 senti.

Revisjonitulemused.

Kasude ja kahjude arve järgi oli turbatööstusel aruandeaastal tulusid 451,3 tuh. kr. ja kulusid 296,2 tuh. kr., seega puhaskasu 155,1 tuh. kr.

Aastaaruanne revideeriti Riigikontrolli poolt kohapeal, kusjuures ei tulnud ilmsiks puudusi.

Aruanne kinnitati Riigivanema otsusega, mille järgi äriseis 31. XII. 1935 a. tasakaalus 4.112.087.23 kr., puhaskasuga 155.064.08 kr.

Riigi trükikoda.

Riigi trükikoja tegevus arenes 1935 a. eriti soodsalt. Riigitulude edukas laekumine võimaldas asutistele tellida endisel määral nii kantseleitarbeid, kui ka kirjastada asutiste tegevusse puutuvaid ülevaateid, millest eelmistel kriisiaastatel hoiduti. Iseäranis soodsalt mõjus trükikoja tegevusele aga aruandeaastal asetleidnud riiklise klassiloterii teostamise panemine trükikojale, mis tunduvalt suurendas viimase tegevust.

Tegevus.

Üksikute osakondade järgi suurenes tegevus aruandeaastal kõige rohkem lihtrükiosakonnas, kus toodang tõusis väärtuselt 25% võrra.

Teistes osakondades suurenes tegevus kirjastuseosakonnas 11% ja väärtmärkideosakonnas 10% võrra. Vaatamata tegevuse suurenemisele lõpetas kirjastuseosakond aruandeaasta kahjudega. Tegevuseaasta puudujäägiga lõpetamine oli tingitud „Riigi Teataja“ kulude suurenemisest nimede eestistamise kuulutuste tasuta avaldamise tagajärjel.

Riigi klassiloterii. Aruandeaastal riikliste loteriide osakond teotses esmakordselt, mispärast puudub ka võimalus selle võrdlemiseks eelmise aastaga. Üldiselt oli aga osakonna tegevus tähelepanuväärselt edukas. Rahva osavõtt loteriist oli elav, kusjuures esimese 3 nädalaga müüdi läbi 70% piletitest. Kuu jooksul olid välja nõutud müügikohtade poolt kõik piletid, kuigi esimene loosimine oli alles 4 kuu pärast.

Alltoodud kokkuvõte annab ülevaate trükikoja tegevusest üksikute osakondade viisi võrreldult eelmise aastaga (tuh. kr.):

Osakonna nimetus	T o o d a n g		P u h a s k a s u	
	1935 a.	1934 a.	1935 a.	1934 a.
Väärtmärk. osak.	315,2	286,9	—	—
Lihtrükiosakond	382,4	306,2	—	—
Kirjastuseosakond	147,0	133,6	—	—
Tegevuse tulemus	—	—	130,6	43,9

Koosseis. Tööliste koosseisu suurendati aasta jooksul 7 isiku võrra. Suhteliselt on tähendatud suurendamine tunduvalt väiksem tegevuse kasvamisest. Tööliste arvu väike suurenemine oli tingitud asjaolust, et kogu aruandeaasta jooksul töötati tervete töönädalatega, kuna eelmistel aastatel teotseti nelja- ja viiepäevalise töönädalaga.

Ametnikkude arvu suurendati aasta jooksul 24 isiku võrra. Viimane asjaolu oli tingitud riiklise loterii juuretulekust Riigi trükikojale aruandeaastal, mis nõudis suuremal määral uut tööjõudu.

Alltoodud tabel annab ülevaate tööliste ja ametnikkude koosseisust võrreldult eelmise aastaga:

	Tehnilisi jõude ja töölisi	Ametnikke	Kokku
1935 a.	199	43	242
1934 a.	192	19	211

Puhaskasu. Puhaskasu andis Riigi trükikoda aruandeaastal 130,6 tuh. kr. Eelmisel aastal oli puhaskasu 43,9 tuh. kr. Puhaskasu suurenemine oli tingitud tegevuse suurenemisest.

Riigi trükikoja aruanne revideeriti Riigikontrolli poolt kohapeal, kusjuures ei leitud puudusi. Aruanne kinnitati Riigivanema otsusega 5. VI. 1936 a.

Kopli kinnisvaravalitsus.

Peale 1934 aasta viiekuulist tegevust, mis peaaesjalikult möödus varade ülevõtmise ja organiseerimistööde läbiviimisega, kujundab 1935 a. aruanne seega esimest Kopli kinnisvaravalitsuse täit tegevuseaastat. Tähtendatud aruandest nähtub, et ettevõtte tegutses aruandeaastal peaaesjalikult tema valdusesse antud maaalade, tööstusehitiste ja elumajade ekspluateerimise, kinnisvarade korrashoiuks tarviliste remonttööde läbiviimise ning end. Vene-Balti ja Böckeri tehaste masinate, sisseseadete ja vana metalli müügi alal, kui ka vajaliste heakorratööde läbiviimisel elamistingimuste parandamiseks Kopli poolsaarel. Viimastest oleksid märkimisväärsed — kiviteede ehitamine ja parandamine, parkide, platside ja mereranna korraldamine ning mitmesugused planeerimis- ja lammutamistööd.

Tegevus.

Kasude ja kahjude arve järgi oli Kopli kinnisvaravalitsusel aruandeaastal tulusid 552,2 tuh. kr. ja kulusid 464,8 tuh. kr., seega puhaskasu 87,4 tuh. kr.

Tulud ja kulud.

Aastaruanne revideeriti Riigikontrolli poolt kohapeal, kusjuures ei tulnud ilmsiks puudusi.

Revisjonitulemused

Aruanne kinnitati Riigivanema otsusega 22. VII. 1936 a., mille järgi äriseis 31. XII. 1935 a. tasakaalus 7.863.498.51 kr., puhaskasuga 87.384.34 kr.

Arsenal.

Kapitalid.

Arsenali kapitalid 1935/36 eelarveaastal muutusid järgmiselt:

Põhikapital suurenes aruandeaastal kaitseväeametkonnalt tasuta ülevõetud vana metalli realiseerimisest saadud summa 15.846.12 kr. võrra.

Tegevusekapitalis aruandeaasta jooksul ei olnud muudatust.

Amortisatsioonikapital suurenes varade amortisatsioonisumma 68.252.15 kr. võrra ja vähenes 19.346.92 kr. varade mahakustutamise ja kapitaalremontide arvel. Üldine suurenemine 48.905.23 kr.

Tagavarakapitali seisus aruandeaasta jooksul ei olnud muudatust.

Tulud-kulud.

Kogusummas saadud tuludest moodustasid tootmistulud 98,32% ja muud tulud 1,68%.

Kogusummas kuludest moodustasid tööjõutasud 23,85%, äratarvitatud materjal 31,03% ja kaudsed kulud 45,12%.

Võrreldes eelarvega saadi tootmisest tulusid vähem 1,79% ja rohkem muid tulusid 55,23%.

Võrreldes eelarvega vähenesid kuludest: tööjõutasud 1,49%, materjalide kulu 0,48% ja kaudseid kulusid oli vähem 2,9%.

Tulude ülejääk saavutati 3.639.69 kr. suuruses summas.

Toodang suurenes aasta jooksul kaitseväeametkonna tellimiste alal 6,05%, riigi-, eraasutiste ja -isikute tellimiste alal 11,80% ning Arsenali sisetellimiste alal 52,55%.

Arsenali bilanss 31. III. 36 a. on tasakaalus 2.558.853.86 kr. suuruses summas.

Puhaskasu ülejääk 3.639.69 kr., millise summa kasutamise kava kuulub Kaitseministri ettepanekul Riigivanema kinnitamisele.

Revisjonitulemused.

Revideerimisel järelkontrolli korras juhiti revideerijate ametnikkude poolt Arsenali tähelepanu arve- ja majapidamises avastunud puudustele.

Aruande revideerimist toimetab Riigikontroll kohapeal.

Riigikontrollnõukogu kinnitas tegevusearuande Arsenali poolt koostatud kujul.

Riigi sadamatehas.

1934/35 tegevuseaasta oli Riigi sadamatehasele tööde suhtes soodus. Tehase toodang ületas mitte üksinda eelmise aasta toodangu, vaid ka senise soodsama aasta — 1930/31 a. — toodangu. Seletatav on see üldise majandusliku konjunkturi paranemisega, mis võimaldas eraisikutel ja asutistel panna suuremat rõhku laevade korrasolekule ning riigil asuda uute ujuvate abinõude tellimisele.

Tegevus.

Suurenenud tegevuse tagajärjel suutis tehas aruandeaastal ületada eelarves ettenähtud tulusid 32,6% võrra: eelarves ettenähtud 1.050.000 kr. asemele hankis tehas tulusid 1.392.120 kr. Võrreldes eelmise aasta tuludega — 997.046 kr. — on tehase bruttotulu aruandeaastal 395.074 kr. ehk ca 40% võrra suurem. Puhaskasu sealjuures on tõusnud eelmise aasta 7.100 kr. pealt 83.315 kr. peale aruandeaastal, seega tunduv suurenemine ka siin.

Riigi sadamatehase 1934/35 a. aruanne revideeriti Riigikontrolli poolt tehases kohapeal, kusjuures selgus, et aruandesse olid sattunud vead, mille tõttu tehase puhaskasu oli ebaõigelt näidatud 97.721.09 kr. suuruses, seega 14.406.42 kr. võrra tõelikust suuremana. Aruanne anti Riigi sadamatehasele tagasi vajalikkude paranduste tegemiseks. Parandatud aruanne, mille järele äriseis 31. X. 1935 a. oli tasakaalus 2.625.076.61 kr., ülejäägiga 83.314.67 kr., kinnitati 19. VI. 1936 a. Riigivanema poolt.

Revisjonitulemused.

Riigi Ringhääling.

Riigi Ringhäälingu teise tegevuseaasta eelarve kinnitati Vabariigi Valitsuse poolt 14. XI. 1934 a. Eelarve järele oli nähtud ette tulusid 200.000 kr. ja kulusid 199.800 kr. Kuid hoogne tulude kasvamine andis võimaluse realiseerida terve rea kavatsusi, missuguseid ei lubanud võtta ette esialgne 1935 a. eelarve.

12. juulil 1935 a. kinnitati Vabariigi Valitsuse poolt lisaeelarve 45.000 krooniga tasakaalus.

Riigi Ringhäälingu 1935 a. aruande järgi oli tulusid 286.424 kr., kulusid 272.349 kr. ja puhaskasu 14.075 kr.

Amortisatsioonikapitali arvele kanti 1935 a. 95.396 kr.

Aruanne revideeriti Riigikontrolli poolt kohapeal, kusjuures ei tulnud ilmsiks suuremaid puudusi.

Aruanne kinnitati Riigivanema otsusega 13. V. 1936 a., mille järgi arvete seis on tasakaalus 31. XII. 1935 a. 459.125.40 krooniga.

Riigimetsatööstus.

Riigimetsatööstus tegutses 1934/35 operatsiooniaastal Vabariigi Valitsuse poolt 7. sept. 1934 a. kinnitatud algeelarve ja 12. dets. 1934 a. ja 13. sept. 1935 a. kinnitatud lisaelarvete alusel.

Aruandeaastal metsatööstus tegutses 91 metstkonnas ja kahes riigi lauatehases. Eelarves ettenähtud töökorrast täideti:

- 1) metsaraiumise ja metsamaterjalide valmistamise alal 95,32%
- 2) metsamaterjalide ümbertöötamise alal lauatehastes 126,09%
- 3) metsamaterjalide veo alal 83,50%
- 4) metsamaterjalide müügi alal metsas, laoplatsidel ja lauatehastes 102,82%

Eelarvega võrreldes Riigimetsatööstusel oli 1934/35 operatsiooniaastal:

	eelarves ettenähtud	aruande järele
tulusid	5.829.200 kr.	6.000.372.25 kr.
kulusid	5.244.500 „	5.150.209.01 „
ülejääk	584.700 „	850.163.24 „

Äriseis 1. sept. 1935 oli tasakaalus 5.047.403.81 krooniga.

Riigimetsatööstuse 1934/35 a. tegevusearuanne kinnitati Riigivanema otsusega 19. VI. 1936 a. Aruande revideerimisel Riigikontrollis ei tulnud ilmsiks nimetamisväärsed puudusi.

Riigimõisad.

Aruandeaasta alul Riigimõisade valitsus andis oma korraldusest Hariduseministeeriumile Kehtna ja Kaitseministeeriumile Udriku mõisa. Samal ajal tuli juure Lääne aj. maavalitsuselt Penijõe mõis ning asutati aasta jooksul Väandras toorlinavabrik. Sellega oli aruandeaastal riigimõisade otsekoheses korralduses endiselt 20 majapidamist ning peale selle 23 rendimõisa.

Aruandeaasta jooksul revideeris Riigikontroll faktilise kontrolli korras 8 majapidamist, kusjuures ilmnisid mitmesugused vähemad puudused, peaaesjalikult arvepidamise alal. Revideerimisel ülesvõetud küsimused lahendati järgnevate kirjavahetustega.

Järelkontrolli alal ülesvõetud küsimustest võib märkida rendilolevate koolimõisade remondikulude arvestamise korraldamist. Kirjavahetuse tulemusena sellel alal Riigimõisadevalitsus andis uued juhtnõõrid remondikulude arvestamise korra kohta.

Riigimõisade aruandeaasta aruanne näitab 24.499.594 kr. läbikäigu juures puhaskasu 178.070.43 kr. Kasuga on töötanud kõik majapidamised, välja arvatud Petseri ja Tori, kus aastaaruanded lõpevad kahjuga 329 kr. ja 2.806 kr. suuruses. Kahju on tekkinud Petseris noorkarjapidamise ja lüpsikarjatoodangu arvel ja Toris maaviljuse ja noorkarjapidamise arvel.

K. Soonberg
Riigikontrolör.

A. Mei
Rahanduseosakonna juhataja k. t.

Eesti Vabariigi 1935/36 a. eelarve ja
eelarve täitmise aruanne, koostatud
nettoeelarve alusel.

1935/36 a. nettoeelarve alusel määratud kulud			NETTOEELARVE KULUDE JAOTUSED
Kuludeks määratud	Varade ja väärtuste soetamiseks määratud	K o k k u	
30.813.—	—	30.813.—	I. Riigivanem, rahvaesindus ja tema poolt määratud kontrollasutis:
169.752.—	400.—	170.152.—	Riigivanem
286.415.—	590.—	287.005.—	Riigikogu
			Riigikontroll
486.980.—	990.—	487.970.—	Kokku
653.404.—	21.195.—	674.599.—	II. Riigivalitsemine ja sisemine korraldamine:
244.008.—	43.593.—	287.601.—	Peaminister ja riigikantslei
2.800.040.—	39.865.—	2.839.905.—	Hariduse- ja sotsiaalministeerium
394.399.—	17.725.—	412.124.—	Kohtuministeerium
2.956.507.—	230.430.—	3.186.937.—	Majanduseministeerium
4.455.281.—	82.370.—	4.537.651.—	Põllutööministeerium
907.256.—	1.829.287.—	2.736.543.—	Siseministeerium
			Teedeministeerium
12.410.895.—	2.264.465.—	14.675.360.—	Kokku
14.655.005.—	320.649.—	14.975.654.—	III. Riigikaitse:
			Kaitseministeerium
1.022.187.—	391.060.—	1.413.247.—	IV. Välisasjad ja -esindused:
			Välisministeerium
3.150.838.—	—	3.150.838.—	V. Riigivõlgade ja %%% tasumine
3.304.210.—	—	3.304.210.—	VI. Pensionid
5.714.500.—	—	5.714.500.—	VII. Fondide ja kapitalide soetamine
894.123.—	—	894.123.—	VIII. Rahvaharidus:
5.587.017.—	12.963.—	5.599.980.—	a) kõrgem haridus
			b) alg-, kesk- ja eriharidus
6.481.140.—	12.963.—	6.494.103.—	Kokku
3.548.916.—	—	3.548.916.—	IX. Rahvamajanduse korraldamine
2.291.677.—	85.—	2.291.762.—	X. Tervishoid, hoolekanne ja sotsiaalkindlustus
4.453.028.—	—	4.453.028.—	XI. Mitmesugused riigi poolt antavad toetused
57.519.376.—	2.990.212.—	60.509.588.—	Kõik kokku
—	—	—	Tulude ülejääk 1935/36 a. eelarve täitmisest
57.519.376.—	2.990.212.—	60.509.588.—	Kokku kulud ja tulude ülejääk

l u d.

1935/36 a. nettoelarve alusel tehtud kulud			Suletud ülejääk 1935/36 a. nettoelarve järgi määratud krediitidest
Kuludeks välja antud	Varasid ja väärtusi soetatud	K o k k u	
16.715.—	—	16.715.—	14.098.—
157.568.—	399.—	157.967.—	12.185.—
285.910.—	587.—	286.497.—	508.—
460.193.—	986.—	461.179.—	26.791.—
636.953.—	21.033.—	657.986.—	16.613.—
242.094.—	43.572.—	285.666.—	1.935.—
2.785.814.—	39.697.—	2.825.511.—	14.394.—
387.024.—	15.654.—	402.678.—	9.446.—
2.935.814.—	229.922.—	3.165.736.—	21.201.—
4.448.115.—	82.294.—	4.530.409.—	7.242.—
902.728.—	1.828.869.—	2.731.597.—	4.946.—
12.338.542.—	2.261.041.—	14.599.583.—	75.777.—
14.611.548.—	320.649.—	14.932.197.—	43.457.—
1.003.593.—	287.377.—	1.290.970.—	122.277.—
3.101.525.—	—	3.101.525.—	49.313.—
3.303.142.—	—	3.303.142.—	1.068.—
5.698.770.—	—	5.698.770.—	15.730.—
892.934.—	—	892.934.—	1.189.—
5.567.509.—	12.582.—	5.580.091.—	19.889.—
6.460.443.—	12.582.—	6.473.025.—	21.078.—
3.466.196.—	—	3.466.196.—	82.720.—
2.286.413.—	85.—	2.286.498.—	5.264.—
4.435.588.—	—	4.435.588.—	17.440.—
57.165.953.—	2.882.720.—	60.048.673.—	460.915.—
121.689.—	—	121.689.—	— 121.689.—
57.287.642.—	2.882.720.—	60.170.362.—	339.226.—

1935/36 a. nettoelarve alusel määratud tulud			NETTOELARVE TULUDE JAOTUSED	
Tulusid määratud	Varade ja väärtuste soetamiseks määratud	Ü l d s e		
3.000.000.—	—	3.000.000.—	Korralised tulud.	
2.885.000.—	—	2.885.000.—	I. Otsekohesed maksud.	
2.479.500.—	—	2.479.500.—	Tulumaks	
8.364.500.—	—	8.364.500.—	Ärimaks	
			Muud otsekohesed maksud	
			Kokku otsekohesed maksud	
3.625.000.—	—	3.625.000.—	II. Lõivud ja tasumaksud.	
595.000.—	—	595.000.—	Tempelmaks	
632.500.—	—	632.500.—	Kohtulõivud ja revisjonimaks	
4.852.500.—	—	4.852.500.—	Muud lõivud ja tasumaksud	
			Kokku lõivud ja tasumaksud	
18.500.000.—	—	18.500.000.—	III. Kaudsed maksud.	
6.190.000.—	—	6.190.000.—	Tollid	
24.690.000.—	—	24.690.000.—	Aktüüsid	
			Kokku kaudsed maksud	
37.907.000.—	—	37.907.000.—	Kokku maksud	
1.022.867.—	12.360.—	1.035.227.—	Maha arvates Maksudevalitsuse kulud	
36.884.133.—	12.360.—	36.871.773.—	Jääb maksusid	
607.078.—	583.693.—	23.385.—	IV. Riigiettevõtted.	
1.790.670.—	294.593.—	1.496.077.—	Riigiraudteed	
11.591.277.—	29.425.—	11.561.852.—	Post, telegraaf, telefon	
435.000.—	—	435.000.—	Piiritusemonopol	
30.000.—	—	30.000.—	Pikalaenu Pank	
70.000.—	—	70.000.—	Riigi põlevkivitööstus	
1.700.000.—	—	1.700.000.—	Riigi turbatööstus	
23.000.—	—	23.000.—	Riigi metsatööstus	
79.514.—	—	79.514.—	Riigi trükikoda	
1.400.000.—	—	1.400.000.—	Muud ettevõtted	
17.726.539.—	907.711.—	16.818.828.—	Sadamad ja laod	
			Kokku riigiettevõtted	
850.000.—	—	850.000.—	V. Riigivarandused.	
4.435.000.—	—	4.435.000.—	Tulud väärtpaberitelt, fondidelt ja laenuidelt	
166.970.—	—	166.970.—	Tulud metsadest	
448.100.—	—	448.100.—	Riigivaranduste müügist	
5.900.070.—	—	5.900.070.—	Muudest riigivarandustest	
			Kokku riigivarandused	
864.000.—	—	864.000.—	VI. Mitmesugused tulud	
61.374.742.—	920.071.—	60.454.671.—	Kokku korralised tulud	
185.000.—	—	185.000.—	VII. Erakorralised tulud	
61.559.742.—	920.071.—	60.639.671.—	Kokku tulud	
165.000.—	—	165.000.—	Tagasimaks eelmiste aastate tuludest	
61.394.742.—	920.071.—	60.474.671.—	1935/36 a. kulukrediitide ülekaal	
34.917.—	—	34.917.—	Kõik kokku	
61.429.659.—	920.071.—	60.509.588.—		

I u d.

1935/36 a. nettoelarve alusel saadud tulud			Võrreldes nettoelarvega tulused	
Tulusid saadud	Varasid ja väärtusi soetatud	Üldse	rohkem saadud	vähem saadud
3.032.300.—	—	3.032.300.—	32.300.—	—
2.919.642.—	—	2.919.642.—	34.642.—	—
2.315.447.—	—	2.315.447.—	—	164.053.—
8.267.389.—	—	8.267.389.—	—	—
3.663.170.—	—	3.663.170.—	38.170.—	—
544.253.—	—	544.253.—	—	50.747.—
575.304.—	—	575.304.—	—	57.196.—
4.782.727.—	—	4.782.727.—	—	—
18.534.385.—	—	18.534.385.—	34.385.—	—
6.159.097.—	—	6.159.097.—	—	30.903.—
24.693.482.—	—	24.693.482.—	—	—
37.743.598.—	—	37.743.598.—	139.497.—	302.899.—
1.015.177.—	12.220.—	1.027.397.—	—	7.830.—
36.728.421.—	12.220.—	36.716.201.—	139.497.—	295.069.—
631.824.—	567.572.—	64.252.—	40.867.—	—
1.816.763.—	294.526.—	1.522.237.—	26.160.—	—
11.366.211.—	27.667.—	11.338.544.—	—	223.308.—
404.100.—	—	404.100.—	—	30.900.—
36.047.—	—	36.047.—	6.047.—	—
34.661.—	—	34.661.—	—	35.339.—
1.673.799.—	—	1.673.799.—	—	26.201.—
26.360.—	—	26.360.—	3.360.—	—
81.177.—	—	81.177.—	1.663.—	—
1.475.217.—	—	1.475.217.—	75.217.—	—
17.546.159.—	889.765.—	16.656.394.—	153.314.—	315.748.—
876.636.—	—	876.636.—	26.636.—	—
4.556.372.—	—	4.556.372.—	121.372.—	—
163.068.—	—	163.068.—	—	3.902.—
378.284.—	—	378.284.—	—	69.816.—
5.974.360.—	—	5.974.360.—	148.008.—	73.718.—
833.223.—	—	833.223.—	—	30.777.—
61.082.163.—	901.985.—	60.180.178.—	440.819.—	715.312.—
229.521.—	—	229.521.—	44.521.—	—
61.311.684.—	901.985.—	60.409.699.—	485.340.—	715.312.—
239.337.—	—	239.337.—	—	74.337.—
61.072.347.—	901.985.—	60.170.362.—	485.340.—	789.649.—
—	—	—	—	34.917.—
61.072.347.—	901.985.—	60.170.362.—	485.340.—	824.566.—
339.226.—				

Nettoelarve põhimõttel koostatud 1935/36 a. eelarve on tasakaalus 60.509.588 kr., mis on suurem eelmise aasta nettoelarvest 7.985.646 kr. või 15,2%.

Nettoelarve alusel on kulusid tehtud 60.048.673 kr., mis on rohkem eelmise aasta nettoelarve kuludest 7.947.660 kr. või 15,3%, tulused on aga nettoelarve alusel lakanud 60.170.362 kr., seega rohkem eelmise aasta nettoelarve tuludest 8.010.684 kr. või 15,4%.

Eesti Vabariigi 1935/36 a. nettoeelarve
täitmise aruande kujundamine.

	Eelarve järgi maaratud Kr.	Eelarve järgi kulutatud Kr.		Eelarve järgi maaratud Kr.	Eelarve järgi kulutatud Kr.
Kulude kujundamine.					
I. Riigivanem.					
b) Kulud	30.813	16.715	b) Muud kulud:		
			Ptk. I	75.397	75.067
			„ II-A	6.699	6.623
			„ II-D	32.641	32.534
			„ III-A	97.747	97.174
			„ V-A	31.524	30.696
				244.008	242.094
			Kokku	287.601	285.666
			c) Teistes kulujaotustes naidatud:		
			Mitmesugused riigi poolt antavad toetused:		
			Ptk. II-A § 15	392.224	391.974
			„ III-A § 15	278.366	278.169
			„ V-A § 15	25.100	25.077
			Erakorral. ptk. III §§ 1 ja 3	55.000	55.000
			Rahvaharidus:		
			kõrgem haridus	894.123	892.934
			alg-, keskk- ja eriharidus	5.637.630	5.616.415
			Pensionid	3.304.210	3.303.142
			Tervishoid, hoolekanne ja sotsiaalkindlustus	2.206.312	2.201.962
			Fondide ja kapitalide soetamine	237.500	237.500
			Kõik kokku	13.318.066	13.287.839
			Kohtuministeerium.		
			a) Varade soetamine:		
			Ptk. I § 12-a	240	225
			„ II § 12-a	19.500	19.490
			„ III § 12-a	500	496
			„ IV § 11-a	5.450	5.420
			„ IV § 12-a	3.000	2.965
			„ IV § 14-a	9.000	8.990
			„ IV § 35	1.400	1.397
			„ IV § 56-a	775	714
				39.865	39.697
			b) Muud kulud	2.800.040	2.785.814
			Kokku	2.839.905	2.825.511
			c) Teistes kulujaotustes naidatud:		
			Mitmesugused riigi poolt antavad toetused:		
			Ptk. I § 15	2.800	2.700
			Kõik kokku	2.842.705	2.828.211
			Majanduseministeerium.		
			a) Varade soetamine:		
			Ptk. I § 12-a	6.300	6.278
			„ III § 11-a	8.000	6.000
			„ III § 12-a	2.000	1.990
			„ IV § 12-a	425	405
			„ VI § 12-a	1.000	981
				17.725	15.654

	Eelarve järgi määratud Kr.	Eelarve järgi kulutatud Kr.
b) Muud kulud:		
Ptk. I	114.313	113.047
" III	165.205	163.302
" IV	42.455	41.590
" V	51.652	49.852
" VI	20.774	19.233
	394.399	387.024
Kokku	412.124	402.678
c) Teistes kulujaotustes näidatud:		
Maksudevalitsuse kulud	3.273.375	3.260.736
Mitmesugused riigi poolt antavad toetused:		
Ptk. III § 15	180.400	180.350
" IV § 15	1.480	1.480
" V § 15	1.600	1.529
Erakorral. ptk. III § 1	549.733	549.573
Rahvamajanduse elustamise fond	3.900.000	3.900.000
Fondide ja kapitalide soetamine	1.513.000	1.513.000
Kõik kokku	9.831.712	9.809.346
Põllutöoministeerium.		
a) Varade soetamine:		
Ptk. I § 12-a	7.280	7.280
" II § 12-a	80	70
" III § 12-a	3.735	3.459
" V § 12-a	13.800	13.721
Erakorral. ptk. III § 1	175.535	175.392
" " V § 1	30.000	30.000
	230.430	229.922
b) Muud kulud:		
Ptk. I	806.449	804.145
" II	89.893	88.179
" III	210.907	208.438
" IV	118.412	118.203
" V	1.730.846	1.716.849
	2.956.507	2.935.814
Kokku	3.186.937	3.165.736
c) Teistes kulujaotustes näidatud:		
Mitmesugused riigi poolt antavad toetused:		
Ptk. III § 15	515.238	515.117
Erakorral. ptk. III §§ 2—4	1.620.000	1.605.410
Rahvamajanduse korraldamine:		
Ptk. II § 63	70.000	69.976
" V § 66	318.800	304.736
Erakorral. ptk. V §§ 2 ja 3	259.556	198.007
Fondide ja kapitalide soetamine	12.000	6.270
Kõik kokku	5.982.531	5.865.252

	Eelarve järgi määratud Kr.	Eelarve järgi kulutatud Kr.
Siseministeerium.		
a) Varade soetamine:		
Ptk. I § 12-a	5.000	5.000
" II § 11-a	22.010	22.003
" II § 12-a	9.175	9.175
" II § 56-a	3.000	2.956
" II § 56-f	10.000	9.989
" III § 11-a	23.725	23.722
" III § 12-a	2.500	2.499
" III § 56-a	4.790	4.781
" III § 60-d	1.900	1.899
Erakorral. ptk. III § 1	270	270
	82.370	82.294
b) Muud kulud:		
Ptk. I	248.658	247.880
" II	3.129.567	3.125.657
" III	1.077.056	1.074.578
	4.455.281	4.448.115
Kokku	4.537.651	4.530.409
c) Teistes kulujaotustes näidatud:		
Mitmesugused riigi poolt antavad toetused:		
Ptk. I § 15	19.000	19.000
Erakorral. ptk. I § 1	32.640	32.640
Fondide ja kapitalide soetamine	2.000	2.000
Kõik kokku	4.591.291	4.584.049
Teedeministeerium.		
a) Varade soetamine:		
Ptk. I § 12-a	1.800	1.800
" II § 12-a	450	449
" V § 12-a	1.200	1.200
" VII § 12-a	1.000	1.000
" VII § 14-a	216.495	216.488
Erakorral. ptk. V § 1	13.000	12.970
" " V §§ 5-c ja 5-d	27.920	27.857
" " VII § 1	1.567.422	1.567.105
	1.829.237	1.828.869
b) Muud kulud:		
Ptk. I	88.894	88.135
" II	46.748	45.484
" V	584.254	582.495
" VII	187.360	186.614
	907.256	902.728
Kokku	2.736.543	2.731.597

	Elarve järgi määratud Kr.	Elarve järgi kulutatud Kr.	Elarve järgi määratud Kr.	Elarve järgi kulutatud Kr.
c) Teistes kulujaotustes näidatud:				
Raudteevalitsuse kulud	12.426.615	12.337.935		
Posti-telegraafi-telefonivalitsuse kulud	3.753.923	3.732.812		
Töökaitse ja sotsiaalkindlustuse osakonna kulud	67.300	66.733		
Kaitseministeeriumi kuludes arvesse võetud Mitmesugused riigi poolt antavad toetused:	7.108	7.107		
Ptk. I § 15	300	300		
„ V § 15	1.000	1.000		
„ VII § 15	7.000	7.000		
Erakorral. ptk. I §§ 1, 3, 4 ja 5	78.847	77.948		
Rahvamajanduse korraldamine:				
Ptk. II § 73	2.149.359	2.149.359		
„ V § 76	80.500	79.848		
„ V § 77	180.941	179.662		
„ V § 79	175.150	171.280		
Erakorral. ptk. I § 2	90.000	89.999		
„ „ V § 2, 3, 4, 5-a, 5-b, 6, 7 ja 8	194.610	193.363		
Fondide ja kapitalide soetamine	50.000	40.000		
Kõik kokku	21.999.196	21.865.943		
III. Kaitseministeerium.				
a) Varade soetamine:				
11-a	145.558	145.558		
12-a	53.900	53.900		
14-a	11.098	11.098		
21-a	1.500	1.500		
37	5.916	5.916		
60-d	12.400	12.400		
Erakorral. § 4	22.268	22.268		
„ § 5	18.809	18.809		
„ § 6	49.200	49.200		
Kokku	320.649	320.649		
b) Muud kulud	14.647.897	14.604.441		
Teedeministeeriumi erakorraliste kulude osas arvestatud	7.108	7.107		
Kokku	14.975.654	14.932.197		
c) Teistes kulujaotustes näidatud:				
Mitmesugused riigi poolt antavad toetused: § 15	35.800	35.800		
Kõik kokku	15.011.454	14.967.997		
IV. Välisministeerium.				
a) Varade soetamine				
Ptk. I § 12-a	1.250	1.243		
„ II-B § 11-a	7.500	6.543		
„ II-B § 12-a	12.310	11.812		
Erakorral. ptk. II-B § 1	370.000	267.779		
	391.060	287.377		
b) Muud kulud:				
Ptk. I	141.390	140.908		
„ II-A	225.347	224.165		
„ II-B	655.450	638.520		
Kokku	1.022.187	1.003.593		
c) Teistes kulujaotustes näidatud:				
Mitmesugused riigi poolt antavad toetused: Ptk. I § 15	65.000	65.000		
Kõik kokku	1.478.247	1.355.970		
V. Riigi võlgade ja protsentide tasumine.				
Riigi välisvõlgade tasumine	3.029.722	3.029.458		
„ sisevõlgade tasumine	80.778	59.399		
Mitmesugused kulud	40.338	12.668		
Kokku	3.150.838	3.101.525		
VI. Pensionid.				
Hariduse- ja sotsiaalministeerium:				
Ptk. IV-A § 87	3.304.210	3.303.142		
VII. Fondide ja kapitalide soetamine.				
Hariduse- ja sotsiaalministeerium	237.500	237.500		
Majanduseministeerium	5.413.000	5.413.000		
Põllutööministeerium	12.000	6.270		
Siseministeerium	2.000	2.000		
Teedeministeerium	50.000	40.000		
Kokku	5.714.500	5.698.770		
VIII. Rahvaharidus.				
Kõrgem haridus:				
Ptk. II-B	894.123	892.934		
Alg-, kesk- ja eriharidus:				
a) Varade soetamine:				
Ptk. III-B § 12-a	700	697		
„ III-B § 14-a	3.000	3.000		
„ V-B § 12-a	3.875	3.873		
„ V-B § 14-a	1.668	1.668		
„ V-B § 35	3.720	3.344		
	12.963	12.582		
b) Muud kulud:				
Ptk. II-C	6.266	5.904		
„ III-B	234.500	226.523		
„ III-C	4.678.780	4.673.417		
„ V-B	258.072	252.779		
„ V-C	409.399	408.886		
Kokku	5.587.017	5.567.509		
Kokku	5.599.980	5.580.091		

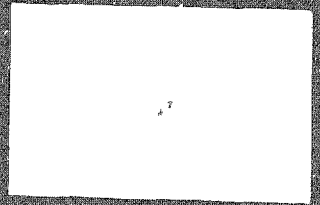
	Eelarve järgi määratud Kr.	Eelarve järgi kulutatud Kr.		Eelarve järgi määratud Kr.	Eelarve järgi kulutatud Kr.
c) Teistes kulujaotustes näidatud: Mitmesugused riigi poolt antavad toetused: Ptk. II-C § 15	10.000	10.000	XI. Mitmesugused riigi poolt antavad toetused. Peaminister ja Riigikantselei: Ptk. II-A § 15 II-A § 16 Hariduse- ja sotsiaalministeerium: Ptk. II-A § 15 II-C § 15 III-A § 15 IV-A § 15-b ja 15-d V-A § 15 V-B § 15 Erakorral. ptk. III §§ 1 ja 3 Kohtuministeerium: Ptk. I § 15 Majanduseministeerium: Ptk. III § 15 IV § 15 V § 15 Erakorral. ptk. III § 1 Põllutöministeerium: Ptk. III § 5 Erakorral. ptk. II §§ 2, 3 ja 4 Siseministeerium: Ptk. I § 15 Erakorral. ptk. I § 1 Teedeministeerium: Ptk. I § 15 V § 15 VI § 15 VII § 15 Erakorral. ptk. I §§ 1, 3, 4 ja 5 Kaitseministeerium: § 15 Välisministeerium: Ptk. I § 15	32.000	32.000
„ V-B § 15	1.500	1.500		540.000	540.000
Tervishoid, hoolekanne ja sotsiaalkindlustus	26.150	24.824			
Kõik kokku	5.637.630	5.616.415			
IX. Rahvamajanduse korraldamine.					
Peaminister ja Riigikantselei: Erakorral. ptk. II-D	30.000	29.966			
Põllutöministeerium: Ptk. II § 63	70.000	69.976			
„ V § 66	318.800	304.736			
Erakorral. ptk. V §§ 2 ja 3	259.556	198.007			
Teedeministeerium: Ptk. II § 73	2.149.359	2.149.359			
„ V § 76	80.500	79.848			
„ V § 77	180.941	179.662			
„ V § 79	175.150	171.280			
Erakorral. ptk. I § 2	90.000	89.999			
„ „ V §§ 2, 3, 4, 5-a, 5-b, 6, 7 ja 8	194.610	193.363			
Kokku	3.548.916	3.466.196			
X. Tervishoid, hoolekanne ja sotsiaalkindlustus.					
Tervishoid — hoolekanne.					
Ptk. IV-A	1.045.904	1.045.190			
„ IV-B	611.895	610.033			
„ IV-C	282.613	281.819			
Erakorral. ptk. IV-A ja B	260.000	259.999			
Ptk. III-B § 88 all arvestatud hoolealuste ülal- pidamise kulud	26.150	24.824			
	2.226.562	2.221.865			
Teistes kulujaotustes näidatud: Mitmesugused riigi poolt antavad toetused: Ptk. IV-A § 15-b ja 15-d	5.900	4.921			
Kokku	2.232.462	2.226.786			
Töökaitse ja sotsiaalkindlustus. Teedeministeeriumi kuludena ptk. VI arves- tatud:					
a) Varade soetamine: Ptk. VI-A § 12-a	40	40			
„ VI-B § 12-a	45	45			
	85	85			
b) Muud kulud	65.115	64.548			
	65.200	64.633			
c) Teistes kulujaotustes näidatud: Ptk. VI-B § 15	2.100	2.100			
Kokku	67.300	66.733			
Kõik kokku	2.299.762	2.293.519	Kokku	4.453.028	4.435.588

	Eelarve järgi määratud Kr.	Eelarve järgi saadud Kr.		Eelarve järgi määratud Kr.	Eelarve järgi saadud Kr.
Tulude kujundamine.					
I—III. Maksud.					
Otsekohesed maksud	8.364.500	8.267.389			
Lõivud ja tasumaksud	4.852.500	4.782.727			
Tollid	18.500.000	18.534.385			
Aktsiisid	6.190.000	6.159.097			
Kokku	37.907.000	37.743.598			
Sellest maha arvata Maksudevalitsuse kulud:					
a) Varade soetamine:					
Keskasutis § 12-a	790	790			
Asutised kohtadel:					
§ 11-a	2.750	2.750			
§ 12-a	8.820	8.680			
b) Muud kulud	12.360	12.220			
	1.022.867	1.015.177			
Kokku	1.085.227	1.027.397			
Jääb maksusid	36.871.773	36.716.201			
IV. Riigiettevõtted.					
Riigiraudteed:					
Tulud ptk. XV-dast	12.450.000	12.397.032			
" " XX-dast	—	5.155			
Kokku	12.450.000	12.402.187			
Sellest maha arvata:					
a) Varade soetamine § 12-a	6.334	6.258			
Erakorraliste kulude alal	577.359	561.314			
	583.693	567.572			
b) Muud kulud	11.842.922	11.770.363			
Kokku	12.426.615	12.337.935			
Jääb riigiraudteede tulusid	23.385	64.252			
Post, telegraaf, telefon:					
Tulud ptk. XVII-dast	5.250.000	5.229.401			
" " XIV-dast	—	12.370			
" " XIX-dast	—	1.981			
" " XX-dast	—	11.297			
Kokku	5.250.000	5.255.049			
Sellest maha arvata:					
a) Varade soetamine:					
§ 11-a	3.500	3.500			
§ 12-a	14.000	13.980			
§ 72-a	60.000	59.998			
§ 72-c	186.615	186.571			
Erakorral. kulude osas	30.478	30.477			
	294.593	294.526			
b) Muud kulud	3.459.330	3.438.286			
Kokku	3.753.923	3.732.812			
Jääb posti-, telegraafi-, telefonitulused	1.496.077	1.522.237			
Piiritusemonopol:					
Tulud ptk. XII-dast	13.800.000	13.571.883			
Sellest maha arvata:					
a) Varade soetamine:					
§ 12-a	8.800	7.053			
§ 14-a	1.425	1.421			
§ 26-d	19.200	19.193			
	29.425	27.667			
b) Muud kulud	2.208.723	2.205.672			
Kokku	2.238.148	2.233.339			
Jääb piiritusemonopoli tulusid	11.561.852	11.338.544			
V. Riigivarandused.					
Tulud väärtpaberitelt, fondidelt ja laenudelt (ptk. XIII)					
			850.000	876.636	
Tulud metsadest (ptk. XIV § 3)					
			4.435.000	4.556.372	
Riigivaranduste müügist (ptk. XIX § 3)					
			166.970	163.068	
*) Muudest riigivaradest					
			448.100	378.284	
Kokku	5.900.070	5.974.360			
*) Summa muudest riigivaradest koosneb:					
Ptk. XIV § 1	65.000	70.895			
§ 2	135.000	109.675			
§ 4	15.000	12.147			
§ 5	100.000	72.802			
§ 6	50.000	46.659			
Ptk. XIX § 1	8.000	5.851			
§ 2	33.100	32.772			
§ 4	2.000	3.855			
§ 5	40.000	37.979			
	448.100	392.635			
Sellest posti-, telegraafi-, telefonitulusedesse kantud					
	—	14.351			
Jääb	448.100	378.284			
VI. Mitmesugused tulud.					
Mitmesugused tulud koosnevad ptk. XX-as näidatud tuludest järgmiselt:					
			175.000	189.474	
Kuludesse kantud summade tagasimaks					
			500	2.636	
Välismaal registreeritud jõuvankrite maks					
			359.000	479.295	
Trahvid ja viivitusecrabad, mis mujal pole ette nähtud					
			329.500	178.270	
Juhuslikud tulud					
			864.000	849.675	
Sellest riigiraudteede tulusedesse kantud 5.155 kr. ja posti-telegraafi-telefonitulusedesse kantud 11.297 kr.					
			—	16.452	
Jääb	864.000	833.223			
VII. Erakorralised tulud.					
Operatsioonifondide ja lacude tagasimaks					
			185.000	229.521	

— 90 —

Riigiraudteed.

S. 1639.

S